

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ**

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.**

ΕΚΤΑΚΤΗ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 11^η ΣΤΙΣ 17 - 09 - 2008

**Δ.ΕΠ.Α.Ν.ΑΛ.
ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΖΕΦΥΡΕΙΑΣ 17 - Τ.Κ. 71601
Ν. ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΣ-ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ.: 2810-244725 FAX: 2810-247568**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έκτακτη

Συνεδρίαση 11^η
Της Αντιπροσωπείας του Τμήματος
Της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2008
Ημέρα Τετάρτη και Ώρα 19:30

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΠΟΒΑΣΚΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΑΝΙΑΔΗ

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΑΤΡΙΚΑΛΑΚΗ,
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΟΥΚΟΥΝΑΚΗΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ,
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΛΑΔΟΣ, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΜΥΡΩΝ ΜΟΝΙΑΚΗΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΤΖΑΒΛΑΚΗ,
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΖΑΝΙΝΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ, ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
ΤΡΙΑΜΑΤΑΚΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΑΠΑΚΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ, ΛΥΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, ΜΙΧΑΗΛ
ΧΩΡΑΦΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
ΟΡΦΑΝΟΣ, ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΠΟΒΑΣΚΗ, ΠΕΤΡΟΣ ΙΝΙΩΤΑΚΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΪΛΑΚΗΣ, ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΑΛΙΦΙΕΡΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΟΥΡΛΕΤΑΚΗΣ, ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΑΒΕΡΝΑΡΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΡΙΛΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΦΟΥΡΝΑΡΑΚΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΝΕΛΛΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΡΟΜΠΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΕΝΔΡΙΣΤΑΚΗ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΑΦΕΤΖΑΚΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ.

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ

ΕΙΡΗΝΗ ΒΡΕΝΤΖΟΥ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ, ΕΛΕΝΗ ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ,
ΜΙΧΑΗΛ ΓΚΟΡΓΚΟΥΛΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΑΝΙΑΔΗ, ΜΑΞΙΜΟΣ
ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ, ΜΗΝΑΣ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ, ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗ,
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, ΙΟΥΛΙΑ ΜΠΑΡΤΟΛΟΤΣΙ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΟΛΑΨΑΚΗΣ, ΜΑΙΡΗ ΑΛΕΞΑΚΗ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Ανακοινώσεις Προεδρείου.
2. Παιδεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Αρχίζει η έκτακτη συνεδρίαση, είναι παρόντα 27 μέλη, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του κανονισμού λειτουργίας της Αντιπροσωπείας Περιφερειακού Τμήματος του Τ.Ε.Ε. σε συνδυασμό με το άρθρο 7§9 του Ν.1486/ 1984 έχουμε απαρτία.

Τα θέματα της ημερησίας διάταξης είναι:

☞ Πρώτον, ανακοινώσεις Προεδρείου.

☞ Δεύτερον, παιδεία.

Στο Προεδρείο έχει κατατεθεί από τις παρατάξεις AMAN και ΑΜΑΚ ψήφισμα για τα φορολογικά μέτρα της Κυβέρνησης.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του κανονισμού λειτουργίας το Προεδρείο αποφάσισε ότι το κείμενο αποτελεί ψήφισμα, και σύμφωνα με την παράγραφο 2 θα συζητηθεί τελευταίο θέμα. Υπάρχει πρόταση να μπει και ένα έκτακτο θέμα, δηλαδή 4^ο θέμα.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 τα ψηφίσματα συζητούνται και ψηφίζονται κατά τη διαδικασία που ισχύει για τα υπόλοιπα θέματα. Όχι, με συγχωρείτε λάθος, δεν θα συζητηθεί 4^ο θέμα, θα συζητηθεί πριν την παιδεία και θα τελειώσει γρήγορα.

Επίσης, ο Πρόεδρος της Αντιπροσωπείας καταθέτει πρόταση να συζητηθεί εκτός Η.Δ., στα πλαίσια του θέματος, με τίτλο: Προτάσεις, τοποθετήσεις, παρατηρήσεις επί θεμάτων σχετικών με τη δραστηριότητα και λειτουργία του Τ.Ε.Ε., ένα θέμα το οποίο δημιουργήθηκε σήμερα το πρωί με δημοσιεύματα..., Τζανίνη την πήρες την εφημερίδα; Μην τη χάσεις, την πήρε, με θέμα το ΒΟΑΚ, συμφωνεί το Σώμα; Να υποθέσω ομόφωνα.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

Ανακοινώσεις Προεδρείου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Προχωρούμε στο 1^ο θέμα το οποίο είναι ανακοινώσεις Προεδρείου. Το προηγούμενο θέμα θα συζητηθεί δεύτερο, αμέσως μετά τις ανακοινώσεις, μετά θα πάει το ψήφισμα και μετά θα πάμε στην παιδεία.

Ο συνάδελφος Χαράλαμπος Μαμουλάκης υπέβαλε την παραίτηση του από τη Δ.Ε. την οποία και σας διαβάζω.

Προς τον Πρόεδρο της Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.. κοινοποίηση κ. Πρόεδρο Δ.Ε..

Θέμα παραίτησης από τη Δ.Ε. Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.. Αγαπητέ Πρόεδρε, με την παρούσα επιστολή μου σε ενημερώνω ότι προτίθεμαι να παραιτηθώ από τη θέση μου ως μέλος της Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. και σου ζητώ να κάνεις αποδεκτή την παραίτηση μου.

Οι λόγοι της παραίτησης μου είναι καθαρά επαγγελματικής φύσεως, λόγω του αυξημένου προσωπικού φόρτου εργασίας. Η μέχρι τώρα συνεργασία μας στα τρία αυτά χρόνια που ήμουν μέλος της Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. ήταν πραγματικά άψογη και εποικοδομητική για όλους μας.

Θέλω να σε διαβεβαιώσω ότι η αποχώρησή μου από τη Δ.Ε. δεν συνιστά και παραίτηση από τον αγώνα για την ανάδειξη του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. ως σημαντικότετου επιστημονικού φορέα που έχει φωνή και άποψη για τα δρώμενα του τεχνικού και όχι μόνο κόσμου. Εξάλλου η παραμονή μου στην Αντιπροσωπεία του Τμήματος ως μέλος πιστοποιεί αυτή τη διάθεση μου για προσφορά.

Με εκτίμηση Χάρης Μαμουλάκης, πολιτικός μηχανικός.

Ως εκ τούτου υπεγράφη την 03.09.2008 από το Προεδρείο της Αντιπροσωπείας η πράξη αντικατάστασης του από την κ. Ιουλία Μπαρτολότσι πολιτικό μηχανικό που είναι η αμέσως επόμενη κατά σειρά εκλογής του ιδίου ψηφοδελτίου με το οποίο εκλέχτηκε ο κ. Χαράλαμπος Μαμουλάκης στη Δ.Ε..

Η επόμενη έκτακτη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας με μοναδικό θέμα προτάσεις – τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου του Τ.Ε.Ε. θα γίνει την 01.10.2008, όπως είχε αποφασιστεί στην προηγούμενη συνεδρίαση.

Είχαμε συμφωνήσει ότι θα γίνουν δύο αλληπάλληλες, ανεξάρτητες συνεδριάσεις.

ΘΕΜΑ ΕΚΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ

Προτάσεις – τοποθετήσεις – παρατηρήσεις επί θεμάτων σχετικών με την δραστηριότητα και λειτουργία του Τ.Ε.Ε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο είναι εκτός Η.Δ., προτάσεις – τοποθετήσεις – παρατηρήσεις επί θεμάτων σχετικών με τη δραστηριότητα και λειτουργία του Τ.Ε.Ε..

Παρακαλώ ο Πρόεδρος της Δ.Ε. να μας ενημερώσει για τα δημοσιεύματα των πρωινών εφημερίδων και αν δεν κάνω λάθος μία συνέντευξη τύπου δόθηκε σήμερα το πρωί; Δεν ξέρω τι ακριβώς έγινε, ήρθαν κάτι δημοσιογράφοι να ρωτήσουν, δεν ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Λοιπόν συνάδελφοι καλησπέρα, σήμερα το πρωί όπως θα είδατε με πρωτοσέλιδο δημοσίευμα η ΤΟΛΜΗ αναφερόταν στην υπόθεση του ΒΟΑΚ, αναφέροντας μάλιστα ότι διόδια τώρα στο ΒΟΑΚ προτείνει το Τ.Ε.Ε..

Η ΠΑΤΡΙΔΑ είχε αυτούσια και ίσως να ήτανε και..., είναι η καλύτερη δημοσιογραφικά επιλογή όταν έχεις κάποια στοιχεία από το ΑΠ, από το Αθηναϊκό Πρακτορείο να μεταφέρεις αυτούσια ώστε να μη δημιουργούνται και παρεξηγήσεις, το ρεπορτάζ και ανέγραφε ακριβώς το κείμενο το οποίο έχω μπροστά μου και το οποίο είναι από το Τ.Ε.Ε. και από το παρατηρητήριο οδικής ασφάλειας το οποίο θα σας πω τα πιο σημαντικά στοιχεία. Η ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ δεν ανέφερε τίποτα.

Η ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ έκανε ένα παρόμοιο ρεπορτάζ και έλεγε κάποια πράγματα από το δελτίο τύπου αυτό εδώ, και ανέφερε νομίζω και κάποια πράγματα από τη δικιά μας απόφαση που πριν από λίγο καιρό πήραμε εδώ στην Αντιπροσωπεία.

Λοιπόν, όπως θυμάστε είχαμε κάνει μία εκδήλωση για την οδική ασφάλεια πριν από δύο μήνες, μια καθ' όλα πετυχημένη εκδήλωση. Αυτά τα στοιχεία λοιπόν τα οποία πάνω – κάτω μας παρουσίασαν εδώ και με κάποια νέα πρόσφατα του καλοκαιριού που είχαν μαζέψει από το παρατηρητήριο οδικής ασφάλειας, βγήκαν με μία συνέντευξη τύπου ο καθηγητής ο Ψαριανός ο συντονιστής του παρατηρητηρίου με το Γιάννη τον Αλαβάνο και τα έδωσαν στη δημοσιότητα.

Πολύ γρήγορα μπορώ να σας πω τρία – τέσσερα τα πιο σημαντικά στοιχεία τα οποία αναφέρθηκαν, μεταξύ βέβαια των οποίων αναφέρθηκε

και η υπόθεση του ΒΟΑΚ, και γι' αυτό έγινε θέμα, κεντρικό θέμα σήμερα σε όλα τα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Να σας ενημερώσω όμως και να σας πω ότι, τα στοιχεία τα οποία αντλήθηκαν το καλοκαίρι λένε ότι το πρώτο οχτάμηνο του 2008, συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2007, τα θανατηφόρα δυστυχήματα αυξήθηκαν κατά 8,6, ενώ τα ατυχήματα και οι σοβαρά τραυματίες κατά 7,8.

Κατά το τρίμηνο Ιουνίου – Αυγούστου 2008 καταγράφηκαν 118 νεκροί περισσότεροι σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, δηλαδή είχαμε αύξηση 32%. Επίσης 374 βαριά τραυματίες, περισσότερος αριθμός που ισοδυναμεί με αύξηση κατά 23%, αναφέρει κάτι εδώ για το πέταλο του Μαλλιακού.

Λέει μετά σωρεία τροχαίων δυστυχημάτων και ατυχημάτων καταγράφηκαν στις τουριστικές περιοχές και ιδιαίτερα στα νησιά, με αυξημένη συμμετοχή αλλοδαπών τουριστών και κυρίως εκείνων που οδηγούν τετράτροχα, με κίνηση δηλαδή δίτροχου, τις γνωστές γουρούνες. Λοιπόν αναφέρθηκε και στο ατύχημα της Σερίφου, σε ένα μεγάλο δυστύχημα στα Χανιά που έγινε.

Και απέναντι λοιπόν καταλήγει τώρα, μετά απ' αυτά τα χαρακτηριστικά παραδείγματα και τα στοιχεία που έδωσε, σ' αυτή την καταιγίδα των τροχαίων δυστυχημάτων – ατυχημάτων και την απώλεια ανθρώπων, το Τ.Ε.Ε. εκτιμά ότι απαιτείται η άμεση σύνταξη ενός επικαιροποιημένου Επιχειρησιακού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας, ΕΣΟΑ, με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων λόγω αρμοδιότητας Υπουργείων το οποίο θα προβλέπει συγκεκριμένες δράσεις σε προσδιορισμένο χρονικό διάστημα. Καθώς επίσης τη σύσταση ειδικής διυπουργικής επιτροπής παρακολούθησης των έργων και μέτρων, που κατά την άποψη του παρατηρητηρίου οδικής ασφάλειας θα πρέπει να προβλέπει. Και αναφέρει τώρα ποια είναι τα πιο σημαντικά πράγματα που προβλέπεται μέσα απ' αυτό το σχεδιασμό και είναι η συντήρηση του οδικού δικτύου όπου αναφέρει ότι, διάθεση ετήσιας δαπάνης ίσης με 2,5 έως 4% του κόστους κατασκευής ετησίως.

Και αναφέρει εδώ ότι, υπενθυμίζουμε ότι τα έσοδα από τα διόδια, ανοίγει παρένθεση, τα οποία θεωρητικώς είχαν επιβληθεί για τη συντήρηση του οδικού δικτύου εκχωρήθηκαν στις κοινοπραξίες παραχώρησης των αυτοκινητοδρόμων, εν είδει κρατικής συμμετοχής στο κόστος κατασκευής των νέων έργων. Αναφέρει ότι είναι πολύ σημαντικό και πρέπει να γίνεται ουσιαστική αναβάθμιση – βελτίωση όπου απαιτείται και όπου απαιτείται ανακατασκευή του δευτερευόντως οδικού δικτύου.

Και έρχεται τώρα στο..., γιατί μεταναστεύουν ατυχήματα από τους δρόμους που καλύτερεύουν, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στο δευτερεύον οδικό δίκτυο, και μετά απ' αυτό έρχεται λοιπόν στο δικό μας στο οποίο αναφέρει τα εξής, για το ΒΟΑΚ:

Άμεση σύνταξη μελέτης σκοπιμότητας για το Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης, αλλά και διερεύνησης των λόγων που έχουν οδηγήσει σε μεγάλη βραδύτητα των πορείας των έργων βελτίωσης του συγκεκριμένου οδικού άξονα, καθώς και τη διερεύνηση ενδεχόμενης δυνατότητας ένταξης του ΒΟΑΚ ή τμήματος του σε σύστημα παραχώρησης.

Πρέπει να επισημάνουμε στο σύνολο των 312 χιλιομέτρων αυτού του οδικού άξονα, τα τελευταία 20 χρόνια κατασκευάστηκαν μόλις 37 χιλιόμετρα, ποσοστό 12%, με διαχωρισμένα τα οδοστρώματα ανά κατεύθυνση.

Επίσης ενώ το κόστος των απαλλοτριώσεων κατά την περίοδο κατασκευής του συγκεκριμένου οδικού άξονα, κατά τη δεκαετία του '70

οπότε και κατασκευάστηκε, ήταν μόλις 4% της συνολικής δαπάνης κατασκευής, σήμερα έχει εκτιναχθεί στο 100%, δεδομένο που απειλεί σοβαρά την ομαλή χρηματοδότηση του έργου.

Και αναφέρει και κάποια άλλα στοιχεία, και λαμβάνοντας αυτά τα στοιχεία απομονώνοντας και αναδεικνύοντας το θέμα του ΒΟΑΚ βγήκαν μ' αυτά τα πρωτοσέλιδα ότι το Τ.Ε.Ε. πρωτοστατεί ως πούμε στο να μπουν διόδια ή κάπως έτσι αφηνόταν να δημιουργηθεί. Αυτή ήταν η αίσθηση ως πούμε που αποκόμιζε κάποιος αν το διάβαζε, γιατί στη μέσα σελίδα είχα κάνει εγώ κάποια δήλωση ότι εμείς δεν εξετάζουμε καμία, δεν υπάρχει τέτοιο θέμα για διόδια, και τους είπα ακριβώς την απόφαση την οποία έχουμε πάρει και η οποία ζητάει να γίνει μία μελέτη, οικονομοτεχνική μελέτη σκοπιμότητας για να δούμε τι πρέπει να γίνει ώστε ο δρόμος αυτός να κατασκευαστεί και να γίνει πραγματικότητα.

Αυτή ήταν η δικιά μου δήλωση, αλλά ξέρετε ότι οι εφημερίδες διαμορφώνουν όπως θέλουν ως πούμε, παίρνουν τις δηλώσεις, τις κόβουν, τις διαμορφώνουν όπως θέλουν και σου παρουσιάζουν στο τέλος αυτό που θέλουν.

Αυτά ήτανε σε γενικές γραμμές, στη διάθεση σας για κάποια ερώτηση ή επεξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφοι προχωρούμε στο στάδιο των ερωτήσεων, ανοίγει κατάλογος θέλει να ρωτήσει κανείς τίποτα; Ένα λεπτό, ένα λεπτό ρωτάω..., άσε το γιατί, είπαμε κατάλογος αυτών που θέλουν να ρωτήσουν. Λοιπόν θέλεις να ρωτήσεις; Όχι δεν θα ρωτήσεις εμένα, θα βγεις πάνω να το ρωτήσεις.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Όχι, δεν θέλω τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν θες; Λοιπόν Σφακιανάκη; Άλλος; Λοιπόν Βάννα έχεις το λόγο.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Θέλω να ρωτήσω Πρόεδρε αν, πριν βγει αυτή η ανακοίνωση από την Αθήνα, από τη Διοικούσα ο Πρόεδρος, ο οποιοσδήποτε είχε κάποια επικοινωνία μαζί σου και αν σου έθεσε υπόψη ότι η άποψη τους είναι αυτή, γιατί είναι σαφέστατη. Το δελτίο τύπου είναι από χτες βράδυ στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε., μπορεί να το δει καθένας, γιατί μπαίνει ένα ζήτημα, πως καταλήγουνε και αποφασίζουνε τέτοια πράγματα χωρίς να ρωτάνε.

Το δεύτερο, αν τους έχεις εσύ ενημερώσει ήδη και αν γνωρίζουνε ότι στις 31 του Οκτώβρη θα έχουμε εδώ στη συνδιάσκεψη, στη σύσκεψη των περιφερειακών τμημάτων τοπικό θέμα το ΒΟΑΚ, όπου ενδεχομένως θα μπορούσαν να ενημερωθούμε αναλυτικά για το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Πρόεδρε έχεις το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Λοιπόν Κώστα να σου απαντήσω και εμένα το γιατί βγήκε το δημοσίευμα και γιατί έγινε η συνέντευξη τύπου. Δεν το ξέρω, δεν το γνωρίζω, υποπτεύομαι ότι λόγω του ότι είχαμε μια έξαρση θανατηφόρων ατυχημάτων Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο, έκρινα σκόπιμο να βγουν τώρα και να μιλήσουν για τα τροχαία ατυχήματα, γιατί ξανάλεω η συνέντευξη τύπου δόθηκε για τα τροχαία ατυχήματα και βέβαια αναφέρθηκε κάπου για το Μαλλιακό και κάπου για το ΒΟΑΚ.

Δεν είχα καμία ενημέρωση Βάννα, απολύτως καμία ενημέρωση, ούτε καν από το παρατηρητήριο ούτε από τον Καστή, πόσο μάλλον από

τον Αλαβάνο. Για την απόφαση μας εμάς επισήμως δεν τους έχουμε ενημερώσει, γιατί την Παρασκευή θα συμμετέχει λόγω δικιάς μου αδυναμίας η Χαρά η Τριαματάκη στη σύνοδο των Προέδρων, όπου θα τους ενημερώσει για την απόφαση μας και σας ενημερώνω που ακούσατε και από τη Βάννα ότι 31, 1 και 2 θα γίνει στο Ηράκλειο η συνδιάσκεψη όλων των Διοικουσών της Ελλάδας και της κεντρικής Διοικούσας όπου αποφασίσαμε τοπικό θέμα, το θέμα του ΒΟΑΚ και της ολοκλήρωσης του.

Δεν υπήρχε λοιπόν καμία ενημέρωση, ούτε κανένα ερώτημα, ούτε καμία επεξήγηση και δεν ξέρω αν είδαν καν..., μάλλον πρέπει να την έχουν δει την απόφαση της Αντιπροσωπείας την οποία βγάλαμε πρόσφατα στις 16 του Ιούλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ανοίγει κατάλογος για τοποθετήσεις, θέλει να τοποθετηθεί κανείς; Άλλος;

Λοιπόν διαβάζω τον κατάλογο, είναι Αγαπάκης, Ορφανός, Σφακιανάκη, κλείνει ο κατάλογος.

Συνάδελφε Αγαπάκη έχεις το λόγο. Δεν σας βάζω χρόνο, αλλά να είσαστε σύντομοι.

ΑΓΑΠΑΚΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι και εγώ έκπληκτος είδα τα δημοσιεύματα σήμερα τα οποία μου προξένησαν και εμένα εντύπωση, αλλά επιβεβαιώνεται για άλλη μια φορά ότι οι εφημερίδες διογκώνουν αυτό που θέλουν να διογκώσουν. Φαντάζομαι στα πλαίσια..., λαμβάνοντας μάλλον υπόψη τα ατυχήματα που έχουν συμβεί το τελευταίο δεκαήμερο, τα οποία πράγματι ήταν έτσι λίγο μαζεμένα και τόσο στο Ηράκλειο, αλλά και στα Χανιά, βρήκαν ίσως μια αφορμή για να διογκώσουν κάποια πράγματα.

Κατ' αρχήν θα ήθελα να κρίνω ότι η υπερβολή σε κάποιες εφημερίδες δεν παλεύεται. Δηλαδή για παράδειγμα βλέπω πρωτοσέλιδο στην ΠΑΤΡΙΔΑ παγίδες του ΒΟΑΚ, αίτιο λέει για τα ατυχήματα.

Διαβάζοντας το εσωτερικό δημοσίευμα και εγώ δεν είδα τίποτα να αναφέρει κάτι συγκεκριμένο για παγίδες, γενικά και αόριστα. Θεωρώ ότι είναι μια υπερβολή και μία παραπλάνηση που το συνηθίζουν αυτό οι εφημερίδες για να τραβήξουν την προσοχή του αναγνώστη. Θα περίμενε κανείς να πουν κάποια συγκεκριμένα πράγματα που εντάξει, υπάρχουν συγκεκριμένα πράγματα, δεν είναι όλα ρόδινα.

Επίσης μου έκανε εντύπωση και ένα άλλο δημοσίευμα της εφημερίδας ΤΟΛΜΗ, η οποία μιλάει για διόδια. Αυτή τη στιγμή όπως και εμείς εδώ στο Επιμελητήριο Ανατολικής Κρήτης αλλά και στο αντίστοιχο της Δυτικής Κρήτης, όλοι μιλάμε πλέον, όλοι έχουμε πει, παιδιά μη λέμε γενικότητες, μη λέμε αοριστίες, μη λέμε για παραχωρήσεις. Αυτά τα πράγματα δεν μπορεί να τα πει κανείς έτσι ξεκάρφωτα, πρέπει να γίνει μια οικονομοτεχνική μελέτη για τους πόρους που πρόκειται να διατεθούν και για το που μπορούν να βρεθούν οι υπολειπόμενοι πόροι. Αυτό το πράγμα το λένε όλοι, άπαντες πλέον, με κάποιες επιφυλάξεις από κάποιες πλευρές, οι οποίες είναι θεμιτές και λογικές.

Λοιπόν αυτό ειπώθηκε και εδώ, ειπώθηκε και στο Περιφερειακό Συμβούλιο, ειπώθηκε και στο Τ.Ε.Ε. Δυτικής Κρήτης, ειπώθηκε και στο Τ.Ε.Ε. Ανατολικής Κρήτης, πάρθηκαν οι σχετικές αποφάσεις, σιγά τα αυγά, πρώτη φορά ακούγεται αυτό; Αυτό είναι θέμα πλέον αν θέλετε μιας πολιτικής απόφασης, αν η τρέχουσα πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ θέλει να το κάνει, μπορεί να το κάνει και κατά την άποψη μας χρειάζεται να το κάνει.

Λοιπόν και το βγάζει πρώτο τίτλο διόδια, ποιος μίλησε για διόδια; Δηλαδή τραβάνε ένα τίτλο, είναι μια λογική επικοινωνιακή κάποιων δημοσιογράφων, άλλα λένε οι ανακοινώσεις και άλλα βγάζουν αυτοί.

Οφείλω να πω ότι με λύπη είδα και το δημοσίευμα της ΠΑΤΡΙΔΑΣ που είπα πριν να λέει, η κακή κατάσταση λέει ΒΟΑΚ. Δεν λέμε ότι είναι καλή, αλλά η κακή κατάσταση, οι παγίδες του ΒΟΑΚ αιτία για τα ατυχήματα, χωρίς να λέει μία παγίδα μέσα στο δημοσίευμα, καθαρή παραπλάνηση, καθαρότατη. Μου κάνει εντύπωση γιατί και εμένα πολλές φορές με παίρνουν οι δημοσιογράφοι, κανείς δεν με ενόχλησε, κανείς δεν με πήρε, εντάξει.

ΑΓΑΠΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. συνάδελφε.

Λοιπόν, θέλω να πω μ' αυτό, αυτοί κάθε φορά βρίσκουν, δηλαδή οι διάφοροι δημοσιογράφοι βρίσκουν κάποια ψιλοαφορμή ενδεχομένως και υπάρχει – αν θέλετε – ένα κείμενο ή ένα δημοσίευμα, εν προκειμένω υπήρξε ένα δελτίο τύπου του παρατηρητηρίου του Τεχνικού Επιμελητηρίου, άλλα ήθελε να πει, άλλα βγάζουν αυτοί.

Δηλαδή εγώ τι κατάλαβα; Ότι εντάξει, πρέπει να γίνει μια οικονομοτεχνική μελέτη σκοπιμότητας, ωραία, εκεί συμφωνούμε όλοι, άπαντες. Λοιπόν υπάρχει ένα θέμα για τη συντήρηση, ναι, σοβαρό θέμα. Αυτό που λέει η ανακοίνωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου ότι το 4% του προϋπολογισμού πρέπει να δίνεται, βεβαίως, είναι ένα θέμα που αυτή τη στιγμή δεν δίνεται, σοβαρό θέμα. Αντί να πουν αυτό το πράγμα οι εφημερίδες, ότι βρε παιδιά έχουμε συντήρηση; Έχουμε πόρους; Πρώτο θέμα, πόροι υπάρχουν; Συνάδελφοι δεν υπάρχουν, απλές κουβέντες, αντί να θίξουνε αυτό το θέμα κάθονται και λένε για γενικότητες και σαχλαμάρες ας πούμε.

Λοιπόν, πράγματι το συνηθίζουν κάποιες εφημερίδες για να δημιουργήσουν είπαμε εντυπώσεις, για να τραβήξουν τα βλέμματα των αναγνωστών κ.λ.π. Νομίζω ότι και το τμήμα το δικό μας έχει τοποθετηθεί πάρα πολύ σαφώς και συγκεκριμένα και με την πρόσφατη απόφαση που πήρε, αλλά και με το θέμα το οποίο αναδεικνύει ως μείζον θέμα τόσο της ανατολικής όσο και γενικότερα όλης της Κρήτης με τη συνδιάσκεψη των Διοικουσών Επιτροπών όπου θα τεθούν κάποια ζητήματα στην ουσία τους.

Κατά τα υπόλοιπα θεωρώ ότι τα δημοσιεύματα ήταν απλώς ένα επικοινωνιακό παιχνίδι κάποιων που θέλουν να δημιουργήσουν εντυπώσεις και τίποτα παραπέρα επί της ουσίας.

Αυτά προς το παρόν, δεν ξέρω, νομίζω ότι αυτά που αναφέρει το Τ.Ε.Ε. ουσιαστικά αναφέρθηκαν και τότε στο πρόγραμμα οδικής ασφάλειας.

Μια παρατήρηση μόνο να κάνω για τα τροχαία, πράγματι υπάρχει μια έξαρση ατυχημάτων τόσο στο Ηράκλειο όσο και στα Χανιά, ειδικά στη δυτική ζώνη των Χανίων, επειδή η δυτική ζώνη των Χανίων είναι τουριστική ζώνη.

Απ' ότι θυμάστε και στην ημερίδα που παρουσιάστηκε και που είχε πάρα πολύ χρήσιμα συμπεράσματα και τα οποία κάποιοι συνάδελφοι εξ Αθηνών, ο κ. Ψαριανός και ο κ. Καστής αν θυμάμαι καλά τα συνέλεξαν και τα έβαλαν σε ένα κείμενο.

Τα τροχαία παρουσιάζουν έξαρση στο νομό Χανίων συνάδελφοι, το 2008 έχουμε ιδιαίτερη έξαρση στο νομό Χανίων και ειδικά στη δυτική ζώνη. Δεν μπορώ να πω..., στο Ηράκλειο υπάρχει μια κατάσταση στάσιμη, στο Ρέθυμνο υπάρχει μια κατάσταση ύφεσης, δηλαδή έτσι

ελαφράς υποχώρησης, στο Λασίθι δεν υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα αυτή τη στιγμή.

Επομένως οι γενικότητες ότι αυξήθηκαν κατά τόσα ή τόσα τοις εκατό κ.λ.π., μάλλον πρέπει να είναι πιο συγκεκριμένες. Υπάρχει ένα πρόβλημα σοβαρό για φέτος, για τα Χανιά πράγματι, αλλά έτσι που τα λέει τώρα το δημοσίευμα κ.λ.π. νομίζω ότι είναι παραπλάνηση και υπερβολές. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο συνάδελφος Ορφανός.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Έτσι όπως τα είπε ο συνάδελφος Αγαπάκης έχω τη γνώμη ότι υποβάθμισε το θέμα, μίλησε δηλαδή για υπερβολές των μέσων μαζικής ενημέρωσης, για σαχλαμαρίτσες. Εγώ νομίζω ότι είναι σοβαρό το θέμα και θα αναφερθώ συγκεκριμένα.

Επειδή δεν γίνεται η συζήτηση για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και πως πρόβαλαν το θέμα σήμερα, μου ήρθε στο μυαλό κάτι που είχα διαβάσει πριν από ένα μήνα περίπου στο ΕΘΝΟΣ και στον ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΤΥΠΟ, από αφορμή την παράδοση στην κυκλοφορία ενός τμήματος της Εγνατίας. Το ΕΘΝΟΣ αντιπολιτευόμενη στη σημερινή Κυβέρνηση εφημερίδα, προσκείμενη στο ΠΑΣΟΚ, έγραφε ότι δόθηκε στην κυκλοφορία, τρεις γραμμές, δόθηκε στην κυκλοφορία ένα τμήμα της Εγνατίας, πράγμα που δείχνει ότι προχωράει το μεγάλο έργο κ.λ.π.

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ συμπολιτευόμενη εφημερίδα της Νέας Δημοκρατίας που θα είχε λόγο να πανηγυρίζει, έγραφε ένα εκτενέστατο δημοσίευμα που έγραφε για τις καθυστερήσεις τις χρονικές, για τις υπερβάσεις του κόστους, για τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν στην ολοκλήρωση των τμημάτων της Εγνατίας κ.λ.π. Ο λόγος απλός, ο Μπόμπολας. Συνάδελφε Αγαπάκη δεν μπορούμε να μιλάμε για υπερβολές των μέσων μαζικής ενημέρωσης και για κάποιους δημοσιογράφους οι οποίοι σαχλαμαρίζουν.

Να μου επιτρέψετε να πω ότι ακόμα και οι συζητήσεις που κάνουμε εδώ πέρα, αυτές που αναλωθήκαμε σε δύο προηγούμενες συνεδριάσεις για το ΒΟΑΚ, κατά κάποιο τρόπο είναι ακαδημαϊκού επιπέδου, ακόμα και τα ψηφίσματα που γράφουμε, που τσακωνόμαστε αν θα βάλουμε ότι χρειάζεται οικονομοτεχνική μελέτη ή όχι και που το ψηφίσατε, θυμάστε κατά πλειοψηφία από τη ΔΑΚΕ και την ΠΑΣΚ βγήκε ότι χρειάζεται οικονομοτεχνική μελέτη, αυτή η έκφραση τελικά άμα δεις δηλαδή την πραγματικότητα ποια είναι, είναι η περί διαγραμμάτου απόδοση της πραγματικότητας που κάνουν οι διανοούμενοι, εμείς δηλαδή, μιλάμε οικονομοτεχνική μελέτη.

Τα συμφέροντα, τύπου Μπόμπολας, είναι εκείνοι που προχωρούνε και παλεύουνε λυσσασμένα για τα διόδια, είναι εκείνοι που μέσω των παπαγαλακιών που διαθέτουνε σε όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είτε τα δικά τους, είτε τα φίλια μέσα μαζικής ενημέρωσης, προσπαθούν να καλλιεργήσουν το κλίμα. Μη νομίζουμε ότι εμείς διαμορφώνουμε την πραγματικότητα ως Τεχνικό Επιμελητήριο με τα ψηφίσματα μας, την πραγματικότητα τη διαμορφώνουν τα συμφέροντα τα οποία είναι κυνικά, τα οποία και στην Ελλάδα και προφανώς στην Ευρωπαϊκή Ένωση θέλουνε τα φιλέτα των εθνικών δρόμων, αυτά που κατασκευάζονται με έξοδα μεγάλα και που έχουνε μεγάλες κυκλοφορίες και κατά συνέπεια πρέπει να έχουνε και τις αντίστοιχες αποσβέσεις, θα πρέπει να αποδοθούνε ως φιλέτα στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Αυτά είναι τα συμφέροντα τα οποία διαμορφώνουνε την πραγματικότητα και τα οποία οδηγούνε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να

παίζουνε τέτοιο ρόλο, σαν και αυτό που βλέπουμε σήμερα και θα τρέχουμε τα μάτια μας.

Εγώ δεν έχω κανένα λόγο συνάδελφε Αγαπάκη, και προσωπικά σ' εσένα απευθυνόμενος, και σε άλλους συναδέλφους, να αμφισβητήσω την πολιτική..., την προσωπική πολιτική σου εντιμότητα, αλλά όμως με τις τεχνικές και επιστημονικές μας προσεγγίσεις εμείς, καταλήγουμε να γινόμαστε αυτοί που βάζουμε πλάτες, και άθελα μας αν θέλετε και σε διαφωνία ιδεολογική – πολιτική ή αν θέλετε προσωπική που έχουμε καμιά φορά, στα συμφέροντα. Αυτοί διαμορφώνουνε τα συμφέροντα και είναι οδοστρωτήρας τα συμφέροντα.

Προφανώς, δείτε και από την πλευρά της Κυβέρνησης, συζητάμε τώρα αυτό το δημοσίευμα σήμερα που προετοιμάζει το έδαφος για τα διόδια στην Κρήτη, δεν πάει να λέει το Τεχνικό Επιμελητήριο ό,τι θέλει, τη στιγμή που η Κυβέρνηση επέβαλε, αυτό είναι θέμα αυτής της βδομάδας, διπλασιασμό των διοδίων στην εθνική Αθηνών – Κορίνθου αν δεν κάνω λάθος.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Λοιπόν τα συμφέροντα δηλαδή..., εμείς συζητάμε τα συμφέροντα δρουν και έχουνε και εκπροσώπηση πολιτική στην Κυβέρνηση, τι συζητάμε τώρα να καταγγείλουμε γιατί η ΤΟΛΜΗ...

Το άλλο που θέλω να πω και τελειώνω είναι να δούμε ποιος είναι και ο ρόλος μας, δηλαδή αν επιλέγουμε τέτοιο ρόλο να κάνουμε συζητήσεις εδώ πέρα διανοουμενίστικες και εγκεφαλικές περί διαγραμμάτου αγνοώντας την κυνική, την ωμή πραγματικότητα που διαμορφώνεται στο χώρο των τεχνικών έργων και των πολιτικών συμφερόντων που τα καλύπτουνε, τότε θα καταλήξουμε σαν περιφερειακό τμήμα του Τ.Ε.Ε. να διαμαρτυρόμαστε που και που για τις ωμές παραβιάσεις που κάνει το κεντρικό Τεχνικό Επιμελητήριο με τη δραστηριότητα του στην αυτοτέλεια ή στην πρωτόβουλη δράση των τμημάτων. Εδώ αποδεικνύεται ότι ο ρόλος των περιφερειακών τμημάτων είναι διακοσμητικός, δεν πα να συζητάμε εμείς, και να καταλήγουμε ακόμα και σ' αυτές τις ερμαφρόδιτες διατυπώσεις περί οικονομοτεχνικής μελέτης που είναι ο Δούρειος Ίππος για να πούμε αύριο – μεθαύριο για τα διόδια όπως το χαρακτηρίσαμε εμείς με συνεργασία ΠΑΣΚ και ΔΚΜ εδώ μέσα;

Ε, βγαίνει το Τεχνικό Επιμελητήριο κεντρικά και σου λέει εσείς τώρα συζητάτε σαχλαμάρες, να διαμαρτυρηθούμε, αυτό να προτείνουμε; Εμείς δεν προτείνουμε να διαμαρτυρηθούμε, θα είναι διακοσμητικό, και θα είναι γελοίο δηλαδή το να διαμαρτυρηθούμε απλώς γι' αυτή την ωμή περιφρόνηση του ρόλου μας. Εδώ χρειάζεται αλλαγή πολιτικής και από σας δηλαδή, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Η συνάδελφος Σφακιανάκη.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Ναι, και εγώ θέλω να πω ότι τελικά δεν είναι ένα δελτίο τύπου του παρατηρητήριου οδικής ασφάλειας ή η άποψη ενός μέλους του που ήρθε εδώ και που μας κακοφάνηκε την άλλη φορά, είναι δελτίο τύπου του Τ.Ε.Ε. που το έστειλε σε όλο τον κόσμο και προφανώς το αναμετέδωσε το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων και γι' αυτό το βάλανε οι τοπικές εφημερίδες, και είναι ένα δελτίο τύπου που γράφει σαφώς παραχώρηση. Άρα όσο και αν δεν καταλάβανε οι τοπικές εφημερίδες νομίζω πως μια χαρά το αποδώσανε. Και εδώ μέσα έχουμε πει ότι η παραχώρηση μπορεί να μη σημαίνει υποχρεωτικά διόδια, τότε όμως

έχουμε πει σημαίνει χειρότερα πράγματα από διόδια, σημαίνει άλλου είδους παραχωρήσεις και άλλου είδους ξεπουλήματα.

Και νομίζω, επειδή δεν θέλω τώρα εδώ να κάτσω να επαναλάβω τα επιχειρήματα, τα έχουμε συζητήσει και ξανασυζητήσει, νομίζω ότι τελικά η απόφαση που πήραμε τον Ιούλιο εδώ στην Αντιπροσωπεία, και αυτή η ιστορία με την οικονομοτεχνική μελέτη είναι ένα παράθυρο που είναι πάρα πολύ εύκολο να γίνει καγκελόπορτα και ότι θα πρέπει να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας αν θα επικεντρωθούμε στο θέμα της διεκδίκησης των 700 εκατομμυρίων ευρώ που ήδη είπε ο Σουφλιάς ότι θέλει να δώσει, γιατί αλλιώς δεν νομίζω να πάμε καθόλου καλά.

Όσο για το τελευταίο, εγώ Στέλιο διαφωνώ μαζί σου και το Σάββατο στην κεντρική Αντιπροσωπεία θα θέσω το θέμα και τυπικά και ουσιαστικά. Δηλαδή και θα πω ότι υπάρχει αυτή τη στιγμή ένα τεράστιο καπέλο, ένα αποφασίζουμε και διατάζουμε του κεντρικού στα περιφερειακά, θα εξηγήσω βέβαια και τους λόγους που υπάρχει αυτό, και θα τους ρωτήσω αν συμφωνούν με τις αρχές που συνεπάγεται η παραχώρηση και να τοποθετηθούν όλοι ή αλλιώς να αναδειχτεί από πού κινούνται όταν κάνουνε τέτοιου είδους ενέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Πρόεδρε μήπως θα ήθελες να δευτερολογήσεις; Όχι. Λοιπόν το θέμα τελείωσε συνάδελφοι.

Ψήφισμα

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Προχωρούμε στο ψήφισμα. Ποιος θα το διαβάσει από τους δυο σας;

ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ: Ο Σταματάκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο Σταματάκης ή..., ο Σταματάκης που είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ένα λεπτό, ακόμα δεν έχει διαβαστεί, περίμενε.

ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ: Όχι δεν λέω γι' αυτό, λέω για το προηγούμενο, έγινε μια ολόκληρη συζήτηση, τελικά τι κάναμε, γιατί συζητήσαμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Έγινε μια ενημέρωση, το ξεκαθάρισα στην αρχή, εγώ ζήτησα, επειδή ορισμένα άτομα με ρώτησαν τι έγινε με το δημοσίευμα το πρωί.

ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ: Μία πρόταση στην εφημερίδα που μίλησε για διόδια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, δεν βγαίνει τέτοιο συμπέρασμα από τη συζήτηση που έγινε.

ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ: Κάτι πρέπει να γίνεται όμως, να διευκρινιστεί ότι δεν συμβαίνει τέτοιο πράγμα, να μην το συντηρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο συνάδελφος Πρόεδρος ξεκαθάρισε και είπε ορισμένα πράγματα το πρωί, έτσι δεν είναι; Στους δημοσιογράφους που ήρθαν ξεκαθάρισε και είπες ορισμένα πράγματα,

έτσι δεν είναι; Ό,τι ξεκαθάρσεις – ξεκαθάρσεις, τελείωσε, δηλαδή είπαμε ότι δεν θα πάρουμε απόφαση διότι για να πάρουμε αποφάσεις πρέπει να υπάρχουν γραπτές εισηγήσεις, γραπτές εισηγήσεις και σχέδιο απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν προχωρούμε...

ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ: Δεν το κατάλαβα αυτό, ερχόμαστε εδώ για να συζητήσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Αυτό είναι μια ενημέρωση, δεν είναι θέμα συζήτησης.

ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ: Να ενημερωθούμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, αυτό είναι..., τώρα θα τοποθετηθείς στο ψήφισμα. Λοιπόν, ο συνάδελφος Ασσαριωτάκης έχει το λόγο.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Σας έχει μοιραστεί ένα σχέδιο ψηφίσματος για τα νέα φορολογικά μέτρα. Με το νόμο που ψηφίστηκε πρόσφατα στη Βουλή και αφορά τα νέα φορολογικά μέτρα, η Κυβέρνηση προσπαθεί να αυξήσει τα έσοδα του δημοσίου ταμείου με τρόπο κοινωνικά άδικο και τελικά αναποτελεσματικό.

Η κατάργηση του φορολογικού ορίου των 10.500 ευρώ δημιουργεί ένα νέο κεφαλικό φόρο και πλήττει ιδιαίτερα τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες μηχανικούς, που οι περισσότεροι λειτουργούν υπό το απαράδεκτο καθεστώς του δελτίου παροχής υπηρεσιών.

Επιπλέον θα πρέπει να σημειωθεί ότι, ο μηχανικός λόγω της φύσης του επαγγέλματος του δεν είναι δυνατόν να φοροδιαφύγει. Η πρόσθετη αυτή φορολόγηση, σε συνδυασμό με τις αυξημένες ήδη ασφαλιστικές εισφορές, θα συρρικνώσει δραματικά το εισόδημα των διπλωματούχων μηχανικών.

Οι ευνοϊκές, εντός εισαγωγικών, ρυθμίσεις των ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων 2000 – 2006, διαμορφώνουν λανθασμένη φορολογική συνείδηση και αποκαλύπτουν ένα κράτος που δεν σέβεται τους πολίτες του.

Η έλλειψη σταθερού φορολογικού πλαισίου, η διεύρυνση φορολογικής βάσης με τους οικονομικά ασθενέστερους και η λήψη φοροεισπρακτικών μέτρων, αντί να συμβάλουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής θα την ενισχύσουν και κάνουν τον τίτλο του νόμου, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης να φαντάζει αστείο και συνάμα τραγικός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφοι ανοίγει κατάλογος ομιλητών για ερωτήσεις. Άλλος; Να σηκώνετε τα χέρια σας να σας καταγράψω. Λοιπόν κλείνει ο κατάλογος, ο Γολοβάνης, ο Ορφανός, μα να σηκώνετε τα χέρια σας λίγο γρήγορα, άλλος για ερωτήσεις; Έχουν ζητήσει Γολοβάνης, Ορφανός, άλλος; Έκλεισε ο κατάλογος, συνάδελφε Γολοβάνη έχεις το λόγο.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Λοιπόν εγώ ήθελα να ρωτήσω, διαβάζοντας αυτό το κείμενο, έχουμε ενημερωθεί ακριβώς τι λέει το νομοσχέδιο; Για παράδειγμα, γράφει εδώ πέρα κατάργηση του αφορολογήτου των 10.500 ιδιαίτερα από τους μηχανικούς ελεύθερους επαγγελματίες, που οι

περισσότεροι λειτουργούν υπό το απαράδεκτο καθεστώς του δελτίου παροχής υπηρεσιών.

Εγώ ξέρω ότι αυτούς που εργάζονται με το απαράδεκτο καθεστώς δελτίου παροχής υπηρεσιών σε ένα ή σε δύο εργοδότες τους εξαιρεί, οπότε μιλάει..., σε δύο υπάρχει..., είπε ότι θα βγάλει εγκύκλιο εν πάση περιπτώσει.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Ένα λεπτό, άρα δεν έχουμε ενημερωθεί, άρα δεν έχουμε ενημερωθεί ακόμα.

Δεύτερη ερώτηση, λέει ότι λόγω της φύσης του δεν μπορεί να φοροδιαφύγει, μα ένας ελεύθερος επαγγελματίας που παρέχει σε οργανωμένο τεχνικό γραφείο παροχή υπηρεσιών, πόσο δύσκολο είναι να του πει σου κάνω τα αρχιτεκτονικά, θα σου γράψω τοπογραφικά, στα 40.000 τα αρχιτεκτονικά έχουνε μια φορολόγηση 45,6, τα τοπογραφικά βρε παιδιά έχουνε 21, πέφτει κάτω από το αφορολόγητο δηλαδή, δεν πλήρωνε φόρο μέχρι σήμερα.

Εγώ λέω ξεκάθαρα ότι διαφωνώ και με το ψήφισμα αλλά και με τα νέα μέτρα του Υπουργού, διαφωνώ, αλλά το ψήφισμα αυτό είναι κακό να βγει τώρα γιατί είμαστε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν είμαστε στις τοποθετήσεις, σε ερωτήσεις είμαστε.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Ωραία, μια άλλη ερώτηση, ποιος σε πίεσε Ζαχάρη να φέρεις αυτό το κείμενο σήμερα, όταν είχαμε πει ότι θα το συζητήσουμε στη Διοικούσα την Πέμπτη; Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο συνάδελφος Ορφανός.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Εδώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, όχι εκεί.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Στην πρώτη παράγραφο λέει ότι ο νόμος αυτός αυξάνει τα έξοδα..., (δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)..., με τρόπο κοινωνικά άδικο και τελικά μάλλον αναποτελεσματικό, τι εννοεί αναποτελεσματικό; Αναποτελεσματικό για ποιον δηλαδή είναι αναποτελεσματικός και ως προς τι; Ερώτηση διευκρινιστική, στην τελευταία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Παρακαλώ συνάδελφοι.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Στην τελευταία παράγραφο γίνεται αναφορά στην έλλειψη σταθερού φορολογικού πλαισίου, υπαινίσσεται ότι είναι ασταθές το φορολογικό και μεταβάλλεται διαρκώς το φορολογικό πλαίσιο. Ήθελα διευκρινίσεις, υπέρ ποιας σταθερότητας δηλαδή εσύ παίρνεις θέση, η έλλειψη σταθερότητας, σε ποια σταθερότητα αναφέρεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ένα λεπτό, να απαντήσετε τώρα. Συνάδελφοι θα απαντήσουν και οι δύο συνάδελφοι, έχουν το δικαίωμα γιατί έχει έρθει και από την AMAN και από την AMAK, απαντήσεις θα δώσετε τώρα έτσι; Στις τοποθετήσεις δεν έχουμε μπει ακόμα, ο συνάδελφος Σταματάκης.

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Στις ερωτήσεις του συναδέλφου του Γολοβάνη θα ήθελα να απαντήσω, όσον αφορά την άγνοια του νομοσχεδίου, το οποίο είναι πλέον νόμος. Δεν εξαιρεί συνάδελφε τα μπλοκάκια για τρία χρόνια και μέχρι 30 χρονών, έτσι είναι διατυπωμένο και στο νόμο, 22 χρονών αν είναι και κόβει μπλοκάκια, μόλις πάει στα 25 ξανά το ίδιο θα ισχύει, αν είναι 31 δεν τον πιάνει, άρα εμπεριέχεται.

Τώρα όσον αφορά...

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Πρόεδρε δεν είναι αυτό ερώτηση, με συγχωρείς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Απάντηση είναι, εσύ το ρώτησες, αν το έχει διαβάσει.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Μα εγώ ρώτησα τον εισηγητή...

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Μα εισηγητής είμαι, τι να κάνω; Εισηγητής είμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με συγχωρείς, ένα λεπτό, σταματήστε, ένα λεπτό Μιχάλη...

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)..., θα μου απαντήσει και περί τοπογραφικών και αρχιτεκτονικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Θα σου απαντήσει...

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Να ολοκληρώσω να σου δώσω και την απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: ...θα απαντήσει, αν σε ικανοποιούν οι απαντήσεις έχει καλώς...

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Και θα απαντήσω όπως θέλω εγώ, όχι όπως θέλεις εσύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: ...αν δεν σε ικανοποιούν πάλι έχει καλώς, θα απαντήσει ο καθένας με τον τρόπο του, δεν θα υποδεικνύουμε σε κανέναν πως θα συμπεριφέρεται στο βήμα. Σε δεύτερη φάση θέλω να σε ενημερώσω ότι δήλωσα, ότι το ψήφισμα έχει έρθει εδώ από την AMAN και από την AMAK, εισηγητές είναι και οι δύο, άρα απαντά...

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Καλώς, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Και είπα ότι θα δώσω και το λόγο..., θα δώσω και στο Ζαχαρία να απαντήσει. Συνάδελφε συνέχισε, Σταματάκη.

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Λοιπόν, άρα είμαστε διαβασμένοι στο νόμο, παρακάτω, μάλλον εσείς δεν διαβάσατε.

Όσον αφορά τη φοροδιαφυγή από τους συναδέλφους με το παράδειγμα το οποίο έφερες, θα πιάσουμε μία – μία την κατηγορία των συναδέλφων, οι συναλλασσόμενοι με το δημόσιο μελετητές ή εργολήπτες υποθέτω ότι αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορούν να φοροδιαφύγουν από τη στιγμή που τιμολογούν στο δημόσιο. Οι ασχολούμενοι με τις άδειες προφανώς δεν μπορούνε, γιατί γίνεται προέλεγχος στην πολεοδομία πριν να πάρουν την άδεια στα χέρια τους.

Και μάλιστα εδώ συμβαίνει και το εξής, ενώ – δυστυχώς – και το τονίζω το δυστυχώς, υπάρχουν εκπτώσεις στην αγορά για λόγους ανταγωνισμού, αυτή την έκπτωση δεν την αναγνωρίζει το δημόσιο και φορολογείται σε ποσά τα οποία δεν έχει εισπράξει ο συνάδελφος.

Οι συνάδελφοι τώρα που παρέχουν υπηρεσίες σε οργανωμένα γραφεία..., πρώτα απ' όλα να ξέρεις ότι είναι 60%...

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Όχι.

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: ...όταν είναι σε οργανωμένα γραφεία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε με συγχωρείς, συνάδελφε θα τοποθετηθείς μετά.

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Ανεξάρτητα τι είδους μελέτες είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Υπάρχουν διαδικασίες, να τις σέβεστε.

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Ο συντελεστής καθαρών κερδών για παροχή υπηρεσιών σε οργανωμένα γραφεία ή εταιρείες είναι ξεκάθαρο, είναι 60% τα καθαρά κέρδη.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε μη μιλάς, θα σηκωθείς να τα πεις.

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Μάθε τα πρώτα και στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Παρακαλώ, Βαϊλάκη μη μιλάς. Λοιπόν, συνάδελφε Ασσανιωτάκη έχεις το λόγο για να απαντήσεις στις ερωτήσεις. Παρακαλώ συνάδελφοι, Μιχάλη θα σηκωθείς να τοποθετηθείς, έκανες τις ερωτήσεις σου, ό,τι δεν σε ικανοποιεί θα το πεις μετά, θα τα πεις μετά. Συνάδελφε έχεις το λόγο, Ασσανιωτάκη.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Σχετικά με τις ερωτήσεις του συναδέλφου Γολοβάνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Παρακαλώ να ακούμε.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Σχετικά με τις ερωτήσεις του συναδέλφου Γολοβάνη, στην πρώτη ερώτηση το ποια είναι τα μέτρα, απάντησε ο Γιώργος ο Σταματάκης προηγουμένως. Αυτή τη στιγμή δεν συζητάμε για νομοσχέδιο, συζητάμε για νόμο, το τι εγκύκλιος θα βγει, λίγο μας απασχολεί. Έχουμε ένα δεδομένο και δεν συζητάμε με το τι θα γίνει και το τι εικάζεται ότι θα γίνει. Αυτή τη στιγμή έχει ψηφιστεί αυτό και έπ' αυτού συζητάμε.

Το δεύτερο όσον αφορά τη φοροδιαφυγή, και στη Διοικούσα έκανες μία αναφορά η οποία είναι εντελώς λανθασμένη, σε λάθος βάση. Μιλάς για διαφορετικούς συντελεστές που ισχύουν, όσον αφορά το σταθερό συντελεστή κερδών δηλαδή ενός ελεύθερου επαγγελματία μηχανικού, ανάλογα με την ειδικότητα του ουσιαστικά και με τις εργασίες τις οποίες εκτελεί.

Εάν στα ηλεκτρομηχανολογικά εγώ έχω 26% και στα τοπογραφικά ως υποθέσουμε ότι είναι 21, μπορώ να υπογράψω εγώ ότι κάνω

τοπογραφικές μελέτες; Τι είναι αυτό που μου λες, δεν καταλαβαίνω δηλαδή την ερώτηση σου.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Αναφέρεις..., να σου ολοκληρώσω λοιπόν λίγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Θα απαντήσεις, σε παρακαλώ δηλαδή.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Σχετικά με τις οικοδομικές άδειες είναι δεδομένο. Και αυτό που είπε ο Γιώργος, να μην επαναλάβω, όσον αφορά τις εταιρείες, τις μελετητικές εταιρείες, θα πρέπει να έχεις υπόψη σου το εξής, στο κομμάτι που αφορούν οικοδομικές άδειες φορολογείται όχι η εταιρεία, αλλά αυτός που υπογράφει την άδεια. Δεν μπορεί η εταιρεία να υπογράψει μελέτη η οποία πηγαίνει σε δημόσια αρχή, σωστά; Άρα ισχύει αυτό που ανέφερε ο Γιώργος.

Όσον αφορά τις μελέτες, άλλου τύπου μελέτες που δεν περνάνε από δημόσια αρχή, συνήθως αφορούν εταιρείες, και οι εταιρείες δεν επιθυμούν να δηλώσουν μικρότερα..., και όχι οι ιδιώτες δηλαδή, δεν επιθυμούν να κοπεί δελτίο παροχής μικρότερο ποσό απ' αυτό το οποίο καταβάλλουνε.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Μεγαλύτερο.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Όχι μεγαλύτερο, ήμουν συγκεκριμένος, τουλάχιστον το ποσό αυτό. Γιατί λοιπόν αναφέρεσαι πολύ γενικά, και είναι και λίγο προσβλητικό, για φοροδιαφυγή συναδέλφων μηχανικών;

Στο τρίτο ερώτημα σου σχετικά με τη Διοικούσα, είχαμε μιλήσει όντως την προηγούμενη Πέμπτη, όταν είχε βάλει το θέμα ο Γιώργος ο Σταματάκης να το φέρουμε στη Διοικούσα. Το συζητήσαμε λοιπόν και αποφασίσαμε να το φέρουμε στην Αντιπροσωπεία που είναι σήμερα, θεωρώντας ότι είναι ευρύτερο το Σώμα και μπορεί να συζητηθεί καλύτερα εδώ πέρα. Εάν έχεις κάποιο πρόβλημα σ' αυτό, μπορείς να το εκφράσεις.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Βεβαίως, υπάρχει εννοείς κάτι άλλο;

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Όχι ρωτάω.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Σου απάντησα.

ΒΑΪΛΑΚΗΣ: Ποιος το αποφάσισε να έρθει στην Αντιπροσωπεία ρωτάει ο Μιχάλης, Πρόεδρε εσύ το αποφάσισες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με συγχωρείς, ανίδεος είσαι και εσύ. Συνάδελφοι σύμφωνα με το νόμο και τον κανονισμό λειτουργίας όποιος θέλει φέρει οποιοδήποτε ψήφισμα, αρκεί να κατατεθεί στην έναρξη. Βεβαίως και συμφωνώ εγώ απόλυτα μ' αυτό που λέει ο Ζαχαρίας ότι ένα ευρύτερο Σώμα εκδίδει τα ψηφίσματα.

Εγώ θεωρώ τώρα η Διοικούσα θα βγάλει ένα ψήφισμα, για ένα έκτακτο θέμα, και από τη στιγμή που μεσολαβεί μια Αντιπροσωπεία λογικότερο και ορθότερο, κατά την προσωπική μου άποψη, είναι να βγαίνει από 'δω, από την Αντιπροσωπεία. Και δεν καταλαβαίνω το ερώτημα, γιατί έπρεπε να πάει στη Διοικούσα. Μιχάλη αυτό δεν το καταλαβαίνω.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Γιατί δεν το είπες προχθές που ήσουνα στη Διοικούσα; Βρε παιδιά συγγνώμη, γιατί να έρθει στη Διοικούσα..., (δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Κατ' αρχάς εγώ δεν θα υποδείξω σε κανένα που θα πάει, με συγχωρείς. Συμφωνώ απόλυτα όμως να έρθει εδώ, ναι.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Μα γιατί να πάει σε Διοικούσα;

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Θεωρώ σωστότερο, θεωρώ σωστότερο. Το είπα και του Ασσανιωτάκη και του Σταματάκη ότι θεωρώ λογικότερο να έρθει στην Αντιπροσωπεία.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Μα παιδάκια είναι να τους πιέσω; Τους προσβάλεις.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Συνάδελφε, συνάδελφε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Σε πίεσα;

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ...ανακάλεσε γιατί είναι πολύ προσβλητικό αυτό που λες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ε, βέβαια.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Τι είναι εδώ πέρα; Σε ποιους απευθύνεσαι; Σε ποιους απευθύνεσαι; Είναι προσβλητικότατο αυτό που λες.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Είναι επίσης προσβλητικό να εμφανίζεται την τελευταία στιγμή ένα ψήφισμα...

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Ένα ψήφισμα είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν Μιχάλη, συνάδελφοι ζητώ από το Σώμα να στερήσει το λόγο του Γολοβάνη, δεν γίνεται διάλογος. Σου είπα...

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Το προβλέπει η νομοθεσία, σου είπα θα σηκωθείς, θα τοποθετηθείς και θα πεις ό,τι θέλεις.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Ας ψηφίσει το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν μπορείς να πετιέσαι από τη μέση..., δηλαδή αυτή τη στιγμή τι παριστάνεις; Τι παριστάνεις; Διαφωνείς, είναι δεδομένο.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Ας ψηφίσει το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν μπορεί να σηκώνεσαι να μιλάς σε κάθε κουβέντα που λέει ο άλλος. σου είπα, θα σηκωθείς, θα τοποθετηθείς και θα πεις ό,τι θέλεις, όπως ο καθένας δικαιούται να πει ό,τι θέλει. Αλίμονο, να σέβεσαι τις διαδικασίες αφού το παίζεις συνδικαλιστής. Μα μιλάς συνέχεια, λέει μια κουβέντα, λες δύο, λέει ο άλλος μια κουβέντα λες τρεις. Θα περιμένεις τη σειρά σου να μιλήσεις, ό,τι θες θα σηκωθείς και θα τα πεις εκεί και να καταγγείλεις ό,τι θες.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Θα καταλήξεις εκεί πέρα τελείωσε, έλεος δηλαδή, σεβάσου τους άλλους, αν είναι δυνατόν.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Να ψηφίσει το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε συνέχισε.

ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ: Σχετικά με τα δύο ερωτήματα του συναδέλφου Ορφανού, στην πρώτη παράγραφο αναφέρθηκε το τελικά αναποτελεσματικό, αναφέρομαι στην..., αναποτελεσματικό όσον αφορά την επιδίωξη της Κυβέρνησης, της πολιτείας για την αύξηση των εσόδων του δημοσίου ταμείου. Και συμπληρώνει αυτό, αυτό που λέω στο τέλος, που συζητάμε στο τέλος ότι αντί να συμβάλουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής θα την ενισχύσουν, άρα τελικά δεν θα έχει αποτέλεσμα αυτό που προσπαθεί να κάνει με τα μέτρα αυτά η Κυβέρνηση.

Στο δεύτερο, για το σταθερό φορολογικό πλαίσιο δεν αναφέρεται η κατεύθυνση, δεν αναφέρεται κατεύθυνση, αναφέρεται η αστάθεια του φορολογικού..., αναφερόμαστε μόνο στην αστάθεια του φορολογικού συστήματος. Σε ποια κατεύθυνση, αν εννοείς ότι θα πρέπει να..., προφανώς στην κατεύθυνση της ισονομίας να το πω έτσι, και στην δίκαιη κατανομή των φόρων. Αυτή όμως η έννοια εδώ δεν έχει μπει, αναφέρεται μόνο στην αστάθεια, αν θέλετε να αναφέρουμε κάτι τέτοιο ευχαρίστως να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφοι σας ενημερώσω ότι, οποιαδήποτε τροποποίηση θελήσετε να επιφέρετε στο ψήφισμα, θα πρέπει να έρθει γραπτή το πάνελ.

Ανοίγει κατάλογος τοποθετήσεων, όποιος θέλει θα τοποθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, ναι δεν το γράψανε, το είπε, είναι οι ευνοϊκές ρυθμίσεις εντός εισαγωγικών.

Λοιπόν, άλλος; Ποιοι θέλουν να μιλήσουν, σε έγγραφο Γολοβάνης, άλλος; Άλλος; Σήκωσες το χέρι σου; Άλλος υπάρχει συναδελφοί; Συνάδελφοι για να δούμε αν ο Πρόεδρος θέλει να τοποθετηθεί, γιατί μιλάει στο τηλέφωνο. Οι απ' έξω ακούνε; Θέλει να τοποθετηθεί κανείς απ' έξω; Ακούγεται έξω το megafono;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, κούνησε το κεφάλι και τον είδα εντάξει, εσύ Κρασανάκη δεν θέλεις να τοποθετηθείς για να ψηφίσεις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ε, κάτσε μιλάει στο τηλέφωνο ένα λεπτό, ένα δευτερόλεπτο, αν και είπαμε ότι απαγορεύονται τα τηλέφωνα μέσα στην αίθουσα ε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Θες να μιλήσεις ή όχι; Θες να τοποθετηθείς; Λοιπόν συνάδελφοι διαβάζω αυτούς που θέλουν να τοποθετηθούν, Γολοβάνης, Ορφανός, Μπριλάκις και Ποβάσκη, υπάρχει άλλος; Φανουράκης, άλλος; Άλλος; **(αλλαγή κασέτας)**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν, συνάδελφε Γολοβάνη έχεις το λόγο.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Λοιπόν πρώτα απ' όλα θέλω να πω και στο Ζαχάρη και στο Γιώργο το Σταματάκη, εντάξει, συγγνώμη ίσως να παρασύρθηκα, όχι ίσως, σίγουρα παρασύρθηκα γιατί ένοιωσα ας πούμε..., επειδή το είχαμε συζητήσει αυτό στη Διοικούσα οπότε μας φέρνουν τελευταία στιγμή εδώ πέρα ένα κείμενο για το οποίο θεωρώ ότι πολλοί ας πούμε δεν έχουν ενημερωθεί.

Εμείς ζητάμε να αποσυρθεί το κείμενο, να μην ψηφιστεί σήμερα, να ενημερωθούμε, να ενημερωθεί το Σώμα και μετά να ξανάρθει και να κάνει τις αλλαγές, γιατί το λέω αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι μια ερώτηση θα σου κάνω, μια ερώτηση θα σου κάνω, Γολοβάνη.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Δεν ξέρω αν με άκουσες, απολογήθηκα για τη στάση απέναντι σου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με συγχωρείς μια διακοπή, όταν λες να ενημερωθείτε τι εννοείς;

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Θα σου πω Πρόεδρε. Λοιπόν εδώ πέρα είπε ο Ζαχάρης, έθεσε ένα θέμα για το 26% και εντάξει ο Ζαχάρης προφανώς ας πούμε είναι σωστός, και οι περισσότεροι εδώ πέρα στο Ηράκλειο είναι σωστοί, αλλά τι εμποδίζει..., με συγχωρείς Ζαχάρη να ολοκληρώσω, να ολοκληρώσω, να πω τι θέλω να πω ας πούμε, ότι όταν εσύ έχεις ένα συντελεστή φορολογίας 26% για τα ΗΜ και έρχεται η εταιρεία την οποία δεν την συμφέρει ή το οργανωμένο τεχνικό γραφείο δεν το συμφέρει να κόψει παρακάτω τιμολόγιο, τι την εμποδίζει να σου πει εσένα αντί να σου κόψω ένα τιμολόγιο 30.000 να σου κόψω 40, να το βάλω εγώ στα έξοδα, έσοδα μείον έξοδα θα γλιτώσω εγώ τη φορολογία μου, το 5%, 25% δεν είναι σήμερα; Και θα πάρεις και εσύ την παρακράτηση και δεν..., με συγχωρείς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Και δεν θα φορολογηθείς και εσύ, δεν θα φορολογηθείς, εγώ θα σου κόψω ένα τιμολόγιο παραπάνω. Η όλη ιστορία γίνεται για να μπλοκάρει αυτό το αλισβερίσι, αυτό γίνεται. Εγώ συμφωνώ ότι είναι λάθος ο τρόπος, πρέπει να πιάσεις το εισόδημα, πρέπει να πιάσεις το

εισόδημα, συμφωνώ, αλλά το κείμενο αυτό έτσι όπως είναι γραμμένο είναι κατά τη γνώμη μου χρωματισμένο, δεν μπορεί να το ψηφίσει ένα Σώμα που δεν έχει ενημερωθεί, είτε από συναδέλφους ελεύθερους επαγγελματίες, βάζω και εμένα μέσα, να ενημερωθώ και εγώ καλύτερα, και εμένα.

Και όσον αφορά το θέμα που είπε ο Γιώργος ο Σταματάκης για το 72%, αυτούς εξαιρεί, το νομοσχέδιο αυτούς εξαιρεί που έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας, αυτούς εξαιρεί, το 72%, τους υπόλοιπους ελεύθερους επαγγελματίες δεν τους εξαιρεί. Συμφωνώ ότι δεν είναι σωστό, δεν είναι απολύτως σωστό, έτσι; Συμφωνώ σ' αυτό, αυτά είχα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο συνάδελφος Ορφανός.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Εγώ βρίσκω το κείμενο απελπιστικά φτωχό και λίγο για να εκφράσει αν οι συντάκτες θέλουνε να εκφράσουνε αντίθεση στο φορολογικό νομοσχέδιο. Τι λέει το κείμενο; Δηλαδή ποιες είναι οι κρίσεις του και τι θα μείνει στον αναγνώστη; Ότι είναι κοινωνικά άδικο, αναποτελεσματικό, δηλαδή δείχνει ότι ο συντάκτης θέλει να κάνει μαθήματα αποτελεσματικότητας..., ο συντάκτης του κειμένου θέλει να κάνει μαθήματα αποτελεσματικότητας στο συντάκτη του νόμου. Δηλαδή θέλουμε εμείς τώρα..., δεν είμαστε απέναντι από το νόμο, αλλά είμαστε κατά κάποιο τρόπο σύμβουλοι του συντάκτη του νόμου που λέμε ότι αν θέλεις να πετύχεις το σκοπό σου άκουσε και εμάς να σου πούμε πως θα τον πετύχεις καλύτερα, ποιος είναι ο σκοπός του; Και κατά πόσο εμείς δηλαδή θα παίξουμε τέτοιο ρόλο; Δεν είναι καθαρή η αντίθεση.

Παρακάτω μιλάει για τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες και πιάνει αυτό το οποίο ήτανε και το θέμα της διαμάχης με το Γολοβάνη. Φαίνεται ότι ο συντάκτης είναι ελεύθερος επαγγελματίας γιατί θέλω να πω το εξής, δεν γίνεται με τους μισθωτούς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Οι μισθωτοί, το ξέρουμε, και δεν είναι μόνο αντικείμενο αυτού του φορολογικού νόμου αλλά είναι και όλων των προηγούμενων, οι μισθωτοί του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα είναι οι μόνοι Έλληνες πολίτες που προκαταβάλουν το φόρο τους στο εισόδημα, δηλαδή την ίδια στιγμή που εισπράττουνε τους γίνεται και η κράτηση.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Και οι μηχανικοί.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Και οι μηχανικοί..., λέω οι υπάλληλοι που είναι υπάλληλοι του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα και οι εργολάβοι της να πεις με τον προκαταβλητέο φόρο, και οι ελεύθεροι επαγγελματίες με τον προκαταβλητέο φόρο.

Λοιπόν ο προκαταβλητέος φόρος, που ιδιαίτερα όμως επιμένω εγώ ότι θίγει τους μισθωτούς του ιδιαίτερου και του δημόσιου τομέα σ' αυτούς με το μισθό είναι και η κράτηση, ενώ οι εταιρείες πληρώνουνε το φόρο τους μετά την εκκαθάριση ξέρω 'γω και επί των κερδών, και ότι θα προκύψει δηλαδή να φορολογηθούνε. Αυτούς δεν τους πιάνουμε, αγανακτούμε για τους ελεύθερους επαγγελματίες και δεν θίγουμε καθόλου το υπόλοιπο κομμάτι το οποίο είναι και πιο μεγάλο.

Η τρίτη παράγραφος πάλι κάνει μαθήματα στο συντάκτη του νόμου, του λέει ότι εδώ με το νόμο σου πας να διαμορφώσεις λαθεμένη φορολογική συνείδηση στον πολίτη. Και εγώ ρωτάω το συντάκτη του κειμένου, τι εστί κατά την κρίση σας σωστή φορολογική συνείδηση; Δηλαδή εμένα τώρα πως θα μου φτιάξεις σωστή φορολογική συνείδηση; Πες μου.

Για να διαμορφώσει σωστή φορολογική συνείδηση ο πολίτης, δεν θα έπρεπε ο πολίτης που πληρώνει να σκέφτεται και αυτά τα λεφτά που πληρώνει στο κράτος που πάνε; Δηλαδή είναι άσχετη η φορολογική πολιτική απ' όλη την υπόλοιπη πολιτική επενδύσεων, από την αναπτυξιακή λεγόμενη πολιτική, από τα κίνητρα στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα αναπτυξιακά λεγόμενα, είναι άσχετη από το ασφαλιστικό, είναι άσχετη από τα υπόλοιπα;

Δηλαδή θα διαμορφώσουμε φορολογική συνείδηση ότι εγώ θα πληρώνω συνειδητά στο βαθμό που και ο διπλανός μου θα έχει παρόμοια κριτήρια στο να πληρώνει, είναι άσχετα το πόσο πληρώνουμε από το που πάνε αυτά που πληρώνουμε; Από το πώς χρηματοδοτείται το σύστημα υγείας, από το πώς χρηματοδοτείται από το κράτος το σύστημα παιδείας, από το πώς χρηματοδοτούνται τα δημόσια έργα; Δηλαδή η φορολογική συνείδηση είναι κάτι ξεχωριστό από την ως πούμε πολιτική συνείδηση που πρέπει να διαμορφώνει ο πολίτης; Με την ίδια έννοια μιλάνε και για καταναλωτική συνείδηση, και για διάφορες συνειδήσεις που εγώ δεν καταλαβαίνω τι είναι ακριβώς.

Λέει βέβαια ότι έχουμε ένα κράτος που δεν σέβεται τον πολίτη και αναφέρεται επίσης υπό μορφή συμβουλής στο τι εστί έλλειψη σταθερού φορολογικού πλαισίου, ότι δηλαδή εμείς τασσόμαστε κατά της αστάθειας, όπως μου απάντησες, χωρίς να διευκρινίζουμε τι είδους σταθερότητα θα θέλαμε και προς όφελος τίνος να λειτουργεί μια σταθερότητα του φορολογικού πλαισίου.

Αναφέρεται στους οικονομικά ασθενέστερους και χαρακτηρίζει τέλος το νόμο αστείο και τραγικό.

Εγώ συνολικά νομίζω ότι είναι πολύ φτωχό το κείμενο, δεν δείχνει καθαρά την αντίθεση στο φορολογικό νομοσχέδιο και δεν νομίζω ότι είναι θέμα που είπε ο συνάδελφος Γολοβάνης, να διερευνήσουμε μελετώντας καλύτερα το νόμο κατά πόσον ξέρω 'γω είναι οι δυο και οι τρεις μέσα στο δελτίο παροχής υπηρεσιών κ.λ.π., τέτοια λογιστικά ζητήματα.

Εγώ έχω τη γνώμη και προτείνω ότι, θα μπορούσε να βγει, τουλάχιστον εγώ θα δεχόμουν να το συζητήσω, ένα ψήφισμα πολύ πιο λιτό, χωρίς να μπαίνει σε αναλύσεις που θα λέει ότι, θεωρούμε ότι ο καινούργιος φορολογικός νόμος εντείνει τις φορολογικές ανισότητες, είναι ένας νόμος που επιβάλλει νέα βάρη στους μισθωτούς ιδιαίτερα, αλλά και στους αυτοαπασχολούμενους ελεύθερους επαγγελματίες, αυξάνει τα βάρη και όλα αυτά ταυτόχρονα με μια πολιτική που δίνει προνομιακά μεγάλα κέρδη στο μεγάλο κεφάλαιο, και στοπ. Δηλαδή αν επεκταθούμε περισσότερο θα έπρεπε να αναλύσουμε και σε πολύ μεγαλύτερο βάθος και τη φορολογική πολιτική, αλλά και τις άλλες πολιτικές του κράτους που είναι συνδεδεμένες με τη φορολογική πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο συνάδελφος Μπριλάκις.

ΜΠΡΙΛΑΚΙΣ: Συμφωνώ μ' αυτό που είπε ο Στέλιος το τελευταίο ότι δεν μπορούμε να συζητήσουμε εδώ πέρα φορολογική πολιτική, δηλαδή συνολικά, δεν γίνεται. Άντ' αυτού όμως κάνουμε κάτι άλλο, ομφαλοσκοπούμε, δηλαδή αρχίζουμε να λέμε αν είναι δίκαιοι οι συντελεστές ή αν δεν είναι. Εγώ θα σας πω ότι θα πρέπει να δούμε και λίγο έξω από τον κλάδο το δικό μας τι γίνεται, όχι μόνο τα δελτία παροχής υπηρεσιών, οι μισθωτοί και όλα αυτά που είμαστε εμείς.

Έχω έναν πατέρα που είναι μπακάλης, εγώ μεγάλωσα σε ένα μπακάλιο. Παιδιά πως θα συλλάβει το κράτος τη φορολογική βάση, το φορολογητέο εισόδημα, όχι το φόρο στο εμπόριο; Εκεί είναι το

πρόβλημα, αυτοί όλοι κλέβουνε, όχι κλέβουνε, κατακλέβουνε και σας το λέω γιατί το ξέρω, αν δεν ξέρω τι έκανε ο πατέρας μου..., και δεν το κάνει ο πατέρας μου μόνο που είναι μακαρίτης τώρα, το κάνουν όλοι.

Λοιπόν εμείς οι κακομοίρηδες έχουμε φορολογητέα βάση ξεκάθαρη, δηλαδή τουλάχιστον οι εργολάβοι, οι μελετητές δημοσίων έργων και οι μισθωτοί, αλλά ακόμα και εμείς που κόβουμε δελτία παροχής υπηρεσιών δηλώνουμε, πηγαίνουμε και λέμε είχα εισόδημα αυτό, καλό, κακό, τέλος πάντων και πληρώνουμε κάποιο φόρο, αυτοί δεν δηλώνουν τίποτα.

Λοιπόν, επανίδρυση του κράτους, ποιοτικό κράτος, ο μεγάλος ασθενής, ο μεγάλος ασθενής είναι η δημόσια διοίκηση. Εγώ δεν συμφωνώ με το ψήφισμα. Δεν με εκφράζει δηλαδή, καταλαβαίνω..., είπα γιατί δεν με εκφράζει.

Εμείς θέλουμε ένα ποιοτικό κράτος που για να επιβάλει φορολογική δικαιοσύνη θα πρέπει να ξεκινήσει να συλλάβει το φορολογητέο εισόδημα, ένα το κρατούμενο, άμα το συλλάβει δεν θα χρειαστεί να ανέβουν οι συντελεστές μας.

ΜΠΡΙΛΑΚΙΣ: Δεν το εκφράζει καλά βρε Γιώργο, είναι έτσι λίγο πρόχειρα φτιαγμένο.

ΜΠΡΙΛΑΚΙΗΣ: Εντάξει, τώρα πρέπει να κάσουμε να σκεφτούμε, να γράψουμε, εντάξει. Λοιπόν αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφοι θα τοποθετηθώ και εγώ.

Κατ' αρχάς θα ήθελα να απαντήσω στο Γολοβάνη και δεν θα του απαντήσω από μνήμης, θα του διαβάσω τι λέει ο κανονισμός λειτουργίας αυτού του Σώματος όσον αφορά τα ψηφίσματα, διότι ανέφερες για ενημέρωση, για μελέτη κ.λ.π.

Το άρθρο 14 λέει το εξής, η παράγραφος 1, ψήφισμα μπορεί να καταθέσει στο Προεδρείο οποιοδήποτε μέλος του Σώματος μέχρι την έναρξη της συνεδρίασης. Το Προεδρείο αποφασίζει αν ένα κείμενο που υποβλήθηκε αποτελεί ψήφισμα ή όχι. Αν υπάρχουν αντιρρήσεις αποφασίζει το Σώμα χωρίς συζήτηση.

Κατά την αρχή της συνεδρίασης ο Πρόεδρος ανακοινώνει στο Σώμα τα ψηφίσματα και μετά από απόφαση του Προεδρείου προσδιορίζει το χρόνο, τη σειρά και τη διάρκεια της συζήτησης για το καθένα, επί αντιρρήσεων το Σώμα αποφασίζει χωρίς να προηγηθεί συζήτηση. Τα ψηφίσματα συζητούνται και ψηφίζονται κατά τη διαδικασία που ισχύει για τα υπόλοιπα θέματα. Δεν αντιλαμβάνομαι πότε θα προλαβαίνατε να ενημερωθείτε.

Τα ψηφίσματα έρχονται στην αρχή κάθε συνεδρίασης, το έχω πει επανειλημμένως μέσα σ' αυτή την αίθουσα. Λοιπόν ας μπορούμε τώρα και στο..., όχι σου απάντησα, δεν σε ρώτησα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, δεν καταλαβαίνω το πνεύμα σου.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Το πνεύμα μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, ναι, την ενημέρωση, τι σόι ενημέρωση, εκτός αν αναφέρεσαι στο ότι δεν ενημερώθηκες για το νόμο.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Εγώ λέω τι είναι το σωστό και το δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν υπάρχουν σωστά και δίκαια, το σωστό και το δίκαιο το ορίζει ο νόμος, η λειτουργία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Από 'κει και πέρα θέλω να μπω και στην ουσία όσον αφορά το ψήφισμα, όχι στην ουσία του ψηφίσματος, αλλά στην ουσία των πραγμάτων.

Ένα ψήφισμα, επειδή αναφέρθηκε ότι μπαίνει στην πολιτική, αυτά που είπε ο συνάδελφος Ορφανός και ο Μπριλάκις, ένα ψήφισμα εκδίδεται από ένα Σώμα ή ψηφίζεται από ένα Σώμα – όπως θέλετε πάρτε το – για να εκφράσει μια δυσαρέσκεια, δεν είναι ούτε ένα πολιτικό μανιφέστο, ούτε ένα νομικό κείμενο, ούτε οτιδήποτε. Συντάσσεται ένα ψήφισμα, διορθώνεται από τα μέλη κατά το δοκούν ή με όσες δυνατότητες υπάρχουν από τα μέλη, και από 'κει και πέρα βγαίνει προς τα έξω εκφράζοντας μια δυσαρέσκεια.

Δεν με ενδιαφέρει να μπω μέσα στην ουσία του νόμου που πάει προς ψήφισμα, εγώ προσωπικά συνάδελφοι διαφωνώ με αυτή την αβάντα που δίνει στα δελτία παροχής υπηρεσιών και με την ηλικία των 30. Το Σύνταγμα ορίζει ότι οι πολίτες είναι ίσοι, από πού και ως που τον 29άρη με τον 31άρη θα τους διαφοροποιήσει; Με ποια λογική, με ποια λογική λέει ότι μέχρι τα 30 εσύ θα φορολογείσαι διαφορετικά; Απαράδεκτο είναι, αντισυνταγματικό είναι αυτό, το πρώτο πνεύμα είναι αυτό, ότι είναι αντισυνταγματικό, δεν διαχωρίζονται οι πολίτες και οι πολίτες εισφέρουν σύμφωνα με τα έσοδα τους, αναλαμβάνουν τα βάρη του κράτους.

Υποχρέωση του κράτους είναι να συλλάβει τους παρανομούντες συνάδελφε Μπριλάκι. Η φορολογική ύλη υπάρχει, οι φορολογούμενοι υπάρχουν, υποχρέωση του κράτους είναι να συλλάβει τον παρανομούντα, εάν παρανομούν 99,99% οι Έλληνες και αυτό το υπόλοιπο δεν παρανομεί, υποχρεούται ένα κράτος που σέβεται τον εαυτό του να τους συλλάβει. Γι' αυτό είναι κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν το κάνει, εκτιμά ότι το κάνει.

Άρα όλο το κείμενο, όχι το κείμενο, το σχέδιο του νόμου για μένα δείχνει προθέσεις, και εμείς εκφράζουμε μια δυσαρέσκεια.

Θα πάω στις δηλώσεις του κ. Υπουργού Οικονομικών ο οποίος δήλωνε..., γιατί μπαίνω στην παράγραφο αυτή που λέει για τις ρυθμίσεις, δήλωσε ότι δεν θα εφαρμοστεί αυτό το γελοίο μέτρο, το κλείσιμο των φορολογικών υποθέσεων, το δήλωσε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Έτσι δήλωσε πριν ένα – ενάμιση χρόνο, δεν μπορεί μια Κυβέρνηση η οποία σέβεται τον εαυτό της να μη σέβεται το πρόγραμμα της.

Ήρθε και κατήργησε τα τεκμήρια συνάδελφοι, ναι ή όχι; Και μια δεδομένη στιγμή πάει να τα επαναφέρει, έπεσαν όλοι οι Έλληνες στη λούμπα, αγόρασαν μεγάλα αυτοκίνητα, μεγάλου κυβισμού, πλήρωσαν υψηλούς φόρους για να τα αγοράσουν, τα οικονόμησε το κράτος από 'κει, και από εδώ και πέρα τώρα έρχεται και προσπαθεί να τους βάλει τεκμήριο, να τα διπλοοικονομήσει το κράτος.

Δεν συζητάμε ας πούμε για το απίστευτο αλαλούμ που γίνεται στις πιστωτικές κάρτες, άμα μπορούμε στην ουσία των πιστωτικών καρτών εκεί θα δούμε τις προθέσεις που έχει το κράτος.

Εγώ θα ήθελα να προστεθεί μια άλλη παράγραφος συνάδελφοι, την οποία την καταθέτω προς ψήφιση. Η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης θα πρέπει να είναι σταθερή, τουλάχιστον για τη θητεία της και σύμφωνα με τις προεκλογικές δεσμεύσεις. Επιπροσθέτως δε θα

πρέπει να ασκείται με βάση τα γκάλοπ. Επειδή είπες συνάδελφε Σταματάκη ότι τα πήρε πίσω, τα πήρε πίσω μετά το τελευταίο γκάλοπ έτσι;

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Συμφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δηλαδή αν αυτό είναι Κυβέρνηση η οποία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δημοσκοπήσεις, δημοσκοπήσεις. Δηλαδή μια Κυβέρνηση η οποία σέβεται τον εαυτό της δεν μπορεί και να άγεται και να φέρεται από κανένα. Είναι αυτό το απίστευτο που είπε κάποιος Άγγλος ότι είμαι ηγέτης τους και τους ακολουθώ, δηλαδή δεν ασκώ πολιτική εγώ, ασκούν αυτοί και εγώ τους ακολουθώ.

Εγώ συμφωνώ απόλυτα με το ψήφισμα, αν θέλετε συμφωνώ και απόλυτα να διαφοροποιηθεί, να βελτιωθεί, ό,τι θέλετε να γίνει, εκφράζει τη δυσαρέσκεια την προσωπική μου απέναντι..., βεβαίως προσωπικά μιλάω, πολίτης είμαι συνάδελφε, τα μέτρα του Αλογοσκούφη με επηρεάζουν σαν πολίτη και τον καθένα τον επηρεάζουν σαν πολίτη, δεν τον επηρεάζουν αλλιώς, πως θα τον επηρεάσουν αλλιώς;

Και τα θεωρώ απαράδεκτα όταν τον βλέπω τον ίδιο και να λέει δεν θα εφαρμόσω αυτό, και τώρα έρχονται δηλαδή οι ρυθμίσεις των υποθέσεων 2000 και 2006 ευνοούν τους κλέφτες, επόμενο είναι. Και εγώ όταν θα ξέρω ότι αύριο το πρωί μου κλείσει τις υποθέσεις, δεν ξανάπαω να πληρώσω Φ.Π.Α., γιατί να πληρώνω Φ.Π.Α.; Γιατί εσείς όλοι περιοριστήκατε τώρα στην υπόθεση των φόρων, οι φόροι είναι μηδέν μπροστά στο Φ.Π.Α. Εμένα μια φορά ξέχασε ο λογιστής μου να πληρώσει κάτι στο Φ.Π.Α. σε Κοινοπραξία και ήταν 1,5 εκατομμύριο και σαν κορόιδο πήγα και το πλήρωσα όταν το ανακάλυψα και πλήρωσα 5. Και ξέρω εργολάβο ο οποίος δεν το είχε πληρώσει και ήταν 5 αρχικά και λέει σιγά βρε που θα πάω να το πληρώσω, ήρθαν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις δεν πλήρωσε φράγκο.

Λοιπόν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις...

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Δεν τα γράφει μέσα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι εδώ..., μα δεν μπορείς να μπει σε λεπτομέρειες, οι ευνοϊκές ρυθμίσεις λένε των ανεξέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων διαμορφώνουν λανθασμένη φορολογική συνείδηση και αποκαλύπτουν ένα κράτος που δεν σέβεται τους πολίτες, βεβαίως, ευνοούνται οι κλέφτες, είναι δεδομένο αυτό, όταν κλείνεις τις υποθέσεις ευνοούνται οι κλέφτες και εγώ αύριο θα βαδίσω..., θα πω δεν βαριέσαι θα κλείσουν οι υποθέσεις, κάποιος θα βρεθεί στην ανάγκη, ενώ η δουλειά του κράτους είναι να συλλαμβάνει τους κλέφτες, και όχι να τους επιβραβεύει.

Εάν θέλετε, εάν διαβάζετε τα ενημερωτικά δελτία έχει μια πολύ ωραία επιστολή, η σύμπραξη αυτή η ενότητα μηχανικών, η οποία απευθύνεται στον κ. Πρωθυπουργό και τον ευχαριστεί για όσα έχει κάνει για μας τους μηχανικούς, είναι δημοσιευμένη στο τελευταίο. Συμφωνώ απόλυτα μ' αυτή την επιστολή, πραγματικά δηλαδή αυτή η Κυβέρνηση έχει αλλάξει τα φώτα των μηχανικών και αν έχετε διαβάσει..., για να μη διαμαρτυρόμεθα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, δεν είναι εκτός θέματος, μιλάμε για το ψήφισμα, αν έχετε διαβάσει αυτή τη στιγμή έρχεται η κατάργηση του κλεισίματος του επαγγέλματος, το επάγγελμα μας δεν θα είναι κλειστό, έτσι;

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Ναι, αυτό είναι κάτι άλλο που πρέπει να το συζητήσουμε σε άλλη συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν, τα ψηφίσματα έρχονται, συζητούνται, τροποποιούνται, ψηφίζονται ή καταψηφίζονται, αυτή είναι η νόμιμη διαδικασία. Εσείς δεν μπορείτε..., όποιος διαφωνεί να το καταψηφίσει, δεν μπορεί να κάνει τίποτα άλλο.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Δεν μπορούμε μετά να κάνουμε μια εισήγηση σε άλλη Αντιπροσωπεία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι φυσικά, ξέρεις τι σημαίνει το ψήφισμα, με συγχωρείς, ξέρεις τι σημαίνει ψήφισμα; Ποια η διαφορά του ψηφίσματος από την απόφαση, την έχεις υπόψη σου; Δεν σου κάνω ανάκριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Η διαφορά του ψηφίσματος είναι ότι ασχολούμαστε άπαξ με ένα ψήφισμα και τελείωσε, οι αποφάσεις είναι ότι συνεχίζουμε και ελέγχουμε το θέμα. Εμάς δεν μας ενδιαφέρει αυτή τη στιγμή το τι θα γίνει, εκφράζουμε μια δυσαρέσκεια και τελείωσε, ούτε οικονομολόγοι είμαστε, ούτε νομικοί να μπούμε στις ιδιαιτερότητες του θέματος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Δηλαδή άμα διαφωνώ τόσο πολύ ριζικά που δεν θέλω να το ψηφίσω έτσι όπως είναι, αλλά υπάρχει κάτι το οποίο με εκφράζει και δεν μπορώ να το συμπληρώσω τώρα με μία παράγραφο, είναι τόσο δύσκολο δηλαδή να πάει σε άλλη Αντιπροσωπεία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, είναι δύσκολο ναι, σημαίνει καταψήφιση, τα ψηφίσματα δεν πάνε – έρχονται. Γράψε τις τροποποιήσεις σου, φέρε τις προτάσεις σου, εγώ το δήλωσα στην αρχή, φέρτε τις προτάσεις, όποιες προτάσεις έχετε, ότι θέλετε να κοπεί ή να προστεθεί, και θα ψηφιστούν κάθε μία χωριστά. Λοιπόν υπάρχει..., ο επόμενος είναι ο συνάδελφος Φανουράκης.

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Με το πνεύμα του ψηφίσματος που επιτρέψτε μου να πω υποψιάζομαι ότι θέλετε να πείτε συμφωνώ (...) που θέλετε να πείτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Πιο σιγά συνάδελφοι να ακούμε.

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Η διατύπωση όπως είπε και ο Στέλιος πάσχει.

Εγώ προτείνω δηλαδή για να μην καθυστερούμε και άλλο, να απαλείψουμε φράσεις ή κρίσεις που μπορεί ο άλλος να μην συμφωνεί και να κρατήσουμε την ουσία, που ποια είναι η ουσία κατά τη γνώμη μου; Ότι ο νόμος που ψηφίστηκε είναι εις βάρος ολονών δηλαδή αλλά κυρίως των νέων συναδέλφων, είναι άδικος κοινωνικά και ότι το κράτος εκεί..., οι ευνοϊκές ρυθμίσεις ουσιαστικά λειτουργεί εκβιαστικά, υποχρεώνοντας τους ελεύθερους επαγγελματίες κυρίως να κλείσουν τα βιβλία τους και να

δεχτούνε ενδεχομένως να ευνοηθεί και ο άλλος να πληρώσει παραπάνω κ.λ.π. Δηλαδή αυτό το πράγμα προτείνω.

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Ναι, μπαίνουμε σε μια κρίση που ο ένας το λέει έτσι και ο άλλος το λέει αλλιώς, ας αποφύγουμε τις κρίσεις και ας κρατήσουμε ένα πιο στεγνό κείμενο. Και άμα θέλετε να μου επιτρέψετε να το διαβάσω και αμέσως δηλαδή πως το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, θα μου το φέρεις γραπτά εδώ, διόρθωσε το, όποιος θέλει κάτι θα το φέρει εδώ πέρα και θα ψηφιστεί συνάδελφοι, και άμα θέλετε μπορώ να διακόψουμε το θέμα και να προχωρήσουμε, και να επανέλθουμε αν θέλετε..., ναι, αν θέλετε χρόνο, συνάδελφε Γολοβάνη εάν θέλετε χρόνο θα σας τον χορηγήσω δεν τίθεται θέμα, μελετήστε το θέμα συσκεφτείτε, γράψτε αυτό που κρίνετε ότι σας εκφράζει.

Λοιπόν τελείωσαν οι τοποθετήσεις, θα δευτερολογήσουν οι εισηγητές. Ο συνάδελφος Σταματάκης έχει το λόγο.

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ: Εμείς ως συντάκτες προφανώς και δεν προσπαθήσαμε Στέλιο και Μπριλάκι να φτιάξουμε ένα πολιτικό κείμενο που να εκφράζει το σύνολο που θα μπορούσε κανένας να γράψει για τα φορολογικά..., τη φορολογική πολιτική στην Ελλάδα. Κάναμε ακριβώς αυτό που είπε ο Πρόεδρος προηγουμένως, προσπαθήσαμε να εκφράσουμε σε ένα μικρό πράγματι κείμενο τη δυσαρέσκεια μας, την ενόχληση μας απέναντι στο φορολογικό νόμο που έχει ψηφιστεί και βέβαια σε όλα αυτά τα μέτρα τα οποία έχει πάρει μέχρι τώρα για τους μηχανικούς.

Προφανώς και είμαστε ανοιχτοί σε οποιεσδήποτε διατυπώσεις και αν γίνουν, αρκεί να έρθουν γραπτά να δούμε τι θέλετε να πείτε. Εμείς δεν γράψαμε το κείμενο και μένουμε ακλόνητοι εκεί, προφανώς όμως θα συνειδητοποιήσετε και εσείς ότι δεν μπορούμε να κάνουμε ανάλυση φορολογικής πολιτικής, ούτε να το παίξουμε σύμβουλοι όπως είπατε. Τίποτα άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε Ασσαριωτάκη θες να δευτερολογήσεις; Όχι.

Λοιπόν θέλει το Σώμα να του παραχωρήσουμε χρόνο ή θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία; Θέλετε να φέρετε τροποποιήσεις; Όχι, ο συνάδελφος θα φέρει, ναι εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Παρακαλώ συνάδελφοι, ολιγόλεπτη διακοπή για να συνταχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Παρακαλώ συνάδελφοι μπορείτε να καθίσετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Παρακαλώ συνάδελφοι μπορείτε να καθίσετε; Λοιπόν συνάδελφοι το πρώτο κείμενο το έχετε ακούσει. Εγώ προσωπικά με το πρώτο κείμενο διαφωνώ στη δεύτερη παράγραφο αυτή που λέει πρόσθετη φορολόγηση σε συνδυασμό με τις αυξημένες ήδη ασφαλιστικές εισφορές θα συρρικνώσει δραματικά το εισόδημα των διπλωματούχων μηχανικών.

Εδώ δεν μιλάμε για εισοδήματα, μιλάμε για φορολογία, το αν θα μειωθούν ή όχι είναι άλλου παπά Ευαγγέλιο. Με αυτή τη φράση διαφωνώ από 'κει αλλά απ' ότι βλέπω οι άλλοι την έχουν. Λοιπόν εγώ διαφωνώ με

αυτή τη φράση, δεν ξέρω εσείς πως τη βλέπετε που είσαστε οι συντάκτες, διότι εδώ μπαίνει ότι θέλουμε να τα οικονομήσουμε.

Λοιπόν, υπάρχει η πρόταση της Πανεπιστημονικής η οποία διαμορφώνει ως εξής το κείμενο, το έχετε, να τα σβήσετε πάνω για να το συνειδητοποιήσετε.

Με το νόμο που ψηφίστηκε πρόσφατα στη Βουλή και φορά τα νέα φορολογικά μέτρα, η Κυβέρνηση προσπαθεί να αυξήσει τα έσοδα του δημοσίου ταμείου με τρόπο κοινωνικά άδικο, φορολογώντας τους οικονομικά ασθενέστερους. Παραμένει η δεύτερη παράγραφος ως έχει, εγώ εκεί εκφράζω την επιφύλαξη μου στο τρίτο εδάφιο, το τελευταίο εδάφιο, η πρόσθετη αυτή φορολόγηση.

Μετά λέει οι ευνοϊκές ρυθμίσεις των ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων 2000 – 2006, αποκαλύπτουν ένα κράτος που δεν σέβεται τους πολίτες του και λειτουργεί εκβιαστικά.

Σβήνει η επόμενη παράγραφος, συνάδελφε Φανουράκη το χειρόγραφο μένει, αυτό που λέει επιπλέον θα πρέπει...

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Η παραπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Η παραπομπή ναι, που έχει το F.

Λοιπόν εδώ τώρα οι συνάδελφοι που το έχουν συντάξει τι λένε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Άρα δηλαδή αποσύρετε το δικό σας...

ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ: Ο Σταματάκης;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο Σταματάκης...

ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ: Σταματάκη είσαι σύμφωνος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε Μιχάλη τα έγγραφα αυτά που είπα; Αυτή τη νέα πρόταση; Λοιπόν, οπότε θα μπει σε ψηφοφορία, υπάρχουν δύο προτάσεις ουσιαστικά η μία είναι της Πανεπιστημονικής και η άλλη είναι η δική μου, να αφαιρεθεί η πρόσθετη..., αυτή η λέξη..., το εδάφιο, η πρόσθετη αυτή φορολόγηση σε συνδυασμό με το αυτό... Η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης δεν σας αρέσει; Πρέπει να είναι σταθερή; Τι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ένα λεπτό, εγώ έχω προτείνει, εγώ πρότεινα και λέω το εξής, η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης θα πρέπει να είναι σταθερή τουλάχιστον για τη θητεία της και σύμφωνα με τις προεκλογικές δεσμεύσεις. Σβήνω το επιπροσθέτως δεν πρέπει να είναι με τα γκάλοπ, αυτό σε αντιδιαστολή με την τέταρτη παράγραφο που έκλεισε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Κώστα δεν βγάζω εγώ εδώ τι λες, και λειτουργεί εκβιαστικά και μετά από κάτω; Α, το έχεις σβήσει τελείως, αυτά που έχεις γράψει δεν ισχύουν έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Και είναι..., θα έρθουν από κάτω να ψηφίσουμε; Συνάδελφοι ελάτε μέσα θα ψηφίσουμε, παρακαλώ.

Λοιπόν κατ' αρχάς η πρώτη ψηφοφορία που θα γίνει αν θα εκδώσουμε ψήφισμα ή όχι, και από 'κει και πέρα θα πάει στο επιμέρους,

και βεβαίως το ψήφισμα τώρα είναι αφού συμφώνησαν οι καταθέτοντες οι εισηγητές θα τεθεί σε ψηφοφορία το κείμενο που έχει προτείνει η Πανεπιστημονική και μετά θα δούμε αν θα αφαιρέσουμε ή θα προσθέσουμε τις δύο φράσεις.

Λοιπόν συνάδελφε Γολοβάνη είπα το εξής, αυτή τη στιγμή ισχύει μόνο το κείμενο της Πανεπιστημονικής, διότι οι συντάκτες, οι εισηγητές το δέχτηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, όχι, ναι αυτά που είπα προηγουμένως. Λοιπόν και από 'κει και πέρα θα μπουνε η μία αφαίρεση και η μία πρόσθεση που προτείνω εγώ.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, αυτό έμεινε.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: Για τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες με το απαράδεκτο καθεστώς του δελτίου παροχής υπηρεσιών;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, αυτό έχει μείνει, δεν το έχουν σβήσει.

Εγώ προτείνω να σβήσει η πρόσθετη αυτή φορολόγηση σε συνδυασμό, εγώ προτείνω από 'κει και πέρα να σβήσει, έτσι;

Λοιπόν η διαδικασία τώρα που θα ακολουθήσουμε συνάδελφε Γολοβάνη είναι η εξής, θα ψηφίσουμε αν θα εκδώσουμε το ψήφισμα και μετά θα ψηφίσουμε τις δύο προτάσεις – ανεξάρτητα τη μία από την άλλη – που έχω κάνει εγώ. Λοιπόν, ελάτε μέσα ψηφίζουμε.

Λοιπόν μην κινείστε να μπορέσουμε να μετρήσουμε. Ποιοι ψηφίζουν παρών;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με ακούτε συνάδελφοι; Λοιπόν συνάδελφοι η ψηφοφορία είναι παρών, λευκό, ναι, όχι. Το ναι σημαίνει θα εκδώσουμε, το όχι δεν θα εκδώσουμε, από πού θέλετε να ξεκινήσουμε;

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Από το ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Από το ναι; Ποιοι θέλουν να εκδώσουμε το κείμενο όπως τελικά διαμορφώθηκε; Να εκδοθεί το ψήφισμα. Για μέτρησε τους.

Λοιπόν 23 ναι. Όχι; 5, παρών κανένας. 28 είμαστε, 23 ψηφίσανε ναι, 5 όχι, οπότε δεν χρειάζεται να προχωρήσουμε και το λευκό.

Λοιπόν από 'κει και πέρα πάμε τώρα στις δύο προτάσεις, η πρώτη πρόταση είναι η δική μου..., και οι δυο προτάσεις είναι δικές μου, μιλάμε για την πρώτη πρόταση εγώ δεν τις βάζω πακέτο, όχι δεν τις βάζω πακέτο, το είπα, είναι δυο διαφορετικά θέματα.

Προτείνω να σβήσουμε, η πρόσθετη αυτή φορολόγηση σε συνδυασμό με τις αυξημένες ή δια ασφαλιστικές εισφορές θα συρρικνώσουν δραματικά το εισόδημα των διπλωματούχων μηχανικών. Η πρόταση μου είναι να σβήσει αυτό, διότι δεν έχει καμία σχέση το ασφαλιστικό με το φορολογικό, εδώ μιλάμε για φορολογικό.

Λοιπόν ποιοι είναι υπέρ του να σβήσει αυτό το εδάφιο; Όχι, μία είναι αυτή, να φύγει αυτό, η άλλη πρόταση στο τέλος μπαίνει.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Για ξαναδιάβασε το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Εδώ γράφει, η κατάργηση του αφορολογήτου κ.λ.π. και λέει, η πρόσθετη αυτή φορολόγηση σε συνδυασμό με τις αυξημένες ή δια ασφαλιστικές εισφορές θα συρρικνώσουν δραματικά το εισόδημα των διπλωματούχων μηχανικών. Και εγώ λέω να σβήσει αυτή η φράση με την έννοια ότι..., εμείς δεν υπολογίζουμε το εισόδημα αν πληρώνουμε ασφαλιστικές εισφορές, δηλαδή αν εγώ θέλω να τρώγω 100.000 ευρώ το μήνα δεν θα πρέπει να πληρώσω καθόλου φόρο ή οτιδήποτε; Είναι άλλου παπά Ευαγγέλιο το ασφαλιστικό, μιλάμε για φόρο, εγώ λέω μιλάμε για φόρο και από τη στιγμή που μιλάμε για φόρο να μην μπλέκουμε τίποτα άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ποιο το ασφαλιστικό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Και το να τρως είναι υποχρεωτικό φίλε, αλλιώς θα πεθάνεις. Όλα είναι υποχρεωτικά, πώς να το κάνουμε δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ποιο από τους άλλους; Δεν κατάλαβα τι μου είπες. Λοιπόν ποιοι είναι υπέρ του να σβήσει; Ψηφίζει ο καθένας ό,τι θέλει, αν θέλετε να σβήσει ή αν θέλετε να παραμείνει. Λοιπόν, ποιοι να παραμείνει; Παρών; Λευκό; Κάποιος δεν ψήφισε, δύο δεν ψήφισαν, ξέχασαν να ψηφίσουν, θα τους βάλω στους παρόντες, αρνούνται να ψηφίσουν άρα στους παρόντες. Άρα θα παραμείνει η φράση.

Η άλλη πρόταση μου είναι, να μπει σ' αυτό που σβήσανε η Πανεπιστημονική, η έλλειψη σταθερού φορολογικού πλαισίου. Εγώ λέω το εξής, η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης θα πρέπει να είναι σταθερή τουλάχιστον για τη θητεία της και σύμφωνα με τις προεκλογικές δεσμεύσεις. Αυτό εγώ προτείνω να προστεθεί στο τέλος, το ακούσατε;

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Εδώ μιλάμε για ένα φορολογικό νόμο συνάδελφε, αν μιλούσαμε για κάτι άλλο θα μπαίναμε και στο άλλο, εδώ μιλάμε για ένα φορολογικό νόμο, ναι συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με συγχωρείς, εγώ το πάω στο κράτος δικαίου, όταν εγώ σου λέω Ορφανέ να με ψηφίσεις γιατί θα κάνω αυτό, είμαι υποχρεωμένος να το κάνω, αλλιώς σου έχω υποκλέψει την ψήφο σου, είμαι απατεώνας κοινώς.

ΟΡΦΑΝΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Εσύ κρίνεις αν θα μου τη δώσεις, εάν θα μου τη δώσεις σημαίνει ότι συμφωνείς με το πρόγραμμα μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Τι είπες αν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Να μην το υπόσχεσαι φίλε, όχι, να μην το υπόσχεσαι, λαϊκίζεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με συγχωρείς, λαϊκίζεις, ψεύδεσαι, αυτό θα πει απάτη, για μένα αυτό είναι απάτη.

Δηλαδή να ρωτήσω κάτι, να ρωτήσω κάτι, Μιχάλη να σε ρωτήσω κάτι, όχι σου λέω έλα να δουλέψεις σ' εμένα, Ορφανέ, άμα σου πω έλα να δουλέψεις σ' εμένα και θα σου δίνω 1.000 ευρώ το μήνα, και την επόμενη μέρα που λέει και ο Μανόλης δεν έχω και θα σου δίνω 800, απατεώνας δεν είμαι; Αθετώ αυτά που υποσχέθηκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Εγώ συνάδελφε δεν μπαίνω, συνάδελφε εγώ έκανα μια πρόταση, έκανα μια πρόταση γιατί έχουμε και ένα άλλο σοβαρό θέμα, και λέω ότι για μένα πρέπει να είναι φερέγγυος ο κάθε πολιτικός που βγαίνει στο Βήμα, αυτό εννοώ. Ο καθένας που βγαίνει στο Βήμα δεν θα λέει άλλα και από 'κει και πέρα όταν θα ψηφίζεται μην τον είδατε τον Παναγή έτσι; Αυτό προτείνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν η πρόταση μου είναι η εξής, να μπει στο τέλος το εξής, έχω σβήσει το τελευταίο εδάφιο απ' αυτά που πρότεινα για τα γκάλοπ. Και λέω, η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης θα πρέπει να είναι σταθερή, τουλάχιστον για τη θητεία της, και σύμφωνα με τις προεκλογικές δεσμεύσεις.

ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)..., σε κάποιους σταθερούς άξονες τέλος πάντων, σε κάποιο πλαίσιο γιατί όταν λέμε σταθερή είναι σαν να τη βάζουμε σε ένα πολύ στενό ας πούμε..., (δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Να κινείται σε ένα σταθερό πλαίσιο;

Λοιπόν συνάδελφοι, αποδέχομαι εγώ τη διόρθωση του συνάδελφου Γολοβάνη η οποία είναι η εξής, η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης θα πρέπει να κινείται σε ένα σταθερό πλαίσιο τουλάχιστον για τη θητεία της και σύμφωνα με τις προεκλογικές δεσμεύσεις. Το ακούσατε συνάδελφοι; Πέτρο το ακούσατε; Συνάδελφε Ορφανέ το άκουσες; Γιατί μιλάτε μεταξύ σας γι' αυτό απευθύνθηκα σ' εσάς.

Λοιπόν η παράγραφος έγινε ως εξής, συνάδελφε Βαϊλάκη ακούστε την και μετά συνεχίζετε να συζητάτε. Λοιπόν, η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης θα πρέπει να κινείται σε σταθερό πλαίσιο τουλάχιστον για τη θητεία της και σύμφωνα με τις προεκλογικές δεσμεύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν συνάδελφοι, άντε για να προχωρήσουμε, ποιοι είναι υπέρ της πρότασης αυτής, να ενσωματωθεί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι; Λευκό; Παρών; Πάλι λείπει ένας. Λοιπόν συνάδελφοι πέρασε η πρόταση με 16 ναι, 9 όχι, και 3 παρών.

Λοιπόν ψηφίσαμε, αυτή τη στιγμή ψηφίσαμε στο να προστεθεί στο δικό σας κείμενο αυτό που είπα εγώ, ότι η οικονομική πολιτική κάθε Κυβέρνησης πρέπει να είναι σταθερή, άμα έρθει το ΚΚΕ δηλαδή θα είναι ασταθής;

ΟΡΦΑΝΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι, με συγχωρείς για μένα είναι σταθερότητα.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Σταθερή και δίκαιη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι τώρα τέλειωσε, έκλεισε, έπρεπε να το κάνει. Λοιπόν συνάδελφοι τελείωσε το θέμα.

Προχωρούμε στο επόμενο, το οποίο είναι η παιδεία. Αν θυμάστε έχει μπει πάρα πολλές φορές ως θέμα Η.Δ. και ποτέ δεν έχει συζητηθεί.

Είναι μια πρόταση την οποία την έκανε πέρσι η Πανεπιστημονική η οποία έχει καταθέσει και εισήγηση, και υπάρχει και μία παράλληλη εισήγηση της ΠΑΣΚ συνάδελφοι. Η εισήγηση της ΠΑΣΚ δεν είναι σε αντιδιαστολή με της Πανεπιστημονικής.

ΟΡΦΑΝΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Εμείς το ψηφίσαμε το σύνολο και μετά κατ' άρθρον.

ΟΡΦΑΝΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Μα από που και ως που φαίνεται ότι είναι αντιλαϊκή;

ΟΡΦΑΝΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν το πρώτο πράγμα που ψηφίζεται είναι, ψηφίζεται αν θα εκδώσουμε το ψήφισμα, από 'κει και πέρα ψηφίζονται οι τροποποιήσεις οι οποίες υποβάλλονται. Λοιπόν αν θέλετε..., εάν δεν το πιάσατε εσείς άμα θέλετε να σας αφαιρέσουμε αλλά ούτως ή άλλως υπερισχύει, ναι.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Υπάρχει όντως θέμα διαδικασίας, γιατί αυτό που έβαλες να ψηφιστεί σαν προσθήκη είναι αυτό που δεχτήκαμε να βγει, περίπου αυτό, με βάση την παρατήρηση συναδέλφου, αυτό λοιπόν έπρεπε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Περίπου αυτό όμως, όχι αυτό.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Περίπου αυτό, άρα δεν μπορεί να μπαίνει στο τέλος.

ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ: Συγνώμη, συγνώμη.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Πραγματικά δηλαδή.

ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ: Συγνώμη Βάννα, να αλλάξει κασέτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Η Συνάδελφος Σφακιανάκη, έχεις το λόγο.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Νομίζω ότι πρέπει να προσέχουμε τη διαδικασία γιατί είμαστε ασυνεπείς, ένα θέμα το οποίο έβαλε μία παράταξη, δέχτηκαν δύο άλλες που είχαν κάνει την πρόταση να αφαιρεθεί, δεν μπορεί να ξαναψηφίζεται σαν προσθήκη στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν είναι..., είπες εσύ σχεδόν το ίδιο, αλλά δεν είναι καθόλου το ίδιο για μένα.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Ωραία, μπορούμε εμείς να κρατάμε τη διαδικασία λίγο καλύτερα όμως; Γιατί αν αυτό το είχες βάλει από την αρχή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Το έβαλα από την αρχή και είπα θα ψηφιστεί.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: ...θα ήξερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με συγχωρείτε συνάδελφοι είπα, αν θέλετε να ακούσουμε, είπα ότι οι εισηγητές...

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Να ψηφιστεί πρώτα είπα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: ...οι εισηγητές αποδέχονται την τροποποίηση. Από 'κει και πέρα είπα θα ψηφίσουμε αν θα εκδώσουμε το ψήφισμα και από 'κει και πέρα θα ψηφιστούν ή όχι οι γραπτές προτάσεις που υπάρχουν που είναι δύο, και μάλιστα είπα ότι δεν τις βάζω και σε πακέτο.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Μιλάω για τη σειρά της ψηφοφορίας, δεν μπορεί το σύνολο να ψηφίζεται και να ανατρέπεται από μια προσθήκη που ψηφίζεται μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Γνωρίζετε ότι θα ψηφιζόταν αυτό ή όχι; Το είχα πει από την αρχή ότι εγώ βάζω και θέμα αυτό; Το είχα πει, και μάλιστα δεν το πάω σε πακέτο; Και δεν είναι το ίδιο πράγμα, δεν έχει καμία σχέση με φοροεισπρακτικά μέτρα, δεν έχει καμία σχέση με την πρόταση αυτή που γράφει. Η έλλειψη σταθερού φορολογικού πλαισίου, η διερεύνηση της φορολογικής βάσης με τους οικονομικά ασθενέστερους και η λήψη φοροεισπρακτικών μέτρων αντί να συμβάλουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής, θα την ενισχύσουν και θα κάνουν τον τίτλο του νόμου να φαντάζει αστείος. Τι σχέση έχει αυτό που σβήστηκε μ' αυτό που είπα εγώ;

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)..., έχει σχέση με τις τοποθετήσεις που γίνανε Πρόεδρε και μην κάνουμε πως δεν καταλαβαίνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Είναι το ίδιο πράγμα; Εγώ δεν την έκανα αρχικά την τοποθέτηση μου και είπα εγώ θέλω και αυτό; Είναι το ίδιο πράγμα, η μία παράγραφος με την άλλη έχει καμία σχέση;

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 2^ο

Παιδεία

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν θα το κλείσουμε το θέμα της παιδείας. Συνάδελφοι της Πανεπιστημονικής, ποιος θα το αναπτύξει; Να

το διαβάσετε ως έχει, έτσι; Γιατί οι περισσότεροι δεν το έχουν διαβάσει συνάδελφοι και μάλιστα δεν το έχουν και μαζί τους.

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Ήθελα να πληροφορήσω τους συναδέλφους ότι υπάρχει στην ιστοσελίδα του τμήματος, στην περιοχή της παράταξης μας υπάρχει η εισήγηση αυτή που μπορεί να τη δει κανείς.

Επίσης νομίζω ότι δεν είναι σκόπιμο..., η εισήγηση τώρα έχει ένα παράρτημα και νομίζω ότι δεν είναι σκόπιμο να το διαβάσουμε αυτό γιατί θα κουραστούμε ίσως, και να αφήσουμε χρόνο για συζήτηση μετά. Οπότε εγώ ουσιαστικά θα διαβάσω τώρα την καθ' αυτή εισήγηση και όχι το παράρτημα.

Επίσης θα μου επιτρέψετε να το διαβάσω με την έννοια ότι..., και λόγω της κόπωσης η σύνταξη θα είναι πιο ομαλή μετά και η ροή του κειμένου καλύτερη.

Ήδη από το Νοέμβριο του '07 η Πανεπιστημονική είχε προτείνει να συζητήσουμε τα θέματα της παιδείας με αφορμή την αναγνώριση των κολεγίων παραρτημάτων ξένων Πανεπιστημίων, επειδή οι αλλαγές που προωθούνται στην παιδεία σε όλες τις βαθμίδες της και ιδιαίτερα στα ΑΕΙ έχουν σημαντικές συνέπειες στην ανάπτυξη της χώρας, αλλά και στην άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού. Και η παρούσα εισήγηση αποτελεί συνέχεια εκείνης της πρότασης.

Το θέμα έχει κατ' ανάγκη συνάφεια με τα επαγγελματικά δικαιώματα, την άσκηση του επαγγέλματος, τις κοινοτικές οδηγίες και κυρίως την τελευταία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την 35 του '05 και όπως θα φανεί παρακάτω είναι για όλη μας τη ζωή, που έχει σχέση με την ανωτατοποίηση των ΤΕΙ, με την αναγνώριση των Κέντρων Επαγγελματικών Σπουδών, με την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, γενικά.

Στο παράρτημα υπάρχει ένα εκτενές απόσπασμα από εισήγηση του τότε Πρύτανη του ΕΜΠ Θεμιστοκλή Ξανθόπουλου, Ιούνιος του 2003 με τίτλο, «Ευρωπαϊκός χώρος ανώτατης εκπαίδευση, από τη διακήρυξη της Μπολόνια προς το ανακοινωθέν του Βερολίνου, ιστορικό, ανάλυση πολιτικής, θέσεις και προτάσεις από το Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο». Δηλαδή το παράρτημα είναι απόσπασμα από την εισήγηση του τότε Πρύτανη του ΕΜΠ σαν Πρύτανης του ΕΜΠ.

Τώρα, γιατί το βάζουμε το παράρτημα αυτό; Τον Ξανθόπουλο τον ξέρουμε από τα παλιά, με τη συνέπεια, το ήθος του, την πρακτική του, από τότε που ήτανε στη ΔΕΗ κ.λ.π., και είναι ένας άνθρωπος ο οποίος αυτά που λέει δεν μπορεί κανείς να του προσάψει την κατηγορία ή ξέρω 'γω το χαρακτηρισμό ενός κομματικού κειμένου ή οτιδήποτε άλλο. Έχει δηλαδή μια ιδιαίτερη αξία που αυτό το πρόσωπο είπε αυτά τα πράγματα και μ' αυτή την ιδιότητα.

Στην εισήγηση..., στο παράρτημα λοιπόν αυτό, στην εισήγηση δηλαδή αυτή του Πρύτανη του Πολυτεχνείου τότε του Ξανθόπουλου, αναπτύσσεται η ευρωπαϊκή πολιτική στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης με υποκεφάλαια την ευρωπαϊκή παιδεία και την αγορά, η παραδοσιακή ποιότητα στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι κυρίαρχες ευρωπαϊκές δομές στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση και η επίδοση της αγοράς στην ανώτατη ευρωπαϊκή εκπαίδευση.

Επίσης οι στόχοι της διακήρυξης της Μπολόνια και του ανακοινωθέντος της Πράγας, με τις γενικές αρχές, ποιος ήταν ο κύριος στόχος και οι τρεις μείζονες συνιστώσες του. Η αντίφαση μεταξύ αναβάθμισης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της συρρίκνωσης του πρώτου κύκλου των πανεπιστημιακών σπουδών, η μελέτη της

περίπτωσης των εφαρμοσμένων επιστημών και στη συνέχεια ακολούθησαν οι θέσεις του ΕΜΠ.

Ξαναδιαβάζω εδώ ότι, επειδή συνοπτικά, συνεκτικά και με σαφήνεια τίθεται το πρόβλημα της διάσπασης των κύκλων σπουδών, είναι μια βάση υπεύθυνης πληροφόρησης.

Τώρα η ανάμειξη του ΟΣΑ, η ανάμειξη του ΟΣΑ είναι σημαντική στα θέματα της εκπαίδευσης. Ο Γενικός Γραμματέας του δήλωσε ότι η παιδεία είναι αυτή ακριβώς η οποία υποστηρίζει το σύνολο όλων των οικονομικών τομέων σε όλες τις χώρες, αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες, έχοντας σαν δεδομένο ότι θέλουμε να κινηθούμε στην κοινωνία της πληροφορίας.

Η Υπουργός Παιδείας, η Γιαννάκου τότε, μετά από συνάντηση που είχε με το Γενικό Γραμματέα του ΟΣΑ επίσης ανακοίνωσε ότι, συμφώνησαν στην σύνταξη έκθεσης του οργανισμού για την κατάσταση στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και του Κέντρου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικής Έρευνας. Ανάλογη πρόσκληση σε εμπειρογνώμονα του ΟΣΑ είχε απευθύνει η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας πριν από 10 περίπου χρόνια με Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ και κατά τύχη Υπουργός ήταν ο σημερινός Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ο Γιώργος ο Παπανδρέου.

Η έκθεση είχε συσταθεί, κατέληγε σε υποδείξεις από πλευράς ΟΣΑ για τον περιορισμό της δωρεάν παιδείας και της λειτουργίας της σε πιο ανταποδοτική βάση, χαρακτήριζε ως ξεπερασμένη τη λογική της ισότητας των ευκαιριών, ενώ πρότεινε ανάμεσα στα άλλα την κατάργηση της δωρεάν διανομής των γραμμάτων, την κατάργηση της επετηρίδας, την ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων.

Παρ' όλο που λέμε ότι είναι εισήγηση για την παιδεία και είναι πράγματι, ουσιαστικά όπως θα διαπιστώσετε το κείμενο περιστρέφεται κυρίως γύρω από την Μπολόνια, που είναι και το βασικό και το οποίο δίνει τις κατευθύνσεις της ανάπτυξης.

Ιστορική λοιπόν διαδρομή της Μπολόνιας. Ο στόχος του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης πηγάζει από την επιδίωξη της ελευθερίας κίνησης των εργαζομένων μαζί με την ελευθερία κίνησης κεφαλαίου, αγαθών και υπηρεσιών, δηλαδή μια από τις ελευθερίες που προσδιορίστηκαν στο ΜΑΑΣΤΡΙΧ, στη συνθήκη του ΜΑΑΣΤΡΙΧ.

Οι ευρωπαϊκές Κυβερνήσεις αποφάσισαν να ξεκινήσουν μια διαδικασία σύγκλισης των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης, ώστε με χρονικό ορίζοντα το 2010 να λειτουργούν όλα σαν ένα ενιαίο σύστημα, σαν μια ενιαία αγορά.

Τώρα βασικοί σταθμοί της διαδικασίας αυτής ήταν η συνάντηση της Σορβόνης το Μάιο του 1998. Εκεί συμμετείχαν οι Υπουργοί Παιδείας τεσσάρων χωρών Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Μεγάλη Βρετανία, οι μεγάλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτοί συνυπέγραψαν την πρώτη διακήρυξη για τον εναρμονισμό της δομής του ευρωπαϊκού συστήματος ανώτατης εκπαίδευσης που μιλούσε για την ανάγκη δια βίου κατάρτισης, προέβλεπε την προοδευτική σύγκλιση των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης, την εγκαθίδρυση ενός συστήματος δύο κύκλων σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού, τη διευκόλυνση της κινητικότητας των φοιτητών και των εκπαιδευτικών, να ενθαρρύνει να σπουδάζουν τουλάχιστον ένα εξάμηνο στο εξωτερικό, και την προώθηση της αναγνωρισιμότητας των πτυχίων και των ακαδημαϊκών προσόντων.

Τον επόμενο χρόνο, το 1999, ακολούθησε η σύμβαση της Μπολόνια και αυτή έγινε πιο γνωστή στη διαδικασία αυτή όλη για την παιδεία κ.λ.π.

Τον Ιούνιο του '99. Συμμετείχαν τότε οι Υπουργοί Παιδείας από 29 χώρες και τότε την Ελλάδα την εκπροσωπούσε σαν Υπουργός Παιδείας ο Αρσένης, ήμασταν σε Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, ο οποίος και πέρασε βέβαια το τελικό κείμενο.

Η διακήρυξη τι πρόβλεπε; Την προώθηση της αναγνωρισιμότητας των τίτλων σπουδών μέσα από ένα συμπλήρωμα διπλώματος, την υιοθέτηση ενός συστήματος δύο κύκλων σπουδών, προπτυχιακό – μεταπτυχιακό, από τις οποίες ο πρώτος θα είναι τουλάχιστον τριετής και η ολοκλήρωση του θα είναι προϋπόθεση για το δεύτερο κύκλο.

Προέβλεπε την καθιέρωση ενός κοινού συστήματος διδακτικών μονάδων, την προώθηση της κινητικότητας, της ευρωπαϊκής συνεργασίας για τη διασφάλιση της ποιότητας, της ευρωπαϊκής διάστασης στην ανώτατη εκπαίδευση.

Μετά από δυο χρόνια το Μάιο του '01 πραγματοποιήθηκε η σύνοδος ελέγχου στην Πράγα. Συμμετείχαν 32 Υπουργοί Παιδείας, ήταν οι προηγούμενοι 29 και τώρα είχαμε την Κύπρο, την Τουρκία και την Κροατία. Εκεί επιβεβαιώσαμε του στόχους της Μπολόνια, υιοθέτησαν πρακτικά και προπαγανδιστικά μέτρα για την καλύτερη προώθηση αυτών των στόχων στο εσωτερικό των χωρών τους.

Προσπάθησαν επίσης εκεί να βάλουν στο παιχνίδι τους Πανεπιστημιακούς και τους φοιτητές μέσω των ευρωπαϊκών ενώσεων τους, που η θέση τους, δηλαδή των δύο αυτών ενώσεων, ήτανε κοντά στις απόψεις των Κυβερνήσεων.

Επίσης τότε μπήκε το ιδεολόγημα της αξιολόγησης που ονομάζεται και διασφάλιση ποιότητας, καθώς και η δια βίου εκπαίδευση που αναγνωρίζεται σαν ένα συστατικό στοιχείο του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου και μ' αυτό τον τρόπο καθαγιάζεται η είσοδος της κατάρτισης μέσα στα Πανεπιστήμια. Στη διακήρυξη αναφέρεται ακόμα ότι η εκπαίδευση πρέπει να θεωρείται κοινωνικό αγαθό, να παραμείνει κρατική η ευθύνη γι' αυτήν, ανάλογα με τη νομοθεσία κάθε χώρας, δηλαδή είτε είναι δημόσια είτε είναι ιδιωτική. Αυτό φαίνεται ότι η προσθήκη έγινε για να ρίξει λίγο στα μάτια του κόσμου, ωστόσο όμως οι διατυπώσεις είναι πονηρές και δεν είναι αυτό που φαίνεται εκ πρώτης όψεως.

Για τον ίδιο λόγο απαλείφθηκε ο χρονικός προσδιορισμός για τον πρώτο κύκλο, δηλαδή ελάχιστης διάρκειας τριών χρόνων, αλλά επιβεβαιώσαμε ότι αυτός ο πρώτος κύκλος οδηγεί στο bachelor, ο οποίος όμως είναι τριετής. Ξαναγουρίζουμε..., δηλαδή γίνεται ένα παιχνίδι εκεί με τα χρόνια του πρώτου κύκλου σπουδών.

Το Σεπτέμβριο του '03 έγινε η επόμενη συνάντηση ελέγχου στο Βερολίνο, φάνηκαν οι σημαντικές αντιθέσεις ανάμεσα στις χώρες που μετείχαν στη διαδικασία και ότι σε πολλές χώρες δεν είχαν προχωρήσει οι στόχοι της Μπολόνιας.

Το ανακοινωθέν του Βερολίνου λοιπόν χρειάστηκε να επιβεβαιώσει άλλη μια φορά τη συμφωνία των Κυβερνήσεων με όλα τα σημεία της Μπολόνιας και της Πράγας, ενώ για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της περιγράφονται και όλα αυτά τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν οι χώρες για την υλοποίηση. Έτσι αποφασίζεται η αξιολόγηση να είναι εσωτερική και εξωτερική, να περιλαμβάνει σύστημα πιστοποίησης και να δημοσιεύει τα αποτελέσματα, προβλέπεται ενιαίο σύστημα δύο κύκλων σπουδών, αλλά εισάγεται και ένας τρίτος που είναι το διδακτορικό και για να έχει κανείς πρόσβαση σ' αυτό, το διδακτορικό δηλαδή, θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει το δεύτερο κύκλο, το Master δηλαδή.

Τέλος αποφάσισαν να εφαρμόσουν το συμπλήρωμα διπλώματος μέχρι μέσα στο '05 και να εφαρμόσουν τη συνθήκη της Λισσαβόνας για την αναγνώριση των τίτλων.

Ποια είναι τώρα τα βασικά σημεία της διαδικασίας της Μπολόνιας και εννοούμε όλα τα προηγούμενα, δηλαδή όλες τις συνόδους τις προηγούμενες που τις λέμε συμβατικά σαν διαδικασία Μπολόνιας.

Είναι λοιπόν η διασφάλιση της ποιότητας και από 'κει μπαίνει μια αξιολόγηση των λειτουργιών των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, πιστοποίησης των προγραμμάτων και των τίτλων σπουδών που απονέμουν, δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων και άρα κατηγοριοποίηση.

Το δεύτερο σημείο είναι η διάσπαση των σπουδών σε δύο κύκλους, προπτυχιακός και μεταπτυχιακός και με εισαγωγή και του διδακτορικού, στην πραγματικότητα έχουμε λοιπόν τρεις κύκλους.

Τρία, έχουμε αναγνωρισιμότητα των τίτλων σπουδών και των περιόδων σπουδών μέσω του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς διδακτικών μονάδων και το συμπλήρωμα διπλώματος. Έχουμε αύξηση της κινητικότητας των φοιτητών μέσω των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων και των εθνικών χρηματοδοτήσεων. Έχουμε συμμετοχή των φοιτητών στις διαδικασίες για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης. Έχουμε προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης της ανώτατης εκπαίδευσης, με την οργάνωση κοινών προγραμμάτων σπουδών, που μπορεί να οδηγούν και σε κοινό πτυχίο.

Διαφήμιση του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης, προσέλκυση ξένων φοιτητών και σύμπραξη με οικονομικούς εταίρους. Δια βίου μάθηση με την ενεργό συμμετοχή των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Συνεργασία του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης με τον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας.

Ποιοι είναι τώρα οι στόχοι της Μπολόνιας; Οι στόχοι της ενότητας αυτής των ενεργειών συμπυκνώνονται στη διακήρυξη, που είναι μετά για τα κείμενα τους δημιουργία του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης, που θα αποτελέσει το κλειδί για την προώθηση της κινητικότητας και απασχολησιμότητας των ευρωπαίων πολιτών. Επεξηγηματικά αναφερότανε ότι στόχος είναι η καλύτερη συμβατότητα και συγκρισιμότητα των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης.

Τι εξυπηρετεί όμως αυτή η προσπάθεια; Οι λέξεις κλειδιά κινητικότητα και απασχολησιμότητα, είναι η ουσία που αποκαλύπτει τους πραγματικούς στόχους των εμπνευστών του κειμένου της Μπολόνιας. Οι αλλαγές στα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να εναρμονιστούν με τις γενικότερες αναδιαρθρώσεις που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις αλλαγές της σε εργασιακές σχέσεις και τις ανάγκες του μεγάλου κεφαλαίου, ώστε να παράγεται μαζικά ένα ευέλικτο μισθο-ειδικευμένο εργατικό δυναμικό και μια ελίτ επιστημόνων στην υπηρεσία της καπιταλιστικής παραγωγής στη σημερινή φάση ανάπτυξης της.

Τι σημαίνει πρακτικά αυτή η εναρμόνιση; Πολιτικές στην παιδεία που θα συμβαδίζουν με την ιδιωτικοποίηση της οικονομίας, την άμεση υπαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας στις προτεραιότητες των ιδιωτικών επιχειρήσεων, την υιοθέτηση ενός συστήματος σπουδών που θα στηρίζεται βασικά σε δύο κύκλους, ένα προπτυχιακό και έναν μεταπτυχιακό, που το επίπεδο του προπτυχιακού θα είναι υποβιβασμένο στα τρία χρόνια και το μεταπτυχιακό θα σπάει σε δύο..., στο Master δύο χρόνια και στο διδακτορικό άλλα τρία. Το σύστημα τρία – δύο – τρία, λέγεται έτσι καμιά φορά στην ορολογία όσων ασχολούνται μ' αυτό.

Αυτή η κατεύθυνση υποβάθμισης σημαίνει ότι, ο τίτλος του πρώτου κύκλου σπουδών που θα είχε άμεση αναφορά στην αγορά εργασίας, δεν θα έχει καμιά απολύτως σχέση με το πανεπιστημιακό πτυχίο που όλοι γνωρίζουμε μέχρι σήμερα. Σημαίνει ότι τα Πανεπιστήμια θα βγάζουν μαζικά αποφοίτους χωρίς ολοκληρωμένες επιστημονικές γνώσεις, τρία χρόνια δεν θα φτάνουν σε καμιά περίπτωση για κάτι τέτοιο, και θα έχουν απλά μια αρχική κατάρτιση χωρίς ολοκληρωμένες επιστημονικές γνώσεις, δεν θα έχουν φυσικά και τα αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα, τουλάχιστον στην πράξη, στην ουσία τους, και που αρκετοί επιστημονικοί κλάδοι σήμερα τα έχουν κατοχυρωμένα.

Δηλαδή θα αποτελέσουν μια στρατιά ανέργων, μη απασχολήσιμων ή ευέλικτων..., πως θα λέγονται, χωρίς δικαιώματα. Πιο μπροστά λέγαμε για τα δελτία παροχής κ.λ.π.

Ταυτόχρονα διαμορφώθηκε ένα σύστημα μεταπτυχιακών για λίγους που θα συνιστούν ουσιαστικά μια τέταρτη βαθμίδα εκπαίδευσης και όπου εκεί θα παρέχεται πια η επιστημονική γνώση ή η απαραίτητη ειδίκευση. Σημαίνει δηλαδή με μια φράση αν μπορούμε να το πούμε, τη μετατροπή της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σε σύστημα επαγγελματικών σπουδών.

Η αναζήτηση δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας. Ένα ακόμα σημείο της διακήρυξης με αρνητικές συνέπειες, που δείχνει την κοινή λογική της προσαρμογής της ανώτατης εκπαίδευσης στις αναδιαρθρώσεις που εξελίσσονται στην οικονομία, είναι η καθιέρωση ενός συστήματος διδακτικών μονάδων σύμφωνα με τα πρότυπα του λεγόμενου ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς διδακτικών μονάδων.

Όπως επί λέξει αναφέρεται οι διδακτικές μονάδες μπορούν να συγκεντρώνονται σε συστήματα εκτός εκπαίδευσης του πλαισίου της ανώτατης εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων και των συστημάτων δια βίου εκπαίδευσης, αρκεί να αναγνωρίζονται αυτά τα εμπλεκόμενα Πανεπιστήμια υποδοχής. Εισάγεται έτσι η κατηγοριοποίηση των σχολών και των επιστημονικών αντικειμένων, καθιερώνεται ένα κινήγι υποτίθεται εκπροσώπων, αφού οι φοιτητές θα συλλέγουν διδακτικές μονάδες, για να μπορούν να βγουν στην αγορά εργασίας με καλύτερους όρους.

Χαρακτηριστικό επίσης της ίδιας λογικής είναι η υιοθέτηση του λεγόμενου συμπληρώματος διπλώματος, που όπως επεξηγείται από το ίδιο το κείμενο έχει στόχο την προώθηση της απασχολησιμότητας των ευρωπαϊών πολιτών και της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού συστήματος της ανώτατης εκπαίδευσης.

Ο θεσμός αυτός μπορεί να ερμηνευτεί σαν μια απόδειξη ότι το πτυχίο από μόνο του δεν θα αρκεί και ο φοιτητής θα περιφέρεται σαν γυρολόγος για να συλλέξει και άλλες πιστοποιήσεις, καταρτίσεις, είτε μέσω διδακτικών μονάδων, είτε με άλλους τρόπους με την ελπίδα να βρει μια δουλειά ή μια καλή δουλειά.

Αν δε συνυπολογίσουμε ότι τέτοιου είδους διδακτικές μονάδες θα παρέχουν και ιδρύματα εκτός της ανώτατης εκπαίδευσης, είναι φανερό ότι οι νέοι θα οδηγούνται σε ένα καθεστώς άκρατου ανταγωνισμού, σε ένα αγώνα δρόμου από τα Πανεπιστήμια, στα ΙΕΚ, τα φροντιστήρια, τα κολέγια, τα κάθε είδους μαγαζιά που θα εμπορεύονται τη γνώση. Έτσι με το σύστημα της μεταφοράς πιστωτικών μονάδων, ακόμα και μέσα από άτυπες μορφές εκπαίδευσης, θα αναγνωριστούν και οι σπουδές θα πραγματοποιούνται στη χώρα μας στα κέντρα ελευθέρων σπουδών, κολέγια, σαν ένα μέρος των σπουδών τους σε ένα ξένο Πανεπιστήμιο.

Έτσι τα ξένα Πανεπιστήμια θα εισβάλλουν σαν επιχειρηματίες στη χώρα μας επιβάλλοντας τις αξίες, τα πρότυπα, τις πρακτικές της

καπιταλιστικής αγοράς, σε βάρος της επιστήμης και σε αντίθεση με τις ανάγκες της χώρας. Βρισκόμαστε δηλαδή στα πρόθυρα μιας επιχείρησης ιμπεριαλιστικής πολιτιστικής διείσδυσης στην πηγή παραγωγής της γνώσης στην ανώτατη εκπαίδευση.

Βασικός στόχος της πολιτικής, της επιχειρηματικής δράσης των Πανεπιστημίων και των ελευθεριών κίνησης που τους παρέχονται, είναι η υπερίσχυση στα πλαίσια του ανταγωνισμού των μεγάλων ξένων Πανεπιστημίων για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της γνώσης και την κοινωνική χειραγώγηση. Όλα αυτά συνδέονται με τις ανάγκες και τις αναφορές στη δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση, που διαπερνάει όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και συνεχίζονται και μέσα στην ανωτάτη. Ο στόχος και εδώ να παράγεται τέτοιο εργατικό δυναμικό που θα έχει άμεση ανάγκη η αγορά.

Τον ίδιο βασικό προσανατολισμό έρχεται να συμπληρώσει η διαδικασία αξιολόγησης των Πανεπιστημίων, των σχολών, των προγραμμάτων, με κριτήρια της αγοράς και αντίστοιχο καθορισμό της χρηματοδότησης τους.

Οι σχολές που έχουν οικονομική σημασία για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το κεφάλαιο, οι σχολές που θα λειτουργούν ανταγωνιστικά και θα εξασφαλίζουν πόρους από πελάτες, επιχειρήσεις, σπουδαστές, πτυχιούχους, θα χρηματοδοτούνται και θα πριμοδοτούνται πρόσθετα από τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ άλλες θα περιθωριοποιούνται και θα κλείνουν. Και αυτό έρχεται σε άμεση σύνδεση με την επιχείρηση ιδιωτικοποίησης της έρευνας και την εισαγωγή επιχειρήσεων στις σχολές και στα προγράμματα τους.

Τώρα πια ήταν η στάση του Τ.Ε.Ε., του τεχνικού και του πανεπιστημιακού κόσμου. Μπορούμε να πούμε ότι όταν πρωτοτέθηκε το θέμα και το πρόβλημα, ο τεχνικός κόσμος αντέδρασε όπως και όλη η πανεπιστημιακή κοινότητα. Υπήρξαν κινητοποιήσεις, οργάνωση ημερίδων, σεμινάρια, ακόμα και διοργάνωση αντισυνόδου κατά τη διάρκεια των εργασιών της συνόδου των Υπουργών Παιδείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Αθήνα.

Αν ανατρέξει κανείς πίσω στο υλικό, στα ενημερωτικά δελτία και ενημερωτικό του Τ.Ε.Ε. θα βρει πολλές διακηρύξεις, εισηγήσεις και ενέργειες που είχαν γίνει παλιότερα. Παρά τις μεθοδευμένες προσπάθειες του Υπουργείου Παιδείας να προωθήσει τις διατάξεις της διακήρυξης της Μπολόνιας και να πείσει ότι αυτές κινούνται σε θετική κατεύθυνση, οι αντιδράσεις ήταν ισχυρές, οι Πρυτάνεις των Ελληνικών Πανεπιστημίων από την πρώτη στιγμή είχαν εκφράσει την αντίθεση τους.

Μετά όμως από τις αντιδράσεις άρχισαν και οι ενέργειες που αποσκοπούν στο να διαμορφωθεί κλίμα ζύμωσης και τελικά αποδοχής της οδηγίας 36 του 2005. Έτσι ας πούμε ήδη έχουμε τη λειτουργία διακομματικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων ειδίκευσης στα Πολυτεχνία, έχουμε τα Προεδρικά Διατάγματα 165 του 2000, 385 του 2002, του Συμβουλίου της Ανώτατης Εκπαίδευσης που κινούνται σ' αυτή την κατεύθυνση, δηλαδή ποιας; Της δημιουργίας κλίματος ζύμωσης και τελικά αποδοχής.

Το ίδιο αυτό πνεύμα υπεισέρχεται και στη συζήτηση για τα επαγγελματικά δικαιώματα. Το Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνικής Εκπαίδευσης διατύπωσε τρεις βασικές αρχές του νέου πλαισίου επαγγελματικών δικαιωμάτων. Αντίστοιχες παραλλαγές των παραπάνω προτάσεων εκφράζονται και στο εσωτερικό του Τ.Ε.Ε..

Υπάρχει συνάδελφοι ένα πόρισμα της ομάδας εργασίας του Τμήματος της Κεντρικής Μακεδονίας, το οποίο έχει ενδιαφέρον να το δει

κανείς, είναι οι λεγόμενες προτάσεις Κρεμανλή για τη νέα δομή του Τ.Ε.Ε.. Επίσης στην ιστοσελίδα του δικού μας τμήματος είχαν αναρτηθεί την εποχή που γραφόταν η εισήγηση, δηλαδή το Μάιο, ένα κείμενο, δεν διευκρίνιζε πολύ καλά τι ήτανε, αλλά εγώ νομίζω ότι ήτανε η γνωμοδοτική επιτροπή της Δ.Ε. 2/9/02 που αναφερότανε στα επαγγελματικά δικαιώματα. Τώρα δεν το βλέπω στην ιστοσελίδα, δεν ξέρω αν έχει αφαιρεθεί ή αν είναι κάπου αλλού και δεν το βλέπω.

Τώρα στην ίδια κατεύθυνση της (...) του κλίματος αποδοχής και της εφαρμογής είναι και η συζήτηση που γίνεται γύρω από την αναγνώριση του διπλώματος του μηχανικού ως Master. Επίσης είναι η λεγόμενη αναβάθμιση των εξετάσεων για τη χορήγηση άδειας επαγγέλματος, που λέμε ότι κινείται σ' αυτή τη διαδικασία, γιατί μέσω αυτών εδώ στην ουσία νομιμοποιείται η διάκριση των κύκλων σπουδών από την πίσω πόρτα.

Τώρα εδώ μπορούμε να πούμε ότι σχετικά μ' εμάς που πολλές φορές το κάναμε συζήτηση, την ισοτίμηση του δικού μας διπλώματος με το Master, προφανώς υπάρχουν αδικίες, ως ένα συνάδελφο που έρχεται απ' έξω που έχει Master που πληρώνεται καλύτερα από έναν του εσωτερικού, αλλά αυτά είναι δευτερεύοντα θέματα και θα μπορούσαν να λυθούν με απλό τρόπο μισθολογικά και μοριοδοτικά, και να μη γίνεται παγίδα για το πέρασμα από την πίσω πόρτα των καταθέσεων της Μπολόνιας.

Συμπεράσματα. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, οι μεταβολές, η κινητικότητα που υπάρχει από τα επαγγελματικά δικαιώματα και την άσκηση του επαγγέλματος με την ανωτατοποίηση των ΤΕΙ, την αναγνώριση των κέντρων επαγγελματικών σπουδών, με τα κολέγια, τη διάσπαση του πενταετούς κύκλου σπουδών, με την αναθεώρηση του άρθρου 16, οφείλεται στην προσπάθεια του κεφαλαίου για μεγαλύτερη κερδοφορία. Η οδηγία 36 του 2005 στην ουσία αποτελεί την ολοκλήρωση σε νομοθετικό επίπεδο των παρεμβάσεων που ξεκίνησαν από την οδηγία του 89 του 48 της ΕΟΚ, 9251, του 2001 – 19 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σαν ένα δεσμευτικό θεσμικό πλαίσιο στο οποίο πρέπει να προσαρμοστεί και το αντίστοιχο Ελληνικό.

Τα διπλώματα πενταετούς κύκλου σπουδών, δεν μπορούν να είναι ισότιμα με κάτι ποιοτικά διαφορετικό όπως είναι τα Master, ακόμα και τα πενταετούς συνολικής διάρκειας Master δεν είναι ισότιμα από πλευράς περιεχομένου σπουδών με τα διπλώματα πενταετούς ενιαίας φοίτησης, γιατί απλά η φύση και οι εκπαιδευτικοί στόχοι του ενιαίου πενταετούς κύκλου είναι διαφορετικοί από εκείνους του Master.

Από τη μια μεριά έχουμε τη λογική της προσέγγισης του επιστημονικού αντικειμένου σαν ενότητα θεωρίας και πράξης, σαν ουσιαστική επιστημονική ειδίκευση δηλαδή, ενώ από την άλλη έχουμε τη λογική ενός ελάχιστου όγκου γνώσεων, εφαρμογής και από 'κει και πέρα την εκμάθηση δεξιοτήτων.

Τα παραπάνω, δεν σημαίνει ότι εμείς είμαστε ευχαριστημένοι με το επίπεδο σπουδών των Πολυτεχνείων μας και των υποδομών τους, της επιστημονικής έρευνας κ.λ.π. Είναι εξάλλου γνωστό από χρόνια ο αγώνας του Ελληνικού λαού για την αύξηση των δαπανών για την παιδεία, το 15% το περιβόητο στη δεκαετία του '60, για την αμοιβή και την αποκλειστική απασχόληση των καθηγητών, των Πανεπιστημίων εννοούμε κ.λ.π.

Ήδη έχουμε μπει σε μια συνεχή πορεία αλλοίωσης και υποβάθμισης των επιστημονικών χαρακτηριστικών, ακριβώς στην κατεύθυνση της ευθυγράμμισης με τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μονοπωλιακών ομίλων. Είναι όμως θέμα αρχής να μην αποδεχτούμε τη

μονιμοποίηση και τη νομιμοποίηση αυτής της διαδικασίας που ήδη ξεκίνησε, της υποβάθμισης δηλαδή των σημερινών πενταετών σπουδών.

Η εφαρμογή της οδηγίας Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 36 του 2005 για λόγους αντικειμενικούς, αλλά και για λόγους προθέσεων των δυνάμεων που την προωθούν, θα υποβαθμίσει ντε φάκτο τον προπτυχιακό κύκλο στην κατηγορία των σχολών ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης και θα απεμπολήσει την επιστημονική ουσία του πανεπιστημιακού πτυχίου. Τους αποφοίτους τους περιμένει μια θέση στην ανασφάλεια, στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις ορισμένου χρόνου με δελτίο παροχής στα γραφεία, στις μελετητικές εταιρείες και στις βιομηχανίες.

Θα πρέπει να αποκτήσουμε εμπειρία, θα τρέχουμε ΑΕΙ, ΤΕΙ και κολέγια να δίνουμε τις ίδιες εξετάσεις για να πάρουμε κάποια δικαιώματα και ξανά με χαμηλές αμοιβές ένα νέο κύκλο προσόντων και δεξιοτήτων.

Με αυτή την άποψη η αποσύνδεση επαγγέλματος από τα πτυχία θα μας οδηγήσει εκεί πέρα και τελικά όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης..., οι απόφοιτοι δηλαδή όλων των κατηγοριών, όλων των βαθμίδων θα είμαστε μέσα στο ίδιο καζάνι, ανεξάρτητα αν φαινόμαστε να αντιπαθείτε ο ένας με τον άλλο.

Οι προτάσεις μας τώρα, καμία εφαρμογή της οδηγίας 36 του 2005 και κατάργηση όλων των Προεδρικών Διαταγμάτων που ενσωματώνουν τις κοινοτικές οδηγίες στην ελληνική νομοθεσία.

Απαιτούμε ένα ενιαίο ακαδημαϊκό δίπλωμα πενταετούς διάρκειας σε μια αληθινά ενιαία ανώτατη εκπαίδευση, που προϋποθέτει βέβαια και διάθεση των αντίστοιχων κονδυλίων για την παιδεία.

Αναδιαμόρφωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης στην κατεύθυνση της ίδρυσης δημόσιων μεταλυκειακών επαγγελματικών σχολών, για την κάλυψη των αναγκών της παραγωγής σε ενδιάμεσα στελέχη, με ταυτόχρονη κατάργηση των ΙΕΚ, των ΚΕΚ κ.λ.π.

Το ακαδημαϊκό δίπλωμα να είναι μοναδική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος.

Κατάργηση κάθε μορφής εξετάσεων για την απόκτηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος, είτε από το Τ.Ε.Ε., είτε από την ΕΤΕΜ των τεχνολόγων ή οπουδήποτε αλλού.

Και προφανώς θα πρέπει να υπάρξει μισθολογική και μοριοδοτική εξίσωση των αποφοίτων σπουδών πενταετούς διάρκειας με τους τίτλους Master της αλλοδαπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν συνάδελφοι έχουμε μια άλλη εισήγηση. Εκείνο που θα ήθελα να σας πω είναι το εξής, προηγουμένως που έγινε μια συζήτηση και με τη Βάννα και με το συνάδελφο τον Ορφανό, έχουν δίκιο και οι δύο, αλλά το θέμα είναι το εξής, ότι δεν μπορεί να μπει σε μια ψηφοφορία και να πει θα εκδώσουμε ένα ψήφισμα, διότι ο καθένας θα σου πει τι θα γράφει το ψήφισμα;

Άρα κάναμε μια συζήτηση με τη Βάννα και είπαμε το εξής, θα ψηφίζεται το πλαίσιο, θα ψηφίζονται οι τροποποιήσεις και στο τέλος θα ξαναψηφίζεται εάν θέλουμε να φύγει όπως το έχουμε διαμορφώσει τελικά, κάτι το οποίο θα το κάνουμε τώρα και στην επόμενη. Οι εισηγήσεις δεν θα ψηφιστεί η μία ή η άλλη, είναι η μία συμπληρωματική της άλλης. Αυτό, στο παιδεία, αυτό θα κάνουμε τώρα. Εάν θέλετε να επανέλθουμε, δεν έχω καμία αντίρρηση να επανέλθουμε έτσι, αλλά επειδή έχει αλλάξει το πλήθος, αυτό θα το εφαρμόσουμε σε αυτή την περίπτωση.

Λοιπόν, από την ΠΑΣΚ ποιος θα αναπτύξει την εισήγηση; Ο συνάδελφος Καραβελάκης; Συνάδελφε έχεις το λόγο. Η εισήγηση κράτησε 35 λεπτά.

ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ: Τόσο πρέπει να κρατήσει και η δικιά μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφοι παρακαλώ καθίστε, μη φύγει κανένας, να ολοκληρώσουμε το θέμα, δηλαδή το τραβάμε ένα χρόνο τώρα, θα το τελειώσουμε.

Έλα συνάδελφε Καραβελάκη.

ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ: Εγώ θα προσπαθήσω να είμαι πολύ πιο σύντομος, κατ' αρχήν θεωρώ ότι η εισήγηση έτσι όπως διαμορφώθηκε και ήρθε εδώ πέρα, επειδή βγήκε σήμερα, την έχουμε διαβάσει λίγο – πολύ όλοι. Δεν θα κάτσω να την ξαναδιαβάσω δηλαδή, θα εστιάσω απλώς σε κάποια θέματα, στα bullets τουλάχιστον που έχουν μπει.

ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ: Ελληνικά παρακαλώ, να καταλαβαίνουμε.

ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ: Εντάξει στις τελείες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ελληνικά λέγεται bullets.

ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ: Ελληνικά είναι.

Λοιπόν κατ' αρχήν το διαπίστωσης και εσύ Πρόεδρε ότι σαφώς η δικιά μας εισήγηση δεν έρχεται σε σύγκρουση..., θεωρούμε ότι δεν έρχεται σε σύγκρουση με την εισήγηση της Πανεπιστημονικής, η οποία βέβαια εστιάζεται πάνω στα θέματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Εμείς θεωρήσαμε ότι ξεκινάει από πιο μπροστά το πρόβλημα και ειδικότερα από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή γενικότερα από την εκπαίδευση και τον όρο παιδεία.

Δίνοντας ένα ορισμό του όρου παιδεία λέμε ότι..., λέω τουλάχιστον εγώ ότι είναι το σύνολο των διαδικασιών μέσω των οποίων ο άνθρωπος αποκτά μόρφωση, προκειμένου αφ' ενός να οδηγηθεί σε ένα καλύτερο από κάθε σκοπιά μέλλον και αφ' ετέρου δε το κοινωνικό και όχι μόνο περιβάλλον να βελτιωθεί. Και σαν μόρφωση ορίζουμε τη λήψη κάθε λογής γνώση που οδηγεί σε πνευματική, επαγγελματική, πολιτισμική και κοινωνική ολοκλήρωση του ανθρώπου που τη λαμβάνει, παίρνοντας σαν γνώση το σύνολο των πνευματικών πληροφοριών ή των τεχνικών εμπειριών που αποκτά κάποιος προκειμένου να γίνει καλύτερος απ' ότι ήτανε πριν να τις αποκτήσει.

Με άλλα λόγια λοιπόν η παιδεία είναι ένα δημόσιο αγαθό που στόχο έχει την προαγωγή του ατόμου σε συνειδητοποιημένο πολίτη, καταρτισμένο επιστήμονα και ολοκληρωμένο επαγγελματία, προς όφελος της ατομικής ευτυχίας και της κοινωνικής ευημερίας και γι' αυτό θα πρέπει να προσφέρεται από το σύνολο, από το δημόσιο δηλαδή, από το κράτος.

Δεν θα αναφερθώ καθόλου στο ρόλο της παιδείας στην περίοδο του χρόνου, θα αναφερθώ όμως τώρα στις προκλήσεις της εποχής μας που είναι προκλήσεις οι οποίες φέρνουνε μία καινούργια επανάσταση στο χώρο της παιδείας, δεδομένου ότι ζούμε σε μία περιοχή που χαρακτηρίζεται σαν αιώνας της πληροφορίας.

Και στηρίζεται αυτό στο γεγονός ότι έχουμε μια συνεχή άνοδο των τεχνολογιών επικοινωνίας, η ευρυζωνικότητα που ακούμε τώρα τελευταία, η παροχή μιας πληθώρας πληροφοριών που δεν ξέρουμε τι να επιλέξουμε, η ανοικτή δικτύωση των ομάδων και των φορέων και το

Internet τα οποία αποτελούν βασικές συνιστώσες της μεταρρύθμισης στο χώρο των γνώσεων.

Παράλληλα βέβαια το συναρτώ αυτό και με μία από τις συνιστώσες που πρέπει να πάρουμε προκειμένου να καταλήξουμε κάπου, ότι η νέα γενιά έχει απαιτήσεις οι οποίες μεταβάλλονται τόσο γρήγορα που οι παλιότεροι τουλάχιστον δεν μπορούμε να τις παρακολουθήσουμε.

Διάβαζα σήμερα το πρωί ότι το 95% των νέων χρησιμοποιεί προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή, δεν αναφέρομαι καθόλου σε παλιούς, ενώ το 80 – 85% κάνει καθημερινή σχεδόν χρήση του Internet στο λεγόμενο σερφάρισμα, γεγονός το οποίο σαφώς και δεν πρέπει να το αποκόψουμε από τα ζητήματα παιδείας.

Παράλληλα, σήμερα πλέον, τουλάχιστον εγώ ακόμα και στον Άγιο Νικόλαο το βλέπω, τα lap – top κυκλοφορούν ακόμα και στο δρόμο, το Internet είναι πια διαθέσιμο ακόμα και στους βασικούς άξονες. Και δεν μου φαίνεται παράξενο που βλέπω καθισμένους στα παράξενα κάποιους, ειδικά αλλοδαπούς, γιατί τους ημεδαπούς αλήθεια δεν τους βλέπουμε, αν και αυτοί το χρησιμοποιούν σπίτι τους, οι οποίοι κάθονται στο παγκάκι και δουλεύουν. Τώρα διαβάζουμε, δουλεύουμε, εν πάση περιπτώσει και αυτό κομμάτι της γνώσης είναι.

Παράλληλα παίρνοντας υπόψη τις θέσεις του Τ.Ε.Ε. που μας έστειλες, που τελικά δεν..., είχες τότε και ένα ερώτημα τίνος ήταν τελικά αυτό το κείμενο, εγώ το είδα ότι είναι θέση..., πλέον επίσημη ανακοίνωση της κεντρικής Διοικούσας.

Σχεδόν συμφωνούμε με όλους ότι στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει γίνει ένας αχταρμάς, και μάλιστα σε κάποιο σημείο στη βασική εισήγηση που έκανα έλεγα ότι σήμερα πλέον και οι ειδικεύσεις έχουνε γίνει ειδικότητες.

Παρακολουθώντας τις ανακοινώσεις τις πρόσφατες του Υπουργείου Παιδείας, βλέπουμε κάτι ειδικότητες σε ΤΕΙ αλλά και ΑΕΙ οι οποίες είναι καθαρά εξωτικές και καμιά φορά ας πούμε δεν ξέρει και κανένας τι θα κάνουν αυτοί οι άνθρωποι. Βγαίνει και σου λέει τώρα π.χ. ο άλλος ας πούμε ΤΕΙ λέει τεχνολογίας αεροσκαφών, δηλαδή τόσα πολλά αεροπλάνα κάνουμε που θέλουμε ας πούμε ΤΕΙτζήδες; Ενώ ξέρω ότι η ΕΑΠ που είναι ο βασικός κατασκευαστής, συντηρητής μάλλον γιατί κατασκευή δεν κάνει, συντηρητής αεροσκαφών παίρνει μόνο μηχανικούς; Προφανώς τώρα αντί να γυρεύουμε εργοδηγούς κάνανε ένα ΤΕΙ τεχνολογίας αεροσκαφών και τους αναβαθμίσαμε τρόπον τινά αυτούς που λέει το κεντρικό Τ.Ε.Ε. ότι οι σχολές κάποτε η Συβιτανίδειος κ.λ.π. γίνανε πλέον σαφώς ΤΕΙ.

ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ: Όχι δεν το ξεχνάμε, το κάνανε οι παλιοί πολιτικοί που συνεχίζουν να κυβερνάνε και το Λύκειο τελικά αντί να είναι μια ολοκληρωμένη βαθμίδα του να βγάζει ολοκληρωμένους πολίτες, έχει μετατραπεί στο εφελτήριο για την ανώτατη παιδεία και φτάσαμε στο σημείο τα τελευταία τρία χρόνια του Λυκείου οι νέοι να προετοιμάζονται πυρετωδώς και με κόστος, έτσι; Γιατί ο μύθος της παιδείας, της δωρεάν παιδείας, σαφώς είναι μύθος προκειμένου να εισαχθούνε στα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ.

Δεν πάω βέβαια στα κόστη σπουδών τα οποία σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιεύματα του τύπου ξεκινούνε από 1.000 τόσο ευρώ και καταλήγουνε στα 1.400 περίπου ευρώ ανά μήνα, σύμφωνα τουλάχιστον με τα τελευταία δημοσιεύματα. Παράλληλα βέβαια δημιουργούν κάποιες ετήσιες απαιτήσεις της τάξης 10 – 15.000 ευρώ για να καταλήξουμε σε 60.000 ευρώ περίπου στο Πανεπιστήμιο, στο τετράχρονο Πανεπιστήμιο,

γεγονός το οποίο δεν ξέρουμε αν θα αποσβεστεί αργότερα από τους αποφοίτους οι οποίοι δουλεύουν είτε με Stage – είτε με τα δελτία παροχής υπηρεσιών που αναφερθήκανε και πριν.

Στο θέμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, θεωρούμε ότι τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν γίνει ίσως πολλά και συμφωνούμε στο σημείο αυτό και με την εισήγηση του κεντρικού Τ.Ε.Ε. ότι θα πρέπει να επανιδρυθεί ουσιαστικά το Πανεπιστήμιο, να επανεξεταστούν δηλαδή όλα τα τμήματα, προκειμένου να δούμε ποια θα πρέπει να συνεχίσουν και ποια όχι.

Σαφώς θα πρέπει να είναι το Πανεπιστήμιο αυτοτελές και αυτοδιοίκητο και μάλιστα το ίδιο να καθορίζει τις απαιτήσεις της εισαγωγής των εισακτέων στα τμήματα του και στις σχολές του, ανάλογα βέβαια να χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και μάλιστα πλουσιοπάροχα και σε καμία περίπτωση να μην υπάρχουν αυτές οι γενικές εξετάσεις, οι οποίες ουσιαστικά αγχώνουν και δημιουργούν νέους φοιτητές οι οποίοι μπαίνουν στα Πανεπιστήμια και είναι αποτελειωμένοι κυριολεκτικά από τις εισαγωγικές εξετάσεις.

Δύο κουβέντες για τις λεγόμενες βιβλιοθήκες οι οποίες έχουν γίνει το μπαλάκι των τελευταίων εποχών. Όλοι μιλάνε για βιβλιοθήκες και τελικά μιλάμε για το μεγάλο χαμένο. Διάβαζα πρόσφατα σε εφημερίδα ότι προσπαθήσανε να εντάξουν κάποια έργα μέσα στο 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης τα οποία τελικά κινδυνεύουν να χαθούν και για κάποια βιβλία τα οποία είναι αμφίβολης αξίας.

Συγκεκριμένα μου έμεινε δηλαδή η εντύπωση όταν ανέφερε κάποιος βιβλιοθηκάριος ότι μας φέρανε λέει στη βιβλιοθήκη μας ένα βιβλίο σχετικά με το Φ.Π.Α., τον τρόπο λέει με τον οποίο πρέπει να γίνεται η επιβολή του Φ.Π.Α. και τελικά το πήρε και το διάβασε, στα δέκα χρόνια που το είχανε στη βιβλιοθήκη, μόνο ένας καθηγητής και αυτός όχι των οικονομικών, ένας άλλος άσχετος ήτανε.

ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ: Πιθανόν.

Θεωρούμε ότι στη σημερινή εποχή θα πρέπει να υπάρχουν ψηφιακές βιβλιοθήκες προσβάσιμες με ένα λογικό τέλος σε όλους, φυσικά δωρεάν στους φοιτητές και μαθητές, αλλά εκτός αυτού κάθε Πανεπιστήμιο να διατηρεί τη δικιά του ψηφιακή βιβλιοθήκη, αλλά να υπάρχει μία και ενιαία ψηφιακή βιβλιοθήκη για όλη την Ελλάδα.

Δεν είναι δυνατόν σήμερα να κυκλοφορούνε στο Internet τόσα βιβλία, ψηφιακά, και θυμάσαι πρόσφατα Πρόεδρε που σου έδωσα ένα cd το οποίο είχε πόσο 120 βιβλία; Διάβασες κανένα; Λοιπόν, και εμείς τώρα προσπαθούμε να δούμε αν θα πρέπει να τα βάλουμε και να μην τα βάλουμε. Το ίδιο θα μπορούσε να γίνει με τα συγγράμματα όλων των σχολών, και όχι το ένα και το μοναδικό σύγγραμμα το οποίο καλείται ο κάθε Διευθυντής να πάρει και να διαβάσει.

Σαφώς η επιστημονική κοινότητα πρέπει να είναι ανοιχτή σε κάθε πρόκληση, να συνεργάζεται και να δικτυώνεται με άλλες κοινότητες, δεν το συζητάμε αυτό.

Έχω να πω τίποτα άλλο; Ναι έχω να πω ότι, βγαίνοντας και λέγοντας τελικά ότι θα πρέπει να γίνουνε όλα αυτά, όλα αυτά σημαίνουνε ότι για να γίνει αυτή η παιδεία που ονειρευόμαστε παιδεία θα πρέπει να έρθει μια επανάσταση και είναι η επανάσταση στο χώρο της γνώσης. Τα σχολεία δηλαδή τα οποία υπάρχουνε σήμερα, ουσιαστικά τα θεωρούνε οι ίδιοι τους οι μαθητές γκέτο, και θα πρέπει να βρεθούν οι ηγέτες εκείνοι που θα τολμήσουνε να τα κατεδαφίσουνε, εντός εισαγωγικών, και να τα ξαναχτίσουνε από την αρχή.

Στην πραγματικότητα, στην εποχή μας τα σχολεία φαίνεται να είναι αχρειαστα, αφού εκείνος που έχει θέληση για μάθηση μπορεί με τη σύγχρονη τεχνολογία να την αποκτήσει και από το σπίτι του. Τα νέα παιδιά μπορούν να μάθουν πλέον μέσα από μια σειρά διαδικασιών, που είναι διαφορετική ίσως από την κλασσική, μπορούν να μάθουν από το διαδίκτυο, μπορούν να μάθουν από το παιχνίδι, από την επίσκεψη σε θεματικά μουσεία που σαφώς στη χώρα μας δεν υπάρχουν, τα οποία πρέπει να είναι αρκούντως εξοπλισμένα και να καλύπτουν εκπαιδευτικά προγράμματα, έτσι όπως τουλάχιστον γίνεται σε κάποιες χώρες του εξωτερικού.

Δυστυχώς όμως αυτό το ψηφιακό σχολείο δεν μπορεί να προσφέρει κάτι σε σχέση με το παραδοσιακό, και αυτό δεν είναι παρά η ζωντανή επαφή με τον υπόλοιπο κόσμο, η κοινωνικοποίηση δηλαδή που ειδικά στις μικρές ηλικίες είναι απαραίτητη και πρέπει να γίνεται μέσα στο χώρο του σχολείου. Αυτό το τελευταίο είναι που κρίνει απαραίτητη την παρουσία των παραδοσιακών σχολείων στην πρώτη και δεύτερη βαθμίδα της εκπαίδευσης.

Τώρα στην τριτοβάθμια μπορεί με την κρίση κάθε φοιτητή και τις απαιτήσεις της σχολής του, δηλαδή εργαστήρια, πρακτικές εφαρμογές κ.λ.π. σε κάποιο βαθμό αυτό να έχει επιτευχθεί, οι ίδιοι δηλαδή οι φοιτητές συμμετέχουν ή όχι. Αυτό βέβαια που απομένει είναι ένα και μόνο, να βρεθεί ο ηγέτης ή οι ηγέτες που θα τεθούν επικεφαλής της επανάστασης που θα φέρει τη ρήξη στο υφιστάμενο καθεστώς της παιδείας και της μόρφωσης. Σ' αυτή την προσπάθεια καλούμαστε όλοι να συνεισφέρουμε και αυτό είναι το ζητούμενο, διαφορετικά θα αναλωνόμαστε σ' αυτές τις ανούσιες συζητήσεις, αναταράζοντας κάθε φορά το τέλμα που έχει εισέλθει ο εκπαιδευτικός χώρος και αναδύοντας μια δυσοσμία που είναι σε όλους μας δυσάρεστη.

Γι' αυτό το λόγο θεωρούμε ότι θα πρέπει κάποιοι επιστημονικοί και πνευματικοί φορείς, μεταξύ των οποίων είναι και το Τεχνικό Επιμελητήριο, να εξουσιοδοτηθούν από μέρους μας και με βάση αυτούς τους άξονες τους οποίους θα θέσουμε σήμερα μετά τη συζήτηση μας, να ξεκινήσουνε μαζί με τους υπόλοιπους εταίρους και όχι να το αφήσουμε στην πολιτεία, ένα διάλογο για να έρθει αυτή η ρήξη.

Και πριν κλείσω επειδή στο τελευταίο..., κατέβασα από το αρχείο της Βουλής, από τα πρακτικά της Βουλής κάποια κομμάτια από τη συζήτηση που έγινε την Τετάρτη 27 Αυγούστου, στην οποία ο Πρόεδρος τη Βουλής έβαλε το θέμα για τις ευχές στους επιτυχόντες των πανελληνίων εξετάσεων. Όλοι σχεδόν οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι βγήκανε και εντοπίσανε βέβαια και κάποια σημεία στα οποία πάσχει το εκπαιδευτικό σύστημα, όλοι βγήκανε και μιλήσανε δίνοντας τα συγχαρητήρια βέβαια γι' αυτούς που πέτυχαν αλλά μου έκανε εντύπωση ένα πράγμα, κάποιοι από τους Κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους σαφώς αναφερθήκανε στους αποτυχόντες ότι φυσικά και δεν χάθηκε η ζωή τους, το θέμα είναι όμως τώρα ότι το απολυτήριο του Λυκείου που πήρανε τους δίνει κάποιο εφόδιο να προχωρήσουνε; Ή το απολυτήριο του Λυκείου που πήρανε μπορεί να θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζει εκείνες τις γνώσεις..., μάλλον ότι είναι το εχέγγυο ότι έχει τις γνώσεις εκείνες που θα μπορεί να σταθεί κάπου σαν υπάλληλος έστω και δεύτερης βαθμίδας;

Και κλείνω φυσικά με την εντύπωση που μου έκανε ο Υπουργός που ήτανε εκείνη την ημέρα εκεί, ο οποίος έδωσε βέβαια συγχαρητήρια και στα παιδιά που δεν πετύχανε, παρ' ότι προσπάθησαν. Αυτό μου φάνηκε ότι ήταν ισοπεδωτικό, τουλάχιστον σ' αυτούς που προσπαθήσανε, πέτυχαν και οφείλουμε μάλλον να τους συγχαρούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν συνάδελφοι, εγώ επανέρχομαι στην κουβέντα που σας είπα προηγουμένως για το ψήφισμα, εάν συμφωνήσετε όλοι, γιατί δεν θέλω να στεναχωριέται και η Πανεπιστημονική διότι θεωρώ ότι έχει δίκιο, ότι ψηφίζεται ένα πλαίσιο, από 'κει και πέρα ψηφίζονται οι τροποποιήσεις, κανονικά πρέπει να ξαναψηφίζεται αυτό αν εγκρίνεται ή όχι.

Λοιπόν απ' ότι διαπίστωσα η AMAN είναι υπέρ της Πανεπιστημονικής έτσι; Μπορεί να λείπει ο Σταματάκης αλλά θυμάμαι τι ψήφισε, η AMAK σαφώς γιατί το αποδέχτηκε έτσι, μιλάω για το προηγούμενο. Τώρα κουβέντιασα με το Μιχάλη, αν και έχει ορισμένες φιλοαντιρρήσεις, αν συμφωνεί και η ΠΑΣΚ., εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα να αφαιρέσουμε την τελευταία φράση συνάδελφοι, συμφωνείτε; Από τη στιγμή που συμφωνεί και η ΠΑΣΚ υπάρχει μια ομόφωνη απόφαση, το κείμενο θα φύγει όπως το έχει συντάξει η Πανεπιστημονική, εντάξει; Ναι, ομόφωνα συμφωνούμε, προχωράμε.

Λοιπόν, συνάδελφοι πάμε στο στάδιο των ερωτήσεων, θέλει να ρωτήσει κανείς τίποτα; Πάμε στο στάδιο των τοποθετήσεων έτσι; Βάννα θες να κάνεις μια τοποθέτηση; Σ' αυτά που μου είπες ναι, όχι τελειώσανε οι ερωτήσεις, πάμε στις τοποθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν βλέπω άνθρωπο. Ναι, τοποθετήσεις; Λοιπόν Ινιωτάκης, εγώ θέλω να κάνω μια τοποθέτηση, ες την κάνω πριν για να μην αλλοιωθεί, Ποβάσκη, άλλος; Πασχαλίδης, Φραγκιαδάκης, Σφακιανάκη, και ο Μονιάκης; Λοιπόν συνάδελφοι σας διαβάζω τον κατάλογο για τις τοποθετήσεις Ινιωτάκης, Ποβάσκη, Πασχαλίδης, Φραγκιαδάκης, Μονιάκης, Σφακιανάκη.

Λοιπόν συνάδελφε Ινιωτάκη έχεις το λόγο. **(αλλαγή κασέτας)**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι προχωράμε, Πρόεδρε έχεις το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Λοιπόν δυστυχώς δεν αποφύγαμε να είμαστε πάλι και σήμερα λίγοι, παρ' όλο που το θέμα είναι πάρα πολύ σημαντικό. Εγώ άκουσα με πολύ προσοχή την εισήγηση της Πανεπιστημονικής και ίσως είναι από τις πρώτες φορές πραγματικά, από τις λίγες φορές συγνώμη, που μπορώ να πω ότι συμφωνώ σχεδόν απόλυτα, και μάλιστα είναι από τις λίγες φορές όπου δεν χρησιμοποίησε η Πανεπιστημονική τον ξύλινο λόγο που χρησιμοποιεί πολλές φορές στις τοποθετήσεις τους και χρησιμοποιώντας τα κλισέ, τα γνωστά, πέντε κόμματα, δύο πολιτικές, εμείς και εσείς οι υπόλοιποι.

Είχαν εστιάσει έτσι πολύ συγκεκριμένα σε συγκεκριμένα ζητήματα που απασχολούν τους μηχανικούς, απασχολούν όλους τους επιστήμονες, απασχολούν όλους τους πολίτες, γιατί πιστεύω για μας τους Έλληνες πρέπει να είναι κυρίαρχο ζήτημα το ζήτημα της παιδείας σε όλα τα επίπεδα, πολύ περισσότερο σε επίπεδο Πανεπιστημίου.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Τοποθετήσεις κάνουμε τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Τοποθετήσεις, τοποθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι τοποθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Τοποθετήσεις Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Ναι, έχει γραφεί, έχεις γραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)..., συμφωνείτε να γράψουμε και το Στέλιο τον Ορφανό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Προβλέπεται από τις διαδικασίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Το ζήτημα λοιπόν της ανώτατης παιδείας, το οποίο δέχεται συνεχή πλήγματα και που πραγματικά το οδηγούν σε ένα στυλ βιομηχανοποιημένο επίπεδο εκπαίδευσης και ειδικά με τις αποφάσεις της Μπολόνια, πλήττει περισσότερο απ' όλες χώρες όπως την Ελλάδα. Μία χώρα η οποία πρέπει να επενδύσει στα θέματα της παιδείας, στα θέματα της έρευνας, στα θέματα της καινοτομίας πολύ περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη χώρα τόσο της δυτικής Ευρώπης όσο αν θέλετε και της Ευρώπης των 25 κρατών μελών πλέον.

Η Ελλάδα δεν έχει καμία άλλη τύχη να πετύχει σ' αυτό το διεθνή ανταγωνισμό εάν δεν επενδύσει στο ανθρώπινο κεφάλαιο, αν δεν επενδύσει στη μόρφωση, στην παιδεία, την οποία θα πρέπει να παρέχουν τα ελληνικά σχολεία και τα ελληνικά πανεπιστήμια. Αυτό σε καμία των περιπτώσεων δεν μπορεί να αφηθεί στα χέρια του κεφαλαίου, δεν μπορεί να αφηθεί στα χέρια του κάθε τσαρλατάνου, ο οποίος επειδή ξέρει να εμπορεύεται διάφορα προϊόντα νομίζει ότι μπορεί να εμπορευτεί και τη δημόσια παιδεία, την παιδεία και την εκπαίδευση. Είναι μία πάρα πολύ σοβαρή υπόθεση, για να αφηθεί και να γίνει ανταλλάξιμο προϊόν.

Αυτό νομίζω ότι είναι το κυρίαρχο στοιχείο που θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο στο μυαλό και τη σκέψη κάθε πολίτη. Βεβαίως δεν πρέπει να είναι κανείς δογματικός και να είναι κάθετος για τα ζητήματα..., ή όταν βλέπει χώρες όπως είναι η Αμερική όπου πραγματικά υπάρχουν υψηλού επιπέδου ιδιωτικά Πανεπιστήμια, αλλά από την άλλη γνωρίζοντας την ελληνική πραγματικότητα θα πρέπει πραγματικά να προβληματιστεί πάρα πολύ για όλους όσους εκείνους έρχονται και μιλάνε, και βάζουν ζητήματα που έχουν να κάνουν με την ιδιωτικοποίηση της ανώτατης παιδείας, και με όλους αυτούς οι οποίοι θέλουν να εμπορευτούν το Πανεπιστήμιο.

Δεν έχω να προσθέσω τίποτα περισσότερο, ήθελα να βάλω αυτή την πινακίδα σε σχέση με την εισήγηση του εισηγητή του Μανόλη του Καραβελάκη, της ΠΑΣΚ.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε την εισήγηση της Πανεπιστημονικής και νομίζουμε ότι, αν εμπλουτιστεί με κάποια στοιχεία από την παρέμβαση τη δικιά μας, μπορούμε ομόφωνα σήμερα να βγάλουμε μία εισήγηση η οποία θα αποτελεί πρόταση και θέση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Τμήματος Ανατολικής Κρήτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν, ο επόμενος ομιλητής είμαι εγώ συνάδελφοι.

Και εγώ συμφωνώ απόλυτα με την εισήγηση των συναδέλφων της Πανεπιστημονικής, εκτός από το όγδοο σημείο, εκεί που λέει τις προτάσεις. Συμφωνώ απόλυτα με όλες τις προτάσεις εκτός από το όγδοο σημείο εκεί που αναφέρει ότι, το ακαδημαϊκό δίπλωμα, μοναδική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος, κατάργηση κάθε μορφής εξετάσεων για την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος είτε στο Τ.Ε.Ε., είτε στο ΕΤ.Ε.Ε.Μ, είτε οπουδήποτε αλλού. Εγώ με αυτή την

πρόταση διαφωνώ, είμαι υπέρ του να δίνουν εξετάσεις για την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Επίσης συμφωνώ απόλυτα με την πρόταση αυτή που έχει..., το νούμερο 2 αν δεν κάνω λάθος, άρνηση στη δημιουργία Πανεπιστημίων από φορείς όπως εκκλησία, Δήμους, ΓΕΣΕΕ, γιατί τα ιδρύματα αυτά δεν μπορούν να έχουν τα χαρακτηριστικά που θέλουμε. Συμφωνώ απόλυτα μ' αυτό που λέει, αλλά θα πρέπει κατά την άποψη μου να λαμβάνεται μέριμνα να δημιουργούνται ιδιωτικά Πανεπιστήμια. Και λέω το εξής, αν μια δεδομένη στιγμή το Columbia ή το MIT ή οποιοδήποτε μεγάλο Πανεπιστήμιο είτε στις Ηνωμένες Πολιτείες – είτε στην Αγγλία αποφασίσει να ανοίξει ένα Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα, κατά την άποψη μου θα πρέπει να του επιτρέπεται. Δηλαδή ένα ίδρυμα το οποίο υπάρχει με παράδοση, οργανωμένο, δεν το βλέπω ότι είναι ένας καιροσκοπικός οργανισμός ή μια εταιρεία ή οτιδήποτε, διότι αυτά του Δήμου και τέτοια είναι της πλάκας για μένα, είναι για ψηφοθηρία.

Λοιπόν θα πρέπει κάπου να εξετάσουμε και αυτό το θέμα, αν θέλουμε τα Πανεπιστήμια τα ξένα, τα μεγάλα Πανεπιστήμια αν θελήσουν να κάνουν εδώ πέρα όχι παραρτήματα, όχι σε στυλ Κολεγίου, όχι να κάνουν δυο – τρία χρόνια εδώ πέρα και να πηγαίνουν μετά στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως έχουν κάνει κάτι ισπανικά εδώ πέρα αν δεν κάνω λάθος και πάνε και δίνουν στην Ισπανία, όχι, να είναι συγκροτημένα Πανεπιστήμια.

Επίσης θα ήθελα να πω και κάτι άλλο, ότι το 2005 ψηφίστηκε ο νόμος για τη ρύθμιση θεμάτων ανωτάτης Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις. Στο άρθρο 13, στο κεφάλαιο Γ' θέματα εισαγωγής, μετεγγραφών και κατατάξεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το άρθρο 13 μιλάει για την εισαγωγική στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αναφέρει σε ένα σημείο, ενώ γράφει διάφορα, και λέει σε ποιες σχολές ισχύουν αυτά τα διάφορα που λέει από πάνω, λέει ως προϋπόθεση συμμετοχής του υποψηφίου στη διαδικασία επιλογής των εισαγόμενων στα Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, κ.λ.π., κ.λ.π., έχει 10 σειρές περίπου, ορίζεται η επίτευξη από τον υποψήφιο γενικού βαθμού πρόσβασης, τουλάχιστον ίσου με το μισό του μεγίστου δυνατού βαθμού πρόσβασης.

Εγώ πιστεύω ότι αυτή η παράμετρος του νόμου στη συνείδηση μου είναι σωστή και θα επιθυμούσα να επεκταθεί σε όλη την Ενωμένη Ευρώπη. Δηλαδή δεν μπορώ να δεχτώ ότι ένας μαθητής του 2, που δεν κατάφερε να μπει σε καμία σχολή, να πηγαίνει έξω και να μπαίνει χωρίς εξετάσεις. Θα έπρεπε βασική προϋπόθεση να παίρνει τη βάση... Γιατί προσπάθησα να ανακαλύψω γιατί το λέει έτσι ο νόμος, διότι μια δεδομένη στιγμή και δεν λέει το νούμερο 10 όπως είχε πει τότε το Υπουργείο Παιδείας, διότι μια δεδομένη στιγμή αυτά τα νούμερα αλλάζουν και η βαθμολογία μπορεί να γίνει 30, μπορεί να γίνει 100, μπορεί να γίνει οτιδήποτε, όταν εγώ πήγαινα στο Αγγλικό σχολείο η βαθμολογία ήτανε το 100, απ' ότι ξέρω στην Ιταλία είναι το 30, δεν ξέρω.

Από 'κει και πέρα θεωρώ ότι αυτό το μέτρο θα πρέπει να επεκταθεί σε όλη την Ενωμένη Ευρώπη, όταν μιλάμε για παιδεία σαφώς δεν μιλάμε για την Ελλάδα μόνο, γιατί αυτή τη στιγμή είμαστε στην Ενωμένη Ευρώπη και οι περιορισμοί που υπάρχουν εδώ θα πρέπει να υπάρχουν και για τους άλλους, παρακάτω αναφέρεται γι' αυτούς που μπορεί να έρθουν απ' έξω να μπουν στα Ελληνικά Πανεπιστήμια, έχω την αίσθηση ότι θα πρέπει να βάλουμε και αυτή την παράγραφο μέσα. Σας το λέω πριν προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, αν και σας είπα ότι θα ψηφίζουμε μία – μία την παράγραφο, αυτά ήθελα να πω. Ευχαριστώ.

Προχωράμε στο συνάδελφο Πασχαλίδη.

ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι ο λόγος που πήρα το λόγο είναι γιατί ήθελα να συγχαρώ τους συναδέλφους που δούλεψαν σήμερα για να μας φέρουν αυτή την εισήγηση, και να μας υποχρεώσουν κατά κάποιο τρόπο να συζητήσουμε για ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό. Κάτι που δεν κάνουμε συχνά, θέματα έξω από τα άμεσα ενδιαφέροντα μας να τα συζητάμε και να τα αναλύουμε.

Όσον αφορά την ουσία του θέματος ήθελα να πω δυο πράγματα, δεν ξέρω τα επιμέρους, όλα αυτά που είπανε μπορεί να είναι σωστά, μπορεί άλλα να μην είναι, μπορεί να ακουστούνε και άλλες γνώμες ή να συμπληρωθούν με άλλα που σήμερα παραληφθήκανε. Υπάρχουν όμως δύο πράγματα που έτσι και αλλιώς θα πρέπει να τα θεωρήσουμε δεδομένα.

Το πρώτο είναι ότι είναι βασικό στοιχείο της δημοκρατίας, να υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στην παιδεία, στη μόρφωση, στην εκπαίδευση ισότιμα σε όλους, που σημαίνει ότι θα πρέπει η παιδεία να είναι δωρεάν, ό,τι αυτό σημαίνει και ότι αυτό δεν εφαρμόζεται σήμερα με τον όρο δωρεάν παιδεία.

Το δεύτερο που ήθελα να πω είναι ότι, αυτή είναι η μια παράμετρος, ισότητα, διαδικασίες σωστές κ.λ.π. Υπάρχει όμως η άλλη παράμετρος που λέει ότι τι είδους παιδεία θέλουμε και γιατί τη θέλουμε. Σε ποιο περιβάλλον ζούμε και ποιο ρόλο θα παίξει η Ελλάδα σ' αυτό το περιβάλλον, τι ανάγκες έχει η Ελλάδα στην παιδεία, τι έχει να πουλήσει η Ελλάδα στον κόσμο, πως θα αναπτυχθεί, πως θα σταθεί στον εξελισσόμενο κόσμο όπως τον ζούμε σήμερα που οι ρυθμοί μεταβολής των δεδομένων είναι ιλιγγιώδεις. Είναι λίγα χρόνια που ο κόσμος που ενδιαφερότανε γι' αυτά τα ζητήματα, της παιδείας, της ανάπτυξης, της κατανάλωσης πρώτων υλών ήτανε το 10% του πληθυσμού της γης. Ήτανε η αναπτυγμένη Ευρώπη, η αναπτυγμένη Αμερική, το παιχνίδι παιζότανε μεταξύ μας, σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει δραματικά, σ' αυτό το παιχνίδι έχουν μπει με τρελούς ρυθμούς ανάπτυξης πολύ μεγαλύτερες χώρες, πολύ μεγαλύτεροι πληθυσμοί της γης.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι σαν χώρα για να σταθούμε δεν αρκεί να συζητάμε τους όρους με τους οποίους θα κινηθούμε μεταξύ μας, πως θα είναι δωρεάν η παιδεία για μας, πως θα είναι ισότιμοι οι ρόλοι και η πρόσβαση, η δυνατότητα πρόσβασης του καθένα μας στην παιδεία, αλλά πρέπει να συζητήσουμε πάρα πολύ σοβαρά τι είμαστε διατεθειμένοι σαν χώρα να επενδύσουμε σ' αυτό που λέγεται παιδεία, ποια είναι η θέση της Ελλάδας, της χώρας μας τα επόμενα χρόνια στον κόσμο όπως αυτός διαμορφώνεται.

Κατά τη γνώμη μου εάν δεν γίνει πολύ σοβαρή και πολύ μεγάλη επένδυση στην παιδεία, η χώρα μας δεν έχει κανένα μέλλον. Δεν έχουμε να πουλήσουμε τίποτα, δεν έχουμε καμιά δυνατότητα να ανταγωνιστούμε αυτούς που αναπτύσσονται με τους ρυθμούς που αναπτύσσονται.

Είναι χαρακτηριστικό, όλοι συζητάμε για τα φωτοβολταϊκά, όλοι συζητάμε για τα αιολικά πάρκα που αναπτύσσονται με ραγδαίους ρυθμούς και είναι λυπηρό να βλέπει κανείς τις τεχνολογίες να αναπτύσσονται σε χώρες που δεν τις βλέπει ο ήλιος. Είναι λυπηρό να βλέπει κανείς τις τεχνολογίες τις καινούργιες να αναπτύσσονται σε χώρες πολύ μικρότερες από την Ελλάδα, και η Ελλάδα να χάνει τις ευκαιρίες και να χάνει τη δυνατότητα να παίξει ένα ρόλο σ' αυτό τον κόσμο.

Άρα λοιπόν, πολύ σημαντικό ρόλο κατά τη γνώμη μου, και πρέπει να αρχίσουμε να το συζητάμε σαν κοινωνία και σαν φορέας τεχνικός, και

σαν δύναμη που μπορεί να παρέμβει στην κοινή γνώμη, είναι το τι λεφτά θα πρέπει να επενδύσει η Ελλάδα στην παιδεία. Παρ' όλο που μπορεί να παρεξηγηθεί θέλω να πω ότι, θεωρώ ιδιαίτερα σημαντική την εξαγγελία που έκανε ο Παπανδρέου πριν από λίγες μέρες ότι προτείνει ή προτίθεται, εφόσον τελικά αυτό δεν είναι μια εξαγγελία για τα μάτια του κόσμου, να διαθέτει το 7% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος για την παιδεία.

Λέω λοιπόν και κλείνω μ' αυτό ότι, αυτός ο τομέας, το τι θα πρέπει να κάνει η Ελλάδα όσον αφορά την παιδεία, τι θα επενδύσει και εις βάρος ποίου θα τα επενδύσει αυτά, τι κόστος σημαίνει αυτό για την κοινωνία μας και ποιος θα το επωμιστεί, είναι ένα θέμα που πρέπει να αρχίσει να συζητιέται τα επόμενα χρόνια πάρα πολύ σοβαρά και σ' εμάς και στους άλλους φορείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο συνάδελφος Φραγκιαδάκης.

ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ: Συνάδελφοι εγώ θα ξεκινήσω από το τελευταίο που είπε ο συνάδελφος ο Πασχαλίδης για το που θα βρούμε τα λεφτά. Αν μπορούσαμε να κρατήσουμε τα λεφτά που φεύγουνε κάθε χρόνο έξω και πάνε στις ξένες χώρες για να σπουδάσουν τα παιδιά μας στο εξωτερικό, είναι κατ' ευθείαν μια πηγή εσόδων χωρίς να βάζουμε και να λέμε για 7% κ.λ.π. τα οποία είναι και απραγματοποίητα.

Και εδώ πιστεύω η εισήγηση του ΠΑΣΟΚ είναι πάρα πολύ καλή, εγώ βέβαια θα..., αλλά αυτοευνουχίζεται δηλαδή κατά κάποιο τρόπο, σε δυο σημεία διαφωνώ και ήθελα να προσθέσω κάτι. Δηλαδή όπως τα λέει είναι πάρα πολύ σωστά, αρκεί να βάλει μέσα οπωσδήποτε την ιδιωτική εκπαίδευση στην ανώτατη παιδεία, και δεν ξέρω για ποιο λόγο δηλαδή δεν το βάζουμε αυτό το θέμα, το έχουν βάλει άλλες χώρες, δηλαδή θα πρέπει να πάρουμε ας πούμε..., να μην ανακαλύψουμε τον τροχό από την αρχή. Υπάρχει η Ιταλία, υπάρχουν οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής γιατί σ' αυτά τα θέματα είναι πρωτοπόροι, ας δούμε ή το ένα μοντέλο ή το άλλο, αλλά εδώ από την άλλη έχουμε χιλιάδες Έλληνες καθηγητές στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού οι οποίοι θέλουνε να έρθουν να δουλέψουν στην Ελλάδα, γιατί να μην το αξιοποιήσουμε αυτό το θέμα; Γιατί να μην αξιοποιήσουμε να μείνουν οι φοιτητές μας στην Ελλάδα, να μην πηγαίνουνε γύρω – γύρω στις άλλες χώρες και όχι μόνο αυτό, αλλά αν δημιουργηθούν εδώ ιδιωτικά Πανεπιστήμια τα οποία θα είναι ανταγωνιστικά των δημοσίων, όπως γίνεται με τα νοσοκομεία όπου υπάρχει το Υγεία, υπάρχει και ο Ερυθρός Σταυρός, υπάρχει το ΝΙΜΤΣ και όλα αυτά και ανταγωνίζονται, υπάρχει κανένα πρόβλημα;

Δηλαδή στο Λύκειο έχουμε το Παγκρήτιο εδώ πέρα, δεν το έχουμε; Μας πειράζει; Πληρώνεις ας πούμε 3.000 ευρώ το χρόνο. Δηλαδή ρωτούσα άλλους που σπουδάζουνε στην Αμερική πόσο βρε παιδιά θα πληρώναμε; Εδώ θα πληρώναμε 5.000 ή 10.000 το χρόνο δίδακτρα ας πούμε αν υπήρχε ένα Πανεπιστήμιο του Harvard εδώ πέρα, για παράδειγμα, δεν τα δίνουμε στα φροντιστήρια το χρόνο για να μούνε στο Πανεπιστήμιο και κάνουμε και λάθος εκπαίδευση στο Λύκειο; Και δίνουμε βάση ας πούμε..., λέει εγώ δεν διαβάζω ιστορία, δεν διαβάζω το άλλο, δεν διαβάζω βιβλία φιλολογικού ενδιαφέροντος ή μυθιστορήματα ή οτιδήποτε, διαβάζω μόνο μαθηματικά, φυσική, χημεία και παίρνει μια στραβή κατεύθυνση το παιδί.

Ας καταργηθούν οι εξετάσεις εισαγωγής και ας μπει ένα θέμα επιλογής του κάθε Πανεπιστημίου, αλλά πρέπει να υπάρχει ένας φορέας αξιολόγησης των Πανεπιστημίων.

Να σας πω ένα παράδειγμα, εδώ πέρα είχε κάποτε ο Ψυλλάκης ένα Παπαδάκη Γιώργο ο οποίος είναι Διευθυντής του καλύτερου Πανεπιστημίου στις Ηνωμένες Πολιτείες και αυτός λέει είναι πολιτικός μηχανικός. Ήτανε στους αντιδραστήρες στους πυρηνικούς και κατασκεύαζε πυρηνικούς αντιδραστήρες και τον πήρανε από 'κει και τον βάλανε Διευθυντή στο χειρότερο Πανεπιστήμιο της Αμερικής, οικονομικά κόντευε να κλείσει, και το έφερε πρώτο.

Κα ένα πράγμα που θυμάμαι είναι ότι από το 3^ο έτος και μετά, έξι μήνες πηγαίνανε και δουλεύανε σε τεχνικά γραφεία οι πολιτικοί μηχανικοί και έξι μήνες μαθαίνανε στη σχολή και συνδυάζανε την πράξη ας πούμε με τη θεωρία. Υπάρχουνε πολλοί τρόποι.

Εγώ τελευταία σε μια συζήτηση με ένα καινούργιο φοιτητή μου λέει το εξής, επιστήμονας είναι μόνο ο γιατρός, ήθελε να μπει ιατρική και μπήκε Πολυτεχνείο. Βρε παιδί μου γιατί; Τι είναι επιστήμονας κατ' αρχήν; Και είπαμε ας πούμε ότι επιστήμονας είναι αυτός που στέκεται πάνω από τους άλλους.

Και ίσως αυτό το παιδί ας πούμε έβγαλε αυτό το συμπέρασμα βλέποντας γύρω του τι γίνεται, εμείς ίσως δεν έχουμε..., δηλαδή ξεπέφτουμε από το αρχικό μας..., την κατεύθυνση και κατεβαίνουμε πιο χαμηλά και μας βλέπουν έτσι, ότι δεν είμαστε τελικά επιστήμονες.

Τώρα το παιδεία και μόρφωση εγώ δεν το καταλαβαίνω γιατί είναι διαφορετική η παιδεία από τη μόρφωση, που λέει εδώ πέρα ας πούμε η εισήγηση του ΠΑΣΟΚ, αν μπορεί ας μου το εξηγήσει κάποιος. Πάντως ένα πράγμα ας πούμε πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι επιστήμη χωρίς αρετή πανουργία λογίζεται. Και εδώ πέρα ας πούμε η αρετή στην ουσία είναι η παιδεία.

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ο συνάδελφος Μονιάκης.

ΜΟΝΙΑΚΗΣ: Λοιπόν πραγματικά δεν θέλω να πω πολλά λόγια και σε περιπτώσιολογία λίγο θα αναφερθώ και εγώ, γιατί έχουμε μια αρκετά καλή εισήγηση, πολύ καλή εισήγηση όπως συμφωνήσανε όλοι από την Πανεπιστημονική που νομίζω ότι πρέπει να..., και με χαροποίησε δηλαδή αυτό που είπε και ο Πρόεδρος εκ μέρους της ΠΑΣΚ ότι ουσιαστικά αποδέχονται την εισήγηση της Πανεπιστημονικής, για να μην πούμε πάλι στη διαδικασία των ψηφίσεων όπως το κάναμε και στο προηγούμενο θέμα.

Δυο λόγια να πω μονάχα θέλω, ότι έχουμε μια πάρα πολύ καλή εισήγηση της Πανεπιστημονικής σταματάει λίγο όμως, ίσως δεν έχει περιλάβει τις τελευταίες εξελίξεις. Βέβαια ο στόχος ήτανε στην Ευρωπαϊκή Πολιτική και στις συνθήκες εκεί που μας επιβάλλονται μέσα απ' αυτές τις πολιτικές και στην Ελλάδα. Πολλές φορές όμως πρέπει να ξέρουμε ότι και η Ελλάδα και οι Ελληνικές Κυβερνήσεις δεν δρουν μόνο στα πλαίσια των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των οδηγιών, αυτές τις ενσωματώνουν με Προεδρικά Διατάγματα, ενώ οι νόμοι που περνάνε για την παιδεία και που θεωρητικά εκφράζουνε την πολιτική της Κυβέρνησης κ.λ.π. ξεφεύγουνε και κάνουνε τα δικά τους, τα ελληνικά συνήθως πράγματα, έτσι;

Χαρακτηριστικά πρόσφατα έχουνε ψηφιστεί – όπως ξέρετε όλοι – κάποιοι νόμοι, είτε ο νόμος πλαίσιο για τα Πανεπιστήμια να τον πούμε

έτσι πριν ένα χρόνο, είτε ο νόμος για τα κέντρα ελευθέρων σπουδών πρόσφατα, είτε ο νόμος για τα μεταπτυχιακά, ίσως δεν είναι τόσο γνωστό εδώ κ.λ.π., αφορά κυρίως τους νέους ανθρώπους που θέλουν να κάνουν μεταπτυχιακά.

Θέλω όμως να σας διαβάσω μια παράγραφο απ' αυτό το νόμο, για να δείτε πως αντιλαμβάνεται το Ελληνικό κράτος καμιά φορά και πως νομοθετεί πέρα και έξω, και παραπανίσια άμα το θέλετε, και υπερκεράζοντας και τις τέτοιες..., που του βάζει η ΕΟΚ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, τις κατευθύνσεις κ.λ.π., που του βάζει μέσα από τις οδηγίες της.

Λέει λοιπόν στο άρθρο 12, παράγραφος 1 αυτός ο νόμος, μιλάμε για τα μεταπτυχιακά και λέει επί λέξει, δίδακτρα που έχουν καταβληθεί..., α, ο νόμος αυτός του 2008 έρχεται να τροποποιήσει ένα νόμο του '92 ο οποίος ίσχυε μέχρι σήμερα για τα μεταπτυχιακά. Και λέει λοιπόν ότι, δίδακτρα που έχουν καταβληθεί ή καταβάλλονται για προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών τα οποία συστήθηκαν με βάση το νόμο 2083 του '92, αυτός ήταν ο προηγούμενος νόμος για τα μεταπτυχιακά, και οι αμοιβές ή οι αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν ή καταβάλλονται για τη λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών σε μέλη ΔΕΠ και σε διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου του οικείου ή άλλων ΑΕΙ, δεν αναζητούνται, τα ξεχνάνε αυτά δηλαδή. Και εξακολουθούν να εισπράττονται ή να καταβάλλονται νομίμως από 'δω και πέρα, συμπληρώνω εγώ, εφόσον υπάρξουν σχετικές αποφάσεις της συγκλήτου ή ειδική σύνθεση της συγκλήτου κ.λ.π.

Με αυτό τον τρόπο και με αυτή την παράγραφο τι ομολογείται τώρα εδώ; Μέσα από ένα νόμο που ψηφίζουμε ας πούμε και ο οποίος δεν είναι αναγκαστικά έτσι..., θα δείτε ότι έρχεται και σε αντίφαση άμα το θέλετε με κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αφ' ενός ομολογείται ότι για 16 χρόνια περίπου εισπραττότανε παράνομα κάποια δίδακτρα για μεταπτυχιακά προγράμματα, και όσοι ήμασταν στο χώρο λίγο και κινούμασταν κ.λ.π. το ξέρουμε, ότι εδώ και πολλά χρόνια υπάρχουν μεταπτυχιακά στην Ελλάδα τα οποία πρέπει να πληρώσεις για να τα παρακολουθήσεις, εντάξει;

Και όχι μόνο αυτό, αλλά τα χρήματα αυτά αποτελούσαν ή χρησιμοποιούνταν για πρόσθετη αμοιβή τόσο των δασκάλων, των μελών ΔΕΠ, των δημοσίων λειτουργών όσο και του προσωπικού, των υπαλλήλων που βοηθούσαν στη διεξαγωγή του μεταπτυχιακού. Και επιπλέον τώρα προτείνεται η νομιμοποίηση των προηγούμενων μη νομίμων εισπράξεων, τουλάχιστον με το ισχύον καθεστώς που υπήρχε, εκ των υστέρων αρκεί να υπάρξει μια σχετική απόφαση συγκλήτου.

Δηλαδή εδώ και 13 χρόνια στην Ελλάδα υπήρχανε μεταπτυχιακά για τα οποία καταβαλλότανε δίδακτρα, όχι σε όλα σίγουρα, υπάρχουν αρκετά μεταπτυχιακά τα οποία με τον κλασσικό τρόπο χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Παιδείας κ.λ.π., αλλά υπήρχαν και μεταπτυχιακά για τα οποία καταβαλλότανε δίδακτρα και μάλλον μη νομίμως, γι' αυτό ο νόμος λέει ότι τα ξεχνάμε αυτά που έχουν καταβληθεί λέει κ.λ.π. εκεί..., αυτή τη στιγμή τα νομιμοποιούμε ουσιαστικά με μια απόφαση εκ των υστέρων της συγκλήτου, εντάξει; Την ίδια στιγμή, που θεωρητικά τουλάχιστον οι όποιες πιέσεις και η όποια κινητικότητα και οι όποιες αντίθετες φωνές, υπάρχουν και στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη συνθήκη της Μπολόνια και για όλο αυτό το κλίμα του 3, συν 2, συν 2 που έχει διαμορφωθεί και έχει γίνει και επίσημη πολιτική της. Υπάρχουνε και απόψεις αντίθετες και στους πανεπιστημιακούς χώρους κ.λ.π. οι οποίες αντιπαλεύουν αυτή την πολιτική και οι οποίες έχουνε καταλήξει άμα το θέλετε στην τελευταία σύνοδο των Υπουργών Παιδείας των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής

Ένωσης και των 29, των 32 εκεί που έγινε στο Λονδίνο πέρυσι, να βάλουμε στην απόφαση τους προτάσεις όπως αυτές.

Οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στο μέλλον στην κατάργηση των εμποδίων στην πρόσβαση και στην πρόοδο μεταξύ των κύκλων. Δηλαδή αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουνε προβλήματα, αναγνωρίζουμε ότι οι πολλοί θα περνάνε τον πρώτο κύκλο και θα σταματάνε εκεί, σε ένα λεκτικό τουλάχιστον επίπεδο. Και συνεχίζουνε λέγοντας ότι, επιβεβαιώνουμε τη σημασία της ολοκλήρωσης των σπουδών χωρίς εμπόδια, σχετικά με το κοινωνικό υπόβαθρο και την οικονομική κατάσταση.

Επομένως συνεχίζουμε τις προσπάθειες παροχής επαρκών υπηρεσιών στους φοιτητές, δημιουργίας ευέλικτων ροών σπουδών κ.λ.π. και διεύρυνση της συμμετοχής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Την ίδια στιγμή δηλαδή που ακόμα και η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Σύνοδος των Υπουργών η τελευταία αναγκάζεται κάτω από την πίεση, και κάτω από όλο αυτό το κίνημα που έχει ξεσηκωθεί ενάντια στις ρυθμίσεις και στη λογική της Μπολόνια κ.λ.π., να βάζει έστω και φραστικά ξανάλεω τέτοιες ρυθμίσεις, έρχεται η ελληνική Κυβέρνηση και θεσμοθετεί τα δίδακτρα και νομιμοποιεί και δίδακτρα τα οποία υπάρχουνε και έχουνε μπει από παλιότερα προφανώς για να έρθει τώρα να ψηφίσει αυτό το νόμο με αυτή τη διάταξη.

Θέλω να πω λοιπόν ότι καμιά φορά, και ίσως θα πρέπει..., αυτή τη συζήτηση έχει παρακαιρίσει και έχουμε προσπαθήσει πολλές φορές να την κάνουμε κ.λ.π., ίσως θα πρέπει να ακολουθήσει και στο μέλλον μια συζήτηση που να δούμε λίγο και τα δικά μας, δηλαδή τις δικές μας ρυθμίσεις, γιατί ξανάλεω οι οδηγίες της ΕΟΚ περνάνε ουσιαστικά μέσα από κάποια Προεδρικά Διατάγματα. Το δε θεσμικό πλαίσιο που χτίζει και η σημερινή Κυβέρνηση στα θέματα της Παιδείας είναι ένα αλαλούμ, το οποίο κανείς δεν ξέρει και κανείς δεν έχει καταλάβει που θέλει να το πάει κάποια φορά, εντάξει; Όπως κανείς δεν ήξερε, εκ των πραγμάτων αποδείχτηκε τι έκανε με την περίφημη διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το 2002 ο Υπουργός Παιδείας τότε κ.λ.π., με όλα αυτά τα τμήματα που έχουν ιδρυθεί και που σήμερα είναι θνησιγενή και δεν μπορούνε να επιβιώσουνε, εντάξει; Αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε Σφακιανάκη.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Συνάδελφοι, αν σήμερα μπορέσουμε να συμφωνήσουμε στο πνεύμα της εισήγησης της Πανεπιστημονικής, νομίζω ότι όχι μόνο εκπληρώνουμε μία..., κάνουμε να αποκτά το τμήμα μια απόφαση που την αναβάλλουμε ένα χρόνο, αλλά συμπληρώνουμε και μία εκκρεμότητα που υπάρχει από το 2006 όταν φέραμε εδώ να ψηφιστεί το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων και από το οποίο ψηφίστηκαν όλες οι προτάσεις, εκτός από το θέμα της ιδιωτικής εκπαίδευσης ή όχι, όπου εμείς λέγαμε ότι θα πρέπει η εκπαίδευση να μην είναι ιδιωτικοποιημένη.

Η εισήγηση αυτή της Πανεπιστημονικής πιάνει όλα τα ζητήματα αλυσίδα που απασχολούνε αυτή τη στιγμή πάρα πολύ την επικαιρότητα, αλλά και τα θέματα που σχετίζονται με το επάγγελμα και που συζητιούνται πάρα πολύ και στην κεντρική Αντιπροσωπεία, και νομίζω ότι αν τα αποφασίσουμε αυτά έτσι όπως είναι διατυπωμένα, ακόμα και αν δεν πιάνουνε θέματα άκρας επικαιρότητας όπως είπε ο Μύρων, αποτελούνε τη βάση και έχουμε τα όπλα, τις αρχές για να μπορούμε μετά να αντιμετωπίζουμε μεμονωμένα με αποφάσεις επιμέρους ή με ψηφίσματα τις εξελίξεις οι οποίες και θα συνεχιστούνε.

Υπάρχει ένα ζήτημα, αυτό που αναφέρθηκε ο Πρόεδρος, για το θέμα των εξετάσεων της άδειας άσκησης επαγγέλματος. Είναι ένα επιμέρους ζήτημα που όμως είναι σημαντικό και εντάσσεται μέσα στην αλυσίδα. Αυτή τη στιγμή υπάρχει η πρόθεση να δυσκολέψουν αυτές τις εξετάσεις και αυτή η πρόθεση εντάσσεται μέσα σε μια άλλη λογική από όλα αυτά που περιγράφει η εισήγηση αυτή που συζητάμε και που θα ψηφίσουμε. Είναι δικλείδες περιέργες που συνδέονται και με το ρόλο του Τ.Ε.Ε. σε σχέση όχι μόνο με τους μηχανικούς, αλλά και με διάφορες άλλες βαθμίδες. Και όλες αυτές οι προτάσεις που καταγγέλλονται μέσα από την εισήγηση που είναι κάποιων παρατάξεων του Τ.Ε.Ε., κάποιων χώρων, κάποιων μεμονωμένων προσώπων και δυστυχώς και του Τ.Ε.Ε. κεντρικής Μακεδονίας, και που θέλει το Τ.Ε.Ε. να έχει μέσα διαφόρων ταχυτήτων τεχνικούς και που παίζει μετά ανάμεσα στα ακαδημαϊκά τους προσόντα αλλά και στην εμπειρία, προκειμένου να γίνεται παιχνίδι.

Νομίζω λοιπόν, παρ' ότι εμείς τότε δεν είχαμε προτείνει και δεν είχε περάσει από 'δω το θέμα της κατάργησης της άδειας άσκησης επαγγέλματος, η θέση της κατάργησης είναι πολύ πιο κοντά σ' αυτό που είχαμε προτείνει και είχε ψηφιστεί τότε, και είχε κάνει αποδεκτό η Αντιπροσωπεία ότι θα πρέπει να μην αλλάξει το καθεστώς αυτών των τυπικών εξετάσεων που υπάρχουν τώρα και σίγουρα δεν θα πρέπει να περπατήσουμε προς το δυσκόλεμα.

Αρα αν αυτή τη στιγμή δεν θέλουμε να ψηφίσουμε την κατάργηση, τουλάχιστον πρέπει να μείνουμε εκεί που είμαστε και να δηλώσουμε καθαρά ότι δεν θέλουμε να το δυσκολέψουμε, γιατί θα γίνει όπλο σε χέρια κάποιων που δεν μας αρέσει καθόλου. Δεν έχει καμία σχέση με το όραμα που έχει καθένας για την ποιότητα σπουδών Πρόεδρε, έχει σχέση με άλλα πράγματα, έχει σχέση και με θέματα που τίθενται στην Αθήνα όπως η πρακτική άσκηση των νέων που δεν τους ενδιαφέρει καθόλου η πρακτική άσκηση των νέων, τους ενδιαφέρει μόνο να αποκτήσουν φτηνά αμειβόμενους συναδέλφους δεύτερης ταχύτητας για να τους εκμεταλλεύονται στα γραφεία τους, όπως γίνεται με τους δικηγόρους και όλα αυτά.

Τώρα σε σχέση με την εισήγηση της ΠΑΣΚ εγώ χαίρομαι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Που είναι η ΠΑΣΚ; Ακούει.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Εγώ χαίρομαι πάρα πολύ που βγαίνει αυτή η διάθεση αμφισβήτησης πάρα πολλών πραγμάτων. Δεν νομίζω όμως ότι είμαστε σε θέση αυτή τη στιγμή να συζητήσουμε για θέματα εκπαίδευσης που είναι πριν από την τριτοβάθμια, δεν μας έχει απασχολήσει ποτέ. Εμείς τουλάχιστον είμαστε σε μία πολύ μεγάλη δυσκολία να τοποθετηθούμε πάνω σε τέτοια θέματα.

Και επίσης θέλω να πω ότι και της τριτοβάθμιας συγκυριακά..., όχι συγκυριακά, ασχοληθήκαμε ακριβώς επειδή συνδέονται με θέματα επαγγελματικά και σ' αυτή τη βάση, γιατί αλλιώς δεν θα ασχολούμασταν και ας μην γελιόμαστε.

Από την εισήγηση αυτή, που θεωρώ ότι δεν είναι ώριμη, διαφωνώ με ένα θέμα στο οποίο πιστεύω ότι δεν παίρνει καθαρή θέση. Ενώ προσπαθεί να κρατήσει μία απόσταση από την υπαγωγή της εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας, μετά έρχεται να πει ότι θα πρέπει με κάποιο τρόπο η έρευνα να συνδεθεί με την αγορά εργασίας.

Εμείς σ' αυτό διαφωνούμε, έχουμε και τοποθετηθεί αναλυτικά στην εφημερίδα που θα πάρετε σε δυο – τρεις μέρες γιατί τη στείλαμε χτες, θα την πάρετε αύριο – μεθαύριο. Εκτός απ' αυτό το θέμα της

διαφοροποίησης, πραγματικά πιστεύω ότι η εισήγηση αυτή δεν είναι ώριμη να ψηφιστεί. Θα ήθελα να προτείνει η ΠΑΣΚ, αν θεωρεί κάποια σημεία ότι δένουν με την άλλη εισήγηση, γιατί εγώ δεν βλέπω ποια είναι αυτά. Και νομίζω ότι απλώς πρέπει να μείνει, να κατατεθεί δηλαδή σαν προβληματισμός και σαν συζήτηση και να συνεχίσουμε άλλες φορές, γιατί δεν μπορούμε να τη δούμε ούτε να την ενώσουμε με την άλλη εισήγηση που ασχολείται με άλλα θέματα. Δεν μπορεί δηλαδή Πρόεδρε να εφαρμοστεί αυτό που λες, να προσπαθήσουμε να ενώσουμε τις δύο εισηγήσεις, και θα ήθελα να το αποσαφηνίσει η ΠΑΣΚ αυτό το σημείο για να δούμε τι θα κάνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ακούσατε η ΠΑΣΚ την πρόταση; Πρόεδρε ακούσατε την πρόταση της συναδέλφου; Τι λέτε έπ' αυτού;

ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ: Η ΠΑΣΚ, για την ΠΑΣΚ ρωτάει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Για την ΠΑΣΚ ρωτάω, την ΠΑΣΚ ρωτάω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν άκουσα τι είπες; Πρόεδρε περιμένω απάντηση. Έκανε μια συγκεκριμένη πρόταση η συνάδελφος και είπε ότι..., εγώ ξεκίνησα να πω ότι είναι δύο παράλληλες εισηγήσεις αυτές, η συνάδελφος Σφακιανάκη λέει ότι δεν δένει η μία με την άλλη, διότι πραγματικά η μία αναφέρεται σε ανωτάτη εκπαίδευση και η άλλη αναφέρεται στη μέση εκπαίδευση, διαβάζοντας τα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Στην παιδεία συνολικά, ενώ η πρόταση της Πανεπιστημονικής είναι συγκεκριμένη στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, έτσι; Αυτά που ορίζει η οδηγία 36/2005, και ζητάει η συνάδελφος αν είναι δυνατόν να μην αποφασίσουμε στην εισήγηση σας και να κοιτάξουμε μόνο τις προτάσεις της Πανεπιστημονικής.

Σκεφτείτε το, δεν θέλω άμεσα απάντηση, σκεφτείτε το, μελετήστε το μέχρι να τοποθετηθεί ο συνάδελφος Ορφανός. Έλα συνάδελφε Ορφανέ.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Όταν συζητήσαμε και αποφασίσαμε να ετοιμάσουμε μια εισήγηση για το θέμα της παιδείας, γνωρίζαμε φυσικά τους συσχετισμούς εδώ μέσα, και δεν εννοώ ξερά τα νούμερα τόσοι η ΠΑΣΚ, τόσοι οι ΔΚΜ, άρα δεν έχει τύχη η πρόταση μας με βάση τους συσχετισμούς, δεδομένου ότι στα θέματα της παιδείας έχουμε εντελώς αντίθετη..., και στην τριτοβάθμια για να το εξειδικεύσουμε, εντελώς αντίθετη πολιτική και αντίληψη και από τη Νέα Δημοκρατία, και από το ΠΑΣΟΚ, τους φορείς δηλαδή που πολιτικά υποστηρίζουνε οι συνάδελφοι τη ΠΑΣΚ και της ΔΚΜ.

Σε καμία περίπτωση..., και θεωρώ και θα μιλήσω αναλυτικότερα λίγο για την εισήγηση της ΠΑΣΚ, θεωρώ ακόμα και η σημερινή παρουσία των ολίγων εκπροσώπων της ΠΑΣΚ ότι είναι κοροϊδία, και επιβεβαίωση ότι υποστηρίζουνε οι εδώ εκπρόσωποι απόλυτα τις κατευθύνσεις της Μπολόνια και μ' αυτή την έννοια δεν υπάρχει καμία γέφυρα δηλαδή μαζί τους. Και να θέλουνε να ψηφίσουνε την εισήγηση μας, εμείς δεν θέλουμε οι συγκεκριμένοι συνάδελφοι να ψηφίζουνε..., Βάννα μην κουράζεσαι κορίτσι μου, δεν θέλουν να ψηφίσουν την εισήγηση μας, κοροϊδεύουν τον κόσμο, θα αναφερθώ τεκμηριωμένα υπολογίζω.

Φέραμε όμως αυτή την εισήγηση...

ΟΡΦΑΝΟΣ: Ναι. Φέραμε όμως αυτή την εισήγηση, αφ' ενός γιατί δεν θέλουμε τα ζητήματα ετούτα εδώ που είναι σοβαρά να συζητιούνται στο συλ της φυγής από την πραγματικότητα έτσι με αφηρημένους οραματισμούς και όνειρα, ονειρευόμαστε μια παιδεία έτσι, όπως είπε ο συνάδελφος ο Καραβελάκης, της ΠΑΣΚ δηλαδή, δεν το προσωποποιώ, της ΠΑΣΚ, ονειρευόμαστε, εμείς δεν ονειρευόμαστε τίποτα. Εμείς δεν ήρθαμε εδώ πέρα να ανταλλάξουμε όνειρα, ήρθαμε να πούμε ότι στο θέμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και συνδέεται και με την πολυτεχνική, εδώ και χρόνια χαράσσονται συγκεκριμένες πολιτικές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, συγκεκριμένες, εντελώς συγκεκριμένες, με τη συμφωνία των ελληνικών Κυβερνήσεων είτε ήταν το ΠΑΣΟΚ ή η Νέα Δημοκρατία, είναι χαρακτηριστικές οι χρονολογίες που αναφέρονται στο ιστορικό της εισήγησης, δηλαδή 1998, 1999 στη συνέχεια η Μπολόνια, το 2001 η Πράγα, το Λονδίνο, το Βερολίνο που είπαμε μετά και σ' αυτά όλα ήταν Κυβερνήσεις το ΠΑΣΟΚ, τουλάχιστον τα πρώτα και στη συνέχεια η Νέα Δημοκρατία.

Οι πολιτικές λοιπόν που χαράζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με τη σύμφωνη γνώμη των ελληνικών Κυβερνήσεων είναι αυτές, αυτό θέλαμε να πούμε σήμερα. Μην πει κανένας ότι δεν τις γνωρίζει, να ξέρουμε για τι πράγμα συζητάμε, δεν ανταλλάσσουμε γενικά και αόριστα σκέψεις πως θέλουμε την παιδεία, έτσι τη θέλουμε αυτοί την παιδεία, εκεί το πάνε, αυτές οι αναδιαρθρώσεις που θέλουμε αποσκοπούνε στην αύξηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου, συνδέονται με τις γενικότερες αλλαγές σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, δεν είναι άσχετες με τις αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ούτε οι αλλαγές στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια, ούτε και στην προσχολική αγωγή. Συνδέονται με τα επαγγελματικά δικαιώματα, συνδέονται με την (...) της οικονομίας που θέλουμε.

Εμείς ήρθαμε λοιπόν να πούμε αυτά τα συγκεκριμένα, να μη λείει κανείς λοιπόν ότι δεν τα ξέρει, πρώτον. Και δεύτερον, ήρθαμε επειδή παρά το ότι είναι δεδομένοι οι συσχετισμοί, ίσως ορισμένοι συνάδελφοι να μην έχουνε υπόψη τους ακριβώς τους σχεδιασμούς του κεφαλαίου, παρά το ότι στηρίζουνε παρατάξεις ή κόμματα που ακολουθούνε τις πολιτικές του κεφαλαίου. Και θα ήταν ευκαιρία λοιπόν να σκεφτούνε και οι ίδιοι.

Δεν είναι τυχαία η αναφορά της εισήγησης στο εκτεταμένο παράρτημα της εισήγησης του Ξανθόπουλου. Ο Ξανθόπουλος εκτός απ' αυτά που είπε ο Κώστας προηγούμενα ότι δηλαδή είναι ένας φερέγγυος, αξιόπιστος άνθρωπος που αντικειμενικά βλέπει πολλά ζητήματα κ.λ.π., νομίζω ότι όλοι γνωρίζουνε ότι είναι σήμερα υπουργός της Νέας Δημοκρατίας, Υφυπουργός ΥΠΕΧΩΔΕ, δεν είναι έτσι;

Δεν μας είναι εμάς καθόλου περίεργο ότι ένας Υφυπουργός, δηλαδή ένας άνθρωπος..., ο Ξανθόπουλος και από τον καιρό που τα έγραφε αυτά ως Πρύτανης του Πολυτεχνείου ήτανε πολιτικών πεποιθήσεων, αυτών που είθισται να λέγονται δεξιές, δηλαδή που είθισται να είναι γνωστό ότι είναι εκ διαμέτρου αντίθετες απ' αυτές που πρεσβεύει η Πανεπιστημονική, αν θέλετε σε πολιτικό επίπεδο το ΚΚΕ.

Και όμως, αυτός ο Ξανθόπουλος επειδή πονάει την παιδεία, επειδή έχει πολύ μεγάλη εμπειρία, τη ζωή του έχει αναλώσει μέσα στο Πολυτεχνείο, επειδή συνδέεται με τον τεχνικό κόσμο κ.λ.π. ορισμένα πράγματα τα βλέπει. Δηλαδή ότι οι σχεδιασμοί αυτοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του κεφαλαίου, θα οδηγήσουν σε μια γενικότερη υποβάθμιση και την πολυτεχνική εκπαίδευση και την εκπαίδευση, θα οδηγήσουν σε

απαράδεκτες συνθήκες το επιστημονικό και το τεχνικό δυναμικό της χώρας και το αναγνωρίζει. Αφού λοιπόν το αναγνωρίζει ο Ξανθόπουλος, γιατί να μην το αναγνωρίσουν και κάποιοι από σας; Αυτό εμείς υπολογίζουμε και γι' αυτό φέραμε την εισήγηση, να τα δείτε όμως, να τα σκεφτείτε. Και νομίζω ότι θα είναι αφορμή προβληματισμού για πολλούς.

Πέρα απ' αυτό όμως, εδώ πρέπει να γίνει κατανοητό αυτό που λέει και η εισήγηση, ότι έχουμε να κάνουμε με μια πολιτική που στην ουσία είναι ταξική, αυτό λέει η εισήγηση, δηλαδή ταξική τι; Σχεδιάζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση αυτή η πολιτική που εξυπηρετεί την κερδοφορία του κεφαλαίου, που βάζει φραγμούς στη μόρφωση των παιδιών που αυτά τα οράματα που μας είχε πει ο Πασχαλίδης για το πώς θα έχουν όλοι ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης είναι όνειρα θερινής νυκτός, διότι οι πολιτικές των κομμάτων που υποστηρίζει ο Πασχαλίδης το αντίθετο ακριβώς εξυπηρετούνε, δηλαδή εξυπηρετούνε το πώς θα υπάρχουνε φραγμοί.

Φυσικά όλοι συζητάνε τώρα με δεδομένη την υποβάθμιση του πρώτου κύκλου του Bachelor δηλαδή, που λέει η Μπολόνια, του πρώτου κύκλου από τους δύο, τους Πανεπιστημιακούς, όλοι ζητάνε αφού είναι δεδομένη η υποβάθμιση του πρώτου κύκλου γιατί να μην είναι και ελεύθερη η πρόσβαση των σπουδών των παιδιών και γιατί να μην καταργηθούνε οι εισαγωγικές για τα Πανεπιστήμια; Βέβαια, τέτοιο χάλι που θα έχει ο πρώτος κύκλος των σπουδών στα Πανεπιστήμια, τι να καθόμαστε να ταλαιπωρούμε τα παιδιά με εισαγωγικές; Ελεύθερες, πρόταση που την έχει υποστηρίξει φυσικά σήμερα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας την έχει υποστηρίξει και ο Συνασπισμός, έχει ταχθεί υπέρ της ελεύθερης εισαγωγής των παιδιών στα Πανεπιστήμια και όχι πως υποστηρίζουμε το εξεταστικό σύστημα που υπάρχει, αλλά συνδέεται με την υποβάθμιση του πρώτου κύκλου.

Αυτά δεν είναι ξεκάρφωτα το ένα με το άλλο, δεν είναι κινήσεις αποσπασματικές, είναι όλα ενταγμένα μέσα σε ένα σχεδιασμό και πρέπει να το δούμε.

Υπάρχει λοιπόν ένα ξεκάθαρο πρόβλημα ταξικών φραγμών που μπαίνουνε στην πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες, εκείνοι που θα έχουν λεφτά εκείνοι θα προχωράνε.

Εδώ με την ευκαιρία αυτή να σχολιάσω μόνο μία παρατήρηση που έκανες εσύ Ριχάρδε, λες τώρα, να το δεχτώ καλοπροαίρετα, δεν έχω λόγο να μην το δεχτώ. Εάν έρθει το MIT να κάνει παράρτημα στην Ελλάδα θα πεις ναι, έτσι δεν είναι; Το είπες, αυτό νομίζω το είπαν και άλλοι, κοιτάζτε να δείτε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι παράρτημα, κανονικό Πανεπιστήμιο.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Κανονικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Το ξεκαθάρισα.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Κανονικό, τι εννοείς δηλαδή; Το MIT παράρτημα θα κάνει ή το Harvard ή δεν ξέρω 'γω ποιο άλλο, παράρτημα θα είναι, τι θα είναι; Να κάνει..., δηλαδή τι θα είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ένα Πανεπιστήμιο κανονικό.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Το MIT τέλος πάντων, να κάνει το MIT ένα δικό του Πανεπιστήμιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, Πανεπιστήμιο εδώ, ναι.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Το ερώτημα δεν είναι ότι θα μας τιμήσει ως χώρα και να πούμε εντάξει, να δεχτούμε στην Ελλάδα ένα τόσο υψηλού επιπέδου Πανεπιστήμιο όπως είναι το MIT, πολλά MIT υπάρχουν στον κόσμο ή πολλά Harvard; Δεν υπάρχουν πολλά. Εντάξει, να το δεχτούμε στην Ελλάδα. Παραμένει το ερώτημα, ποιοι θα έχουν δυνατότητα πρόσβασης εκεί πέρα; Γιατί το MIT έχει υψηλά δίδακτρα, πάρα πολύ υψηλά, δηλαδή δεν συζητάμε για τις 3.000 που πληρώνει το Παγκρήτιο, που μας είπε ο Φραγκιαδάκης που θέλει ιδιωτικά Πανεπιστήμια ευθέως η Νέα Δημοκρατία, δεν έχει 3.000, έχει πάρα πολύ υψηλά δίδακτρα.

Απλά θα διευκολύνει δηλαδή η εγκατάσταση του στην Ελλάδα το ότι κάποιοι απ' αυτούς που τα έχουνε και τα ακουμπάνε στην Αμερική, θα κάνουνε μια σχετική οικονομία και δεν θα στέλνουν τα παιδιά τους στην Αμερική, θα τα στέλνουν στην Αθήνα.

Τι έχει να κερδίσει δηλαδή η εκπαίδευση του Ελληνικού λαού αν θέλετε και η τεχνική εκπαίδευση απ' αυτή την εξέλιξη, έχετε να κερδίσετε τίποτα, σε τι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Το θέμα δεν είναι τι θα κερδίσει ο λαός...

ΟΡΦΑΝΟΣ: Ρητορικό είναι το ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Σε εθνικό επίπεδο...

ΟΡΦΑΝΟΣ: Σε εθνικό επίπεδο τι δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: ...σε εθνικό επίπεδο είναι διαφορετική η παιδεία, υψηλότερου βαθμού.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Κοιτάξτε να δείτε τώρα, να πω ορισμένα νούμερα που θα κάνουνε λίγο πιο χαρακτηριστικό αυτό που θέλω να πω σε σχέση με το ποια Ελλάδα θα κερδίσει, και για ποια Ελλάδα συζητάμε, και για το ποιους Έλληνες συζητάμε, σχετικό με αυτό που είπα πριν ταξικοί φραγμοί.

Διάβαζα σήμερα στην εφημερίδα κάποια..., νομίζω ότι ήταν το ΕΘΝΟΣ πάλι, που είχε κάποια ανάλυση μιας ειδικής στατιστικής υπηρεσίας σε σχέση με τη χρηματοδότηση των βαθμίδων της εκπαίδευσης στην Ελλάδα, έλεγε ότι το 87%, ακούστε, των χρηματοδοτήσεων που γίνονται στην εκπαίδευση συνολικά σε όλες τις βαθμίδες, το 87% προέρχεται από το κράτος και το 13% είναι από ιδιωτικές πηγές, για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Έκανε όμως τον εξής διαχωρισμό, έλεγε ότι, ειδικά το ποσοστό αυτό διαφοροποιείται στην προσχολική εκπαίδευση και στα Πανεπιστήμια. Δηλαδή ενώ η αναλογία είναι 13 ιδιωτική – 87 κρατική χρηματοδότηση μέσος όρος σε όλες τις βαθμίδες, στην προσχολική και στην Πανεπιστημιακή είναι 24% το ποσοστό χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα και 76% κρατική χρηματοδότηση. Αυτό τι σημαίνει; Ότι ιδιαίτερα

στα Πανεπιστήμια και στα Νηπιαγωγεία πληρώνει ο κόσμος για να πάει, το βλέπουμε, πόσα είναι τα δημόσια Νηπιαγωγεία;

Η προσχολική αγωγή δεν θεωρείται υποχρεωτική εκπαίδευση, στην Ελλάδα υποχρεωτική θεωρείται η πρωτοβάθμια και η δευτεροβάθμια, πριν, δεν θεωρείται υποχρεωτική η προσχολική, ούτε φυσικά είναι υποχρεωτική και η Πανεπιστημιακή. Εκεί λοιπόν που δεν είναι υποχρεωτική, που δεν υποχρεώνεται το κράτος δηλαδή να χρηματοδοτήσει με κάποιο τρόπο, όχι 100%, δεν έχουμε ούτε εκεί δωρεάν παιδεία, αλλά χρηματοδοτεί λόγω της υποχρεωτικότητας, εκεί που δεν υπάρχει αυτό το πράγμα είναι αυξημένες οι ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις. Για ποια Ελλάδα λοιπόν μιλάμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε συντόμευε.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Ποιοι έχουνε τη δυνατότητα; Δεν ξέρω αν διαβάσατε ότι στο Ηράκλειο αποκλείστηκαν, φέτος, τώρα το Σεπτέμβριο 2.000 νήπια από τα δημόσια, τα δημοτικά δηλαδή Νηπιαγωγεία, δεν ξέρω αν το διαβάσατε, 2.000 νήπια, από τα δημόσια, τα δημοτικά, από τα δημόσια, αποκλείστηκαν. Δεν έχει υποδομή, δεν έχει χώρους, δεν έχει αίθουσες.

Και ακόμα κάτι να πω, μίλησε ο Πασχαλίδης για την αναφορά του Γεωργίου Παπανδρέου προχθές στην έκθεση της Θεσσαλονίκης σε σχέση με το 7% από το ΑΕΠ ότι θα είναι στην παιδεία και την έρευνα. Εγώ θέλω να το συνδέσω με αυτό που είπα πριν, δηλαδή για ποια Ελλάδα μιλάμε, τι θα πει τώρα το 7% από το ΑΕΠ; Παλιότερα τα αιτήματα τα δημοκρατικά, των δημοκρατικών αγώνων για την παιδεία λέγανε το 15% από τον κρατικό προϋπολογισμό για την παιδεία, ετούτο εδώ το εφεύρημα τώρα από το ΑΕΠ είναι ένα πολύ, με συγχωρείτε, πούστικο ΠΑΣΟΚικό τέχνασμα του Γεωργίου Παπανδρέου για να πει στην ουσία, προσέξτε, τι θα πει ΑΕΠ, θα πει από κρατικές και από ιδιωτικές πηγές, από κρατικές και από ιδιωτικές πηγές θα πει.

Δεν λέει δηλαδή, ούτε δεσμεύεται κανένα ΠΑΣΟΚ σημερινό, συνυπεύθυνο με τις κατευθύνσεις της Μπολόνια στην ανώτατη εκπαίδευση και με την κατεύθυνση γενικότερα της ιδιωτικοποίησης στην παιδεία, δεν δεσμεύεται για κάτι σπουδαίο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε, συνάδελφε τελειώνει, δεν καταγράφονται αλλά τελειώνει.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Καλά τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ένα λεπτό θα σου δώσω ακόμα, τελειώνει όμως.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Εντάξει δεσμεύεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν θα καταγράφονται, περίμενε, τελείωσε η κασέτα.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι πειράζει... (αλλαγή κασέτας) ...αλλά σε ένα λεπτό θα κλείσεις, εντάξει, λοιπόν ένα λεπτό έχεις ακόμα.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Δεσμεύεται λοιπόν μ' αυτό το περίφημο επί του ΑΕΠ ποσοστό ότι θα δώσει κρατικές επιχορηγήσεις στην παιδεία, αλλά θα ελκύσει και ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις, αυτό, και θα είναι συνολικά όλες μαζί στο 7% του ΑΕΠ. Τι λέει αυτό το πράγμα; Τι μας λέει; Επιβεβαίωση ιδιωτικοποίησης και το λέει σαν καλό, σαν προοδευτικό και ότι συμφωνεί λέει με την Πανεπιστημονική, πλάκα κάνουμε τώρα; Μας κοροϊδεύετε;

Να πω δυο λόγια για το κείμενο της ΠΑΣΚ. Κοιτάξτε να δείτε, εάν δεν υπήρχε σήμερα η εισήγηση της Πανεπιστημονικής που να βάζει εντελώς συγκεκριμένα ποιοι είναι οι σχεδιασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κυβερνήσεων που πέρασαν από την Ελλάδα την τελευταία δεκαετία, ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία, στα θέματα της τριτοβάθμιας, θα έλεγα απλά ότι οι συνάδελφοι της ΠΑΣΚ κάνουνε μια εισήγηση που αποτελεί φυγή από την πραγματικότητα, ένα ονειροπόλημα, εκτός τόπου και χρόνου, δηλαδή πως θέλουμε την παιδεία και κατέληξε στο τέλος, έτσι για να ονειρευόμαστε κιόλας ότι θέλουμε και επανάσταση.

Στην ουσία το κείμενο που μας παρουσιάζουνε, ετούτο εδώ, δεν είναι απλά σαφές..., πως το είπε η Βάννα, ή ξέρω 'γω γενικόλογο ή έχει και κάποιες..., επειδή δηλαδή είπε ο Ινιωτάκης ότι συμφωνεί με την Πανεπιστημονική, συμφωνεί κιόλας; Επειδή το είπε; Πλάκα κάνουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Για να το λέει.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Αυτό το κείμενο της ΠΑΣΚ είναι η αντιγραφή της Μπολόνια με λίγο πιο καλυμμένες εκφράσεις, δηλαδή τι μας λέει; Είναι δημόσιο αγαθό, δεν ακούσατε την εισήγηση του Φανουράκη που λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι είναι κοινωνικό αγαθό; Και εννοεί αυτά που έλεγα πριν για το ΑΕΠ, δηλαδή προσέλκυση κρατικών και ιδιωτικών επενδύσεων; Αυτό θα πει και έτσι το καταλαβαίνουμε το δημόσιο αγαθό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συνάδελφε τελείωσε ο χρόνος σου.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Να τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Κλείσε, με δυο κουβέντες κλείσε σε παρακαλώ.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Εντάξει.

Να πω ακόμα κάτι αν και..., κοιτάξτε τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Με δυο κουβέντες σε παρακαλώ κλείσε.

ΟΡΦΑΝΟΣ: Ένα τελευταίο.

Έχουμε μπροστά μας, δεν το ανέφερε η εισήγηση γιατί αφορά την πρωτοβάθμια και την..., ιδιαίτερα την πρωτοβάθμια εκπαίδευση που δεν είναι άσχετα με τα υπόλοιπα.

Έχουμε μπροστά μας τον Καποδίστρια 2, ο Καποδίστριας 2 ανάμεσα στα άλλα προβλέπει ότι θα συνδεθεί αυτή η μεταρρύθμιση με την μετάθεση της αρμοδιότητας συνολικά για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση στην Αυτοδιοίκηση, στους μεγαλύτερους Δήμους και στις Περιφέρειες με παραρτήματα της Νομαρχίας που θα δημιουργηθούνε. Συνολικά η ευθύνη, όχι μόνο για τις υποδομές και για το περιεχόμενο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Και έρχεται τώρα η ΠΑΣΚ εδώ πέρα η οποία είναι ο εφευρέτης, το ΠΑΣΟΚ είναι ο εφευρέτης και ο σχεδιαστής του Καποδίστρια 2 τον οποίο υλοποιεί η Νέα Δημοκρατία και στην περίπτωση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι αυτοί είναι του 1, οι άλλοι είναι του 2.

ΟΡΦΑΝΟΣ: ...με τη σύμπραξη του Συνασπισμού και μας λέει ότι η πρωτοβάθμια και η δευτεροβάθμια εκπαίδευση πρέπει να αποτελούν ενιαίο σύστημα εκπαίδευσης. Θα τρελαθούμε εδώ πέρα, δηλαδή ποιον κοροϊδεύετε; Εάν δεν κοροϊδεύετε τον εαυτό σας, γιατί ενδεχόμενα αφελώς να πιστεύετε αυτά που λέτε εδώ πέρα, ενδεχόμενα, εάν είσαστε στοιχειωδώς ενήμεροι γι' αυτά που λέει το ΠΑΣΟΚ, τότε μας κοροϊδεύετε, θα τρελαθούμε εδώ πέρα. Δηλαδή αυτά που υπονομεύετε, το δημόσιο χαρακτήρα της εκπαίδευσης και το δωρεάν χαρακτήρα μας λέτε τώρα ότι τα υποστηρίζετε;

Εγώ νομίζω ότι είναι μνημείο υποκρισίας αυτή η εισήγηση της ΠΑΣΚ, εκτός του ότι είναι φυγή από την πραγματικότητα και δεν θέλω περισσότερο να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Δεν κατάλαβα τι;

ΟΡΦΑΝΟΣ: Θεωρώ ότι είναι εντάξει σημαντικό να διευκρινιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Το ερώτημα δεν άκουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΟΡΦΑΝΟΣ: Εγώ θεωρώ..., και ευχαριστώ Πέτρο που μου έδωσες τη δυνατότητα να πω το εξής, ότι δεν αρκεί η απόρριψη της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να πει κάποιος δηλαδή διαφωνώ με αυτή την πολιτική, κάποια άλλη πρέπει να ακολουθηθεί, πρέπει να υπάρξει συνολικά απόρριψη της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτικών της εκπροσώπων στην Ελλάδα, είτε λέγονται ΠΑΣΟΚ, είτε λέγονται Νέα Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Λοιπόν απ' ότι κατάλαβα εγώ συνάδελφοι, δεν πιστεύω να θέλετε και να δευτερολογήσετε έτσι; Συνάδελφε Καραβελάκη και συνάδελφε Φανουράκη.

Δεν κατάλαβα καλά συνάδελφε Ορφανέ τι είπες, ότι δεν θες να βγάλουμε καμία απόφαση;

ΟΡΦΑΝΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Τι θα πει να μην την ψηφίσουμε; Δηλαδή..., δεν το καταλαβαίνω αυτό το πράγμα, δεν το καταλαβαίνω, πραγματικά διότι σε..., με συγχωρείς, σε ανύποπτο χρόνο κουβεντιάζοντας με τον Πρόεδρο τον Πέτρο Ινιωτάκη, κατ' αρχάς εδώ πέρα δεν είναι του ΠΑΣΟΚ μέσα έτσι; Είναι η ΠΑΣΚ, δεν αποκλείεται η ΠΑΣΚ να έχει διαφορετική άποψη από το ΠΑΣΟΚ.

ΟΡΦΑΝΟΣ: (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Είναι ευσεβείς πόθοι των ανθρώπων, έτσι τα βλέπουν, έτσι δεν τα βλέπουν, δικαίωμα τους.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Πρόεδρε θα ψηφίσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι θα ψηφίσουμε τώρα.

Λοιπόν απ' ότι ξέρω ο Πέτρος Ινιωτάκης εξέφρασε την άποψη, γιατί το κουβεντιάσαμε το πρωί και είναι μελετημένος δηλαδή. Μην ξεχνάτε ότι η εισήγηση σας είναι στα χέρια των συναδέλφων εδώ και τρεις – τέσσερις μήνες, από τότε που την έχετε γράψει, Πέτρο με ακούς; Λοιπόν και είχαμε και μία συζήτηση το πρωί όταν συζητούσαμε για να βγει στο πάνελ η εισήγηση της ΠΑΣΚ, ότι δεν έχουν καμία..., δεν διαφωνεί η ΠΑΣΚ επίσημα με το κείμενο το οποίο έχετε εκδώσει, και ζητάτε που συζητήσαμε και με τις προτάσεις τις οποίες κάνετε.

Εγώ έχω αντίρρηση σε δύο θέσεις, τις είπα, και έβαλα και σε δύο θέσεις και σε μία άλλη πρόταση που την έβαλα αρχικά, αυτή την πρόταση της τροποποίησης του νόμου του 3404/2005, ότι πρέπει να μπαίνουμε με εισαγωγικές εξετάσεις, και αυτό αν δεν κάνω λάθος συμφωνήσες και εσύ πάνω που είπες ότι να μην ανοίξουν οι πόρτες, θα πρέπει να δίνονται εισαγωγικές εξετάσεις. Κάτι τέτοιο είπες για τα Bachelor, να μην είναι ανοιχτές οι πόρτες και να μπαίνουν όλοι μέσα, άμα είναι κλειστές οι πόρτες είναι εξετάσεις, έτσι;

Λοιπόν, δεν ξέρω, εγώ θα προχωρήσω σε ψηφοφορία, δεν ξέρω τώρα αν κάτι ήθελες να πεις συνάδελφε Ινιωτάκη, έλα σε παρακαλώ στο μικρόφωνο, τοποθετήσου, να δούμε αν μπορούμε να βγάλουμε ένα συμπέρασμα, να βγάλουμε μια απόφαση. Η πρόταση εμένα η δική μου θα είναι, δεν θέλω να το μπλοκάρω το θέμα, λέω να αφαιρεθεί το 8. Δηλαδή ούτε να γίνουν εξετάσεις, ούτε να μη γίνουν, απλά δεν θα το θίξουμε το θέμα. Η πρόταση μου είναι αυτή τη στιγμή να μη θίξουμε το 8, δηλαδή να αφαιρεθεί το 8 από την πρόταση την όλη και να φύγει η πρόταση.

Λοιπόν συνάδελφε Ινιωτάκη σε ακούω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ: Λοιπόν, πάνω που έλεγα λοιπόν ότι το ΚΚΕ απέκτησε έτσι κάποια ψήγματα γενναιότητας και μπορεί να αντιληφθεί ότι μπορεί να υπάρξουν ευρύτερες συναινέσεις σε ζητήματα που αφορούν τον ελληνικό λαό στα μεγάλα του προβλήματα που αντιμετωπίζει όπως είναι και το ζήτημα της παιδείας, ο Στέλιος ο Ορφανός θυμήθηκε τον παλιό καλό του εαυτό και ξαναγύρισε στις γνωστές εμμονές του, στις Σταλινικές εμμονές τις οποίες έχει και διακατέχεται, και οι οποίες ας πούμε τον κατατρέχουν και βλέπει μπροστά του φαντάσματα του ΠΑΣΟΚ να τον κυνηγάει.

Στέλιο σήμερα την Ελλάδα δεν την κυβερνάει το ΠΑΣΟΚ, η Ελλάδα δεν γυρνάει πίσω σήμερα από τις επιλογές του ΠΑΣΟΚ. Αυτή την καραμέλα της Νέας Δημοκρατίας να σταματήσετε να τη γλύφετε και να αφήσετε τον ελληνικό λαό πραγματικά να δει τα αδιέξοδα στα οποία τον έχει οδηγήσει η σημερινή πολιτική ηγεσία και η Νέα Δημοκρατία, στα ζητήματα της οικονομίας, στα ζητήματα της ασφάλισης, τα ζητήματα του περιβάλλοντος και βεβαίως τα ζητήματα της παιδείας.

Εμείς λοιπόν θέλοντας πραγματικά να προχωρήσουμε μαζί σ' αυτή την ιστορία, δηλώνουμε ότι θα ψηφίσουμε της Πανεπιστημονικής το σημερινό κείμενο. Αφήνουμε το δικό μας κείμενο σε δεύτερο επίπεδο, γιατί νομίζω πραγματικά ότι σήμερα απ' αυτή τη συζήτηση βγήκανε πολλά

κοινά σημεία τα οποία μπορούν να μας δείξουνε ένα δρόμο, ώστε να ελπίζει η Ελλάδα, να ελπίζουν οι πολίτες της Ελλάδας για ένα καλύτερο αύριο.

Υπερψηφίζουμε λοιπόν, παρ' όλα τα φοβερά και τρομερά τα οποία ακούστηκαν για μια ακόμη φορά από ο Στέλιο τον Ορφανό, για να δείξουμε ότι υπάρχουν και κάποιοι Έλληνες που σκέφτονται ανοιχτά, ελεύθερα και μπορούν πραγματικά να συγκρίνουν και να κρίνουν όπως πρέπει σε κάθε στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Πριν ρωτήσω και την ΑΜΑΚ την άποψη της, ρωτάω πάλι την Πανεπιστημονική, δέχεστε να φύγει το νούμερο 8; Να μη θιγεί δηλαδή, όχι να τροποποιηθεί, εγώ σ' αυτό το σημείο έχω μια διαφωνία, απλώς δεν θα θίξουμε ούτε θετικά – ούτε αρνητικά, απλώς να αφαιρεθεί.

Και ένα άλλο πράγμα που ήθελα να ρωτήσω είναι, που θα απευθυνθεί αυτή η απόφαση; Διότι αν λέμε, αποφασίζουμε διότι..., στις προτάσεις λέει, σαν Τ.Ε.Ε. πρέπει να ζητήσουμε και δεύτερον να ενεργήσουμε, αποφασίζουμε τα εξής θα γράφει, καμία εφαρμογή. Και θα πρέπει, εκεί που λέμε να ενεργήσουμε, θα πρέπει να γράψουμε τη φράση θα πρέπει πρώτον η ανωτάτη παιδεία που σκοπεύει στη..., όχι, δεν μπορεί να πάει αυτό. Δηλαδή να ενεργήσουμε και..., αυτό πρέπει να διευκρινιστεί, ένα λεπτό, αλλά θα ήθελα να ρωτήσουμε την ΑΜΑΚ. Η ΑΜΑΚ υπερψηφίζει την πρόταση όλη αυτή ή όχι; Μόνο της Πανεπιστημονικής μιλάμε έτσι;

Λοιπόν εσείς συμφωνείτε να φύγει το 8; Συμφωνείτε. Τώρα θα πρέπει να δούμε που θα απευθυνθεί το κείμενο και πως θα γραφτεί. Δηλαδή είναι μια απόφαση της Αντιπροσωπείας.

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Το κείμενο που απευθύνεται; Κατ' αρχήν σαν Επιμελητήριο περιφερειακό είναι μια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Το απευθύνουμε προς το κεντρικό.

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Προς το κεντρικό, μια άλλη άποψη που διαμορφώνει το περιφερειακό τμήμα.

Το δεύτερο και το πιο ουσιαστικό είναι ότι απευθύνεται στη δική μας τη δράση, που αν θέλουμε να το αναπτύξουμε αυτό είναι ξέρω 'γω ως προς το πώς βγαίνουμε προς τα έξω, στις σχέσεις μας με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του Νησιού και της περιοχής μας για τα οποία, πάλι δεν μίλησε καθόλου η εισήγηση για το θέμα το οποίο έχουμε αφήσει, τη δράση που πρέπει να έχουμε και τη διαπλοκή – με την καλή έννοια – με τα ιδρύματα αυτά, την οποία σήμερα νομίζω δεν έχουμε. Προς την Κυβέρνηση ξέρω 'γω και όπου αλλού εκφράζεται το τμήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Όχι στην Κυβέρνηση, εγώ είμαι της άποψης ότι εμείς στην Κυβέρνηση δεν απευθυνόμαστε, διότι μια στιγμή γίνεται αλαλούμ.

Εμένα η πρόταση μου, να το στείλουμε στο κεντρικό Τ.Ε.Ε...., εγώ συνήθως τα έγγραφα δεν τα στέλνω στη Διοικούσα του Τ.Ε.Ε., τα κοινοποιώ στη Διοικούσα, απευθύνομαι στην Αντιπροσωπεία. Εγώ το στέλνω στην Αντιπροσωπεία με κοινοποίηση στη Διοικούσα, δεν απευθύνομαι ποτέ στη Διοικούσα.

Και εσύ προτείνεις τώρα να το στείλουμε και στα τοπικά Πανεπιστήμια, δηλαδή στο Πολυτεχνείο των Χανίων, στο ΙΤΕ και τέτοια, αν κατάλαβα καλά;

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Δεν επιμένω σ' αυτό, κατ' αρχήν να μπει στη δράση μας μέσα, αυτό είναι το ουσιαστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Η απόφαση ούτως ή άλλως θα δημοσιευτεί στο ΤΑΥ έτσι;

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Θα μπορούσε να πάει στο κεντρικό ας πούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Σε ποιο κεντρικό, Τ.Ε.Ε.; Στο κεντρικό Τ.Ε.Ε. θα πάει σίγουρα.

ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ: Το να το στείλουμε από 'δω και από 'κει πιθανόν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Συμφωνείτε να το στείλουμε στα Πανεπιστήμια; Της Κρήτης, της Κρήτης, συμφωνείτε συνάδελφοι της Κρήτης; Όχι, μα ούτως ή άλλως θα δημοσιευτεί στο ΤΑΥ, θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα και τέτοια.

Η διαφορά είναι ότι θα πρέπει να σκεφτούμε..., λοιπόν απόφαση, το Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. ζητάμε αυτά που έχει τα πρώτα να ενεργήσουμε για..., τι σημαίνει αυτό να ενεργήσουμε; Δεν μπορούμε να γράψουμε να ενεργήσουμε. Ναι, άρα θα πρέπει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, έλα Σφακιανάκη στο μικρόφωνο.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ: Νομίζω ότι καλό θα είναι να πάει και σ' αυτή την επιτροπή της Αντιπροσωπείας που συζητάει τα επαγγελματικά δικαιώματα.....σαν αντίβαρο σ' αυτά τα φοβερά που κατατίθενται εκεί πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Ναι, και θα μπορούσε νομίζω να πάει και στη Μ.Ε. που τη διευθύνει η Μοροπούλου. Συμφωνείτε; Στα θέματα παιδείας.

Λοιπόν, όσον αφορά εδώ πέρα θα γράψουμε, αποφασίζουμε και ζητούμε αυτό, αυτό, αλλά εκεί δεν πάει, ανωτάτη παιδεία; Και ζητούμε..., που σκοπεύει..., εντάξει ναι. Αρνούμαστε τη δημιουργία Πανεπιστημίων, θα πρέπει να αλλάξω λίγο τη φρασεολογία, έτσι; Συμφωνείτε; Γιατί δεν μπορούμε να γράψουμε να ενεργήσουμε, ή να γράψουμε ενεργούμε για..., τι λέτε; Συνάδελφοι από 'δω πρέπει να φεύγουν τα κείμενα ολοκληρωμένα, να μη μου πείτε μετά ότι έγραψα ό,τι ήθελα.

Λοιπόν ενεργούμε για..., αποφασίζουμε αυτά, λοιπόν αποφασίζουμε..., ζητούμε αυτά και ενεργούμε για, υποτίθεται ότι αφού είναι απόφαση σημαίνει ότι θα υπάρχουν και μεταγενέστερες άλλες πράξεις, γιατί δεν είναι ένα ψήφισμα που σταματάει και τελειωσε, εντάξει; Άρα ομόφωνα ψηφίστηκε, έχουμε και τη σύμφωνη γνώμη της ΔΚΜ, εγώ την κουβέντιασα προηγουμένως με τα παιδιά, διαφωνείτε σαν ΔΚΜ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ: Παρόντες και οι δυο; Λοιπόν, έκλεισε η ψηφοφορία, ομόφωνα βγαίνει, διότι τα λευκά και τα παρών δεν μετράνε.

Λοιπόν, συνάδελφοι καληνύχτα σας, η ώρα είναι 23:20, μην ξεχνάτε ότι η επόμενη συνεδρίαση για το θεσμικό πλαίσιο είναι την 1^η του μηνός.

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΠΟΒΑΣΚΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΑΝΙΑΔΗ

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αποσπάσματα από Παρουσίαση του Θεμιστοκλή Σ. Ξανθόπουλου Πρύτανη του ΕΜΠ

Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης:

Από τη Διακήρυξη της Μπολόνια προς το Ανακοινωθέν του Βερολίνου.

Ιστορικό, Ανάλυση Πολιτικής, Θέσεις και Προτάσεις από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Ε.Μ.Π.).

Παρουσίαση: Θεμιστοκλής Σ. Ξανθόπουλος, Πρύτανης

ε. Κύριο σημείο τομής της διακήρυξης της Μπολόνια είναι η γρήγορη και μαζική χορήγηση φθινών πτυχίων μέσω της κατάτμησης του ενιαίου κεντροευρωπαϊκού συστήματος Πανεπιστημιακών σπουδών σε δύο κύκλους, τον «προπτυχιακό» και τον «μεταπτυχιακό».

Το Ε.Μ.Π. απορρίπτει ρητά τη διάσπαση των ενιαίων Πανεπιστημιακών Σπουδών σε δύο κύκλους:

Δεδομένης της συνεχώς αυξανόμενης ανάγκης επιστημονικών γνώσεων εκκίνησης ικανού εύρους και βάθους πριν από την έναρξη του πανεπιστημιακού απόφοιτου στον επαγγελματικό στίβο, γίνεται σήμερα αποδεκτό ακόμα και από ορισμένα καλά αγγλοσαξονικά Πανεπιστήμια, ότι η απευθείας απόκτηση διπλώματος επιπέδου Master είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του 21ου αιώνα και την προσαρμογή στις ταχύτατες εξελίξεις της παραγωγικής διαδικασίας. Είναι δηλαδή προφανές ότι η δραστική μείωση του χρόνου και του κόστους των σπουδών προπτυχιακού επιπέδου, οδηγεί αναγκαστικά στην αφαίρεση θεμελιωδών γνώσεων των επιστημών σε συνδυασμό με την ρηχή και πρώιμη υπερεξειδίκευση.

στ. Το γεγονός αυτό θα πλήξει καίρια την μεσομακροπρόθεσμη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης, αλλά και τις ειδικές αναπτυξιακές δυνατότητες της Ελληνικής Κοινωνίας και Οικονομίας.

2. Η Ευρωπαϊκή πολιτική στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης: Μια συνοπτική ανάλυση

2.1. Ευρωπαϊκή Παιδεία και η «Αγορά»

α. Παραδοσιακή ποιότητα και χώρος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

i. Η Ευρώπη, κοιτίδα της ιστορικής έννοιας των Universitas, θεμελίωσε ένα πρότυπο παιδείας, στο οποίο στηρίχθηκε η παγκόσμια κυριαρχία του δυτικού πολιτισμού κατά τους τελευταίους αιώνες. Απελευθερώνοντας και πολλαπλασιάζοντας την οργανωμένη παραγωγή και τη μετάδοση νέας γνώσης, όλες οι μετά την αναγέννηση κυβερνήσεις των κρατών του ευρύτερου Ευρωπαϊκού χώρου καμάρωναν για τη «Δημόσια Παιδεία» τους όλων των επιπέδων διότι συνειδητοποιούσαν ότι η καλή της ποιότητα αποτελούσε το θεμέλιο για κοινωνική ανάπτυξη και συνοχή. Συνακόλουθα ανταγωνίζονταν στις επενδύσεις ενίσχυσης της σε υλικοτεχνική υποδομή και διακεκριμένο επιστημονικό προσωπικό.

ii. Στο χώρο των Πανεπιστημίων ένας σημαντικός αριθμός από λαμπρές Ευρωπαϊκές προσωπικότητες, όπως ο Wilhelm von Humboldt, θεμελίωσαν κατά τον 19ο αιώνα την αρχή ότι η έρευνα οφείλει να βρίσκεται στην καρδιά των Πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων, αποτελώντας τη βάση της διδασκαλίας, σε μια αδιάσπαστη, συνεχή, ενότητα. Το γενικότερο υψηλό επίπεδο των σπουδών στην μεγάλη πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών Κρατικών Πανεπιστημίων, στηρίχθηκε στην κυρίαρχη κατά τους τελευταίους τρεις αιώνες άποψη ότι το κράτος έχει την υποχρέωση να καλύπτει πλήρως και αποτελεσματικά όλες τις ανάγκες της δημόσιας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Ο αριθμός των διακεκριμένων πανεπιστημιακών κέντρων διδασκαλίας και έρευνας αυξήθηκε εκθετικά. Σε μία χαρακτηριστική κέντρο-ευρωπαϊκή χώρα, τη Γαλλία, το 1900 οι «φοιτητές» δεν ξεπερνούσαν τους 30.000, έναντι 2,1 εκατομμυρίων το 1997 και ανάλογες είναι οι θεαματικές αυξήσεις και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Κατά το ίδιο διάστημα αυξήθηκε και η διάρκεια των σπουδών για την απόκτηση πανεπιστημιακού πτυχίου ουσιαστικής και μακρόχρονης αξίας.

iii. Παρεμβαίνοντας αποφασιστικά για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών τους σε υποδομές και ανάπτυξη, οι κυρίαρχες χώρες της Ευρώπης (Γαλλία, Γερμανία και Ηνωμένο Βασίλειο και στη συνέχεια Ιταλία και Ισπανία, αλλά και μικρότερες χώρες, όπως η Ελλάδα) συγκρότησαν παράλληλα με τα Δημόσια Πανεπιστήμια, τον ευρύτερο χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Αφ' ενός μεν δημιούργησαν ειδικών προδιαγραφών Δημόσια Ανώτατα Ιδρύματα πανεπιστημιακού επιπέδου, υπαγόμενα συνήθως σε κρατικούς αναπτυξιακούς φορείς, για την στελέχωση των τεχνικών και διοικητικών υπηρεσιών τους (κάτω από διάφορες ονομασίες, όπως κολέγια, μεγάλες σχολές κλπ) και αφ' ετέρου στήριξαν την ανάπτυξη μεταλλυκειακών επαγγελματικών σχολών για την κάλυψη των αναγκών σε τεχνικά κυρίως στελέχη, πολύτιμα σε κάθε παραγωγική διαδικασία. Μπορούμε επομένως να διακρίνουμε καθαρά τις δύο συνιστώσες της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ευρώπη: Πανεπιστήμια και ισοδύναμα Ιδρύματα αφενός και Ανώτερες Επαγγελματικές Σχολές αφετέρου.

iv. Η πολυπλοκότητα της παραγωγικής διαδικασίας και η εκθετική ανάπτυξη της τεχνολογίας καθιστούν εκ των πραγμάτων περιζήτητη την ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση, υψώνοντας συνέχεια και το γενικότερο γνωσιολογικό της υπόβαθρο. Είναι, δηλαδή, δυνατό να θεωρηθεί σήμερα ότι σε πολλές περιπτώσεις ο απόφοιτος της ανώτερης επαγγελματικής, μη πανεπιστημιακής, εκπαίδευσης είναι καλύτερα εξοπλισμένος και σε τελευταία ανάλυση χρησιμότερος στην τρέχουσα παραγωγική διαδικασία και τις υπηρεσίες από τον απόφοιτο της ανώτατης πανεπιστημιακής. Αυτό το χρηστικό γεγονός δεν ανατρέπει όμως την ουσιαστική διαφορά μεταξύ Ανώτατης Πανεπιστημιακής (υπό την ευρεία έννοια, στην οποία υπάγονται και οι ειδικών προδιαγραφών Ανώτατες Σχολές) και της ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης: Ο πανεπιστημιακός απόφοιτος καλύπτει ευρύ φάσμα αυτό-ανανεώσιμων, λόγω της επιστημονικής υποδομής τους, γνώσεων, είναι σε θέση να δημιουργήσει νέα γνώση και, επομένως, οι επαγγελματικές του δυνατότητες είναι γενικότερες και με περισσότερες ελευθερίες κινήσεων. Ο απόφοιτος της μη πανεπιστημιακής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν έχει μεν πολλές δυνατότητες διεκδίκησης ευρύτερων επαγγελματικών αρμοδιοτήτων ή παραγωγής νέας επιστημονικής γνώσης, είναι όμως ικανότερος στην άμεση πρακτική εφαρμογή συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου και αποδίδει ευκολότερα ως μεσαίο στέλεχος στην παραγωγική διαδικασία.

v. Συμπερασματικά η σχηματισθείσα κατά την διάρκεια του τελευταίου αιώνα στην Ευρώπη διάκριση μεταξύ των δύο συνιστωσών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή της παρεχόμενης από πανεπιστήμια ή ισοδύναμα ιδρύματα και από ανώτερες επαγγελματικές σχολές σε συνδυασμό με την εκρηκτική ζήτηση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έφτασε σε μία αρμονική ισορροπία συνύπαρξης, έως ότου ήρθε η μεταρρύθμιση Thatcher.

β. Οι κυρίαρχες ευρωπαϊκές δομές στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση

i. Στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε ορισμένα τμήματα της Βόρειας Ευρώπης επεκράτησε το Αγγλοσαξονικό πανεπιστημιακό σύστημα με σπουδές σχετικά περιορισμένης διάρκειας, συνήθως τριών έως τεσσάρων ετών, μετά από τις οποίες χορηγείται ένα πρώτο πτυχίο, γνωστό και ως «Bachelor» το οποίο παρέχει σαφή, αλλά περιορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα. Το ίδιο σύστημα σπουδών περιέχει τη δυνατότητα μετεξέλιξής τους στον διακριτό δεύτερο και υψηλότερο ή περισσότερο εξειδικευμένου επιπέδου κύκλο του «Master», υπό τις προϋποθέσεις όχι μόνο της ολοκλήρωσης του πρώτου κύκλου «Bachelor», αλλά και της επιλεκτικής εισόδου περιορισμένου σε σχέση με τους πτυχιούχους «Bachelor», αριθμού ο οποίος, λόγω της σημαντικής εξόδου προς την αγορά εργασίας, συνήθως δεν υπερβαίνει το ποσοστό του 30%. Το πτυχίο Bachelor των καλών Πανεπιστημίων παρέχει ικανοποιητική επιστημονική υποδομή, σε βάρος όμως των πρακτικών εφοδίων που απαιτεί άμεσα η αγορά εργασίας (π.χ. το επιστημονικό επίπεδο Bachelor Οξφόρδης αναγνωρίζεται ως ανώτερο πολλών Master). Στην πλειοψηφία όμως των σημερινών Αγγλοσαξονικών Πανεπιστημίων, η επιστημονική υποδομή έχει υποβαθμιστεί εις όφελος των πρακτικών εφοδίων, με αποτέλεσμα το Bachelor που παρέχουν να είναι βελτιωμένη έκδοση του αντίστοιχου επαγγελματικού πτυχίου ανώτερης εκπαίδευσης του κέντρο-ευρωπαϊκού συστήματος σπουδών.

ii. Στο μεγαλύτερο μέρος της ευρωπαϊκής ηπείρου κυριάρχησε η κέντρο-ευρωπαϊκή δομή Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με γερό θεωρητικό υπόβαθρο και σπουδές ελάχιστης διάρκειας τεσσάρων και μεγίστης έξη ετών, για το σύνολο σχεδόν των θετικών και θεωρητικών επιστημών. Τα χορηγούμενα πτυχία ή διπλώματα θεωρούνται επιστημονικά επαρκή και διεθνώς ανταγωνιστικά, ισοδύναμα με το Αγγλοσαξονικό επίπεδο «Master», τόσο για την απ' ευθείας εισαγωγή των αποφοίτων στον ερευνητικό κύκλο εκπόνησης μιας διδακτορικής διατριβής, όσο και για την άμεση ένταξή τους στον επαγγελματικό στίβο.

iii. Παρά την μεγαλύτερη αρχική ευελιξία του Αγγλοσαξονικού συστήματος σπουδών ως προς την προσαρμογή του στις απαιτήσεις της αγοράς κυρίως των βιομηχανικά αναπτυσσόμενων χωρών, τα μειονεκτήματα ως προς την ευρύτητα και τη διαχρονική αντοχή των γνώσεων που προσφέρει εντοπίζονται ρητά από αρκετούς επικριτές του. Ειδικότερα την τελευταία δεκαεπταετία αναγνωρίζεται και στην πράξη και από το Αγγλοσαξονικό σύστημα σπουδών η ορθολογικότερη δομή του κέντρο-ευρωπαϊκού συστήματος όσον αφορά τη σειρά προσέγγισης του γνωσιολογικού υποβάθρου κάθε επιστήμης. Με αποτέλεσμα, παράλληλα με το σύνθετο σύστημα των δύο κύκλων, να αρχίσει στα καλλίτερα Αγγλοσαξονικά Πανεπιστήμια η εφαρμογή και μάλιστα με μεγάλη επιτυχία και του κέντρο-ευρωπαϊκού μοντέλου, δηλαδή του ενιαίου κύκλου για την απ' ευθείας απόκτηση πτυχίου ή διπλώματος επιπέδου «Master» μεγαλύτερης και μακροβιότερης εμβέλειας.

iv. Συμπερασματικά, δεδομένης της συνεχώς αυξανόμενης ανάγκης επιστημονικών γνώσεων εκκίνησης πριν από την ένταξη του πανεπιστημιακού αποφοίτου στον επαγγελματικό στίβο, γίνεται σταδιακά αποδεκτό ότι μεσομακροπρόθεσμα η απόκτηση πτυχίου ή διπλώματος επιπέδου Master είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την προσαρμογή στις ταχύτατες εξελίξεις της παραγωγικής διαδικασίας. Ειδικότερα, στις θετικές, κατά κύριο λόγο, κατευθύνσεις των σπουδών διαπιστώνεται και από επαγγελματικές ενώσεις ότι η απόκτηση του πτυχίου Bachelor με ουσιαστικό επαγγελματικό αντίκρισμα και σε εύλογο χρονικό διάστημα οδηγεί αναγκαστικά στην αφαίρεση θεμελιωδών γνώσεων των επιστημών σε συνδυασμό με την ρηχή και πρώιμη υπερεξειδίκευση. Η αποσθήιση μοντέλων υποκαθιστά σε μεγάλο βαθμό την απαραίτητη για τον επιστήμονα πλατιά και βαθιά γνώση της ουσίας των προβλημάτων και την αναζήτηση των δυνατών

λύσεων στο ανθρώπινο μέτρο, με αποτέλεσμα την δραματική μείωση του εύρους και της διάρκειας ζωής των αντίστοιχων επαγγελματικών εφοδίων. Γι' αυτό και σε ορισμένα από τα καλλίτερα Αγγλοσαξονικά Πανεπιστήμια εφαρμόζεται ήδη και μάλιστα με επιτυχία το κέντρο-ευρωπαϊκό μοντέλο, δηλαδή ένας ενιαίος κύκλος σπουδών για την απ' ευθείας απόκτηση πτυχίου ή διπλώματος επιπέδου «Master» μεγαλύτερης και μακροβιότερης εμβέλειας.

γ. Η επίθεση της «Αγοράς» στην Ανώτατη Ευρωπαϊκή Εκπαίδευση

i. Στο πλαίσιο της κυριαρχίας μιας παγκοσμιοποιημένης αγοράς, οι διεθνείς επενδύσεις σε παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών μετακινούνται όλο και περισσότερο προς τις χώρες που διαθέτουν το κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό επιλέγοντας βέβαια μεταξύ πολλών περιοχών, αυτές που διαθέτουν φθηνό κόστος εργασίας και διαβίωσης, σταθερό κοινωνικό-οικονομικό σύστημα, επαρκή αναπτυξιακή υποδομή (κυρίως συγκοινωνίες, τηλεπικοινωνίες), και ποιοτικά αναβαθμισμένο και ασφαλές περιβάλλον. Για το λόγο αυτό όπως φαίνεται και από τα επίσημα στοιχεία της Eurostat, ακόμα και κατά την τελευταία μετά τις πετρελαϊκές κρίσεις εικοσαετία, δηλαδή σε περίοδο σχετικής ύφεσης, οι φοιτητικοί πληθυσμοί σχεδόν τριπλασιάζονται.

ii. Συγχρόνως εξελίσσεται και μία βαθύτερη πολιτική επίθεση εναντίον της παραδοσιακής αποστολής και δομής των Universitas: Με εναρκτήριο λάκτισμα τη Θατσερική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στο Ηνωμένο Βασίλειο αρχίζει στην Ευρώπη η άγρια επιβολή των νόμων της ελεύθερης αγοράς και στο ζωτικό πεδίο της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. Το πανεπιστημιακό ιδεώδες, η διαλεκτική ουσία της Παιδείας, η συστηματική ανάπτυξη της αδιάσπαστης ενότητας διδασκαλίας και έρευνας, χωρίς προκαθορισμένους οικονομικούς ή πολιτικούς στόχους, υποβαθμίζονται. Στη θέση τους επιλέγεται η συρρίκνωση της κρατικής χρηματοδότησης, παράλληλα με την μερική ή ολική κατάργηση της δωρεάν φοίτησης.

iii. Η μεγάλη ζήτηση προσωπικού πανεπιστημιακού επιπέδου, ενισχυμένη από τις νέες πολιτικές ιδέες περί πανεπιστημίων και τη γενικότερη οικονομική στενότητα, έχει κατά τη διάρκεια της τελευταίας εικοσαετίας ως αποτέλεσμα τον μαζικό πολλαπλασιασμό και προώθηση στον Ευρωπαϊκό χώρο, πανεπιστημίων προσανατολισμένων στην κάλυψη βραχυπρόθεσμων αναγκών της αγοράς. Παράγουν ειδικευμένο προσωπικό περιορισμένης εμβέλειας, ντοπαρισμένο από μία θολή υπεραπλοποίηση γύρω από τις αρχές και τους στόχους κάθε επιστήμης. Πολλά από τα πανεπιστήμια αυτά μπορούν επίσης να χαρακτηρισθούν ως «οιονεί πανεπιστήμια»: Πρόκειται για Ιδρύματα τα οποία ως φτηνά πολυκαταστήματα «supermarket» καλύπτουν την αυξημένη ζήτηση για πανεπιστημιακά διπλώματα, ρίχνοντας στην αγορά ρηχές και γρήγορα αποθνήσκουσες γνώσεις και δεξιότητες.

iv. Επιπλέον και εντός του παραπάνω πολιτικού πλαισίου το λόμπυ των «οιονεί Πανεπιστημίων» αντιμετωπίζεται θετικά από τα περισσότερα κυβερνητικά οικονομικά επιτελεία των χωρών της Ε.Ε., (τα οποία αφήνουν βέβαια στο απυρόβλητο τα παραδοσιακά ευρωπαϊκά κέντρα «αριστείας» των μεγάλων της Ευρώπης). Κύριος στόχος είναι η δραστική μείωση των δαπανών για τη δημόσια Ανώτατη Παιδεία, με προφανή συνέπεια την ισοπέδωση του επιπέδου των Πανεπιστημιακών σπουδών προς τα κάτω. Το σπάσιμο των σπουδών σε δύο κύκλους (Bologna, Πράγα και έπεται συνέχεια) χρησιμοποιείται ως κύρια δομική αλλαγή αυτής της ισοπέδωσης. Η Ελλάδα επισήμως αρνείται αλλά στην πράξη ακολουθεί αυτή την αλλαγή, με πρώτο αποφασιστικό βήμα την οιονεί «ανωτατοποίηση» των ΤΕΙ, χωρίς οποιαδήποτε αξιολόγηση. Τα επαγγελματικά τους πτυχία μετασχηματίστηκαν με νόμο σε πτυχία του πρώτου κύκλου της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

v. Προωθείται, επομένως, με συστηματικό τρόπο το σενάριο της υπαγωγής και της Παιδείας στους νόμους μιας παγκοσμιοποιημένης αγοράς. Σύμφωνα με τους κυρίαρχους στόχους αυτής της αγοράς, το νέο παγκόσμιο μοντέλο της Παιδείας στον πανεπιστημιακό (και όχι μόνο) χώρο συνοψίζεται ενδεικτικά στα εξής:

- ⇒ Η κρατική συμμετοχή στην εκπαιδευτική πολιτική και την οικονομική της στήριξη πρέπει να αποδυναμώνεται συνέχεια, μέχρι τελικής εξάφανισης, υποκαθιστάμενη από την «αγορά». Εγκαταλείπονται, επομένως, σταδιακά, η θεμελιώδης υπαρξιακή αρχή της ανώτατης παιδείας, ως πρώτου τη τάξη Δημόσιου Αγαθού, αλλά και οι συνταγματικές υποχρεώσεις όλων των δημοκρατικών κοινωνιών για την πολιτική και οικονομική στήριξη και ανάπτυξή της.
- ⇒ Τα Πανεπιστήμια μετατρέπονται σε «επιχειρήσεις», με την πλήρη έννοια του όρου, οι οποίες για να επιβιώσουν κινηθούν διεθνώς, ανταγωνιστικά και με όλα τα θεμιτά και αθέμιτα μέσα, «φοιητές-πελάτες». Κύριοι στόχοι τους είναι η μεγιστοποίηση του οικονομικού οφέλους, από την επίτευξη του οποίου και μόνο κρίνονται και οι διοικήσεις τους.
- ⇒ Οι «πελάτες-φοιητές» οφείλουν να χρηματοδοτούν οι ίδιοι τις σπουδές τους είτε από τους οικογενειακούς τους πόρους, είτε δανειζόμενοι τα αναγκαία ποσά από τραπεζικά ή άλλα οικονομικά συγκροτήματα, τα οποία θα επενδύσουν επιλεκτικά στα διαφαινόμενα προσόντα τους, όπως ακριβώς επενδύουν και στις λεγόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις.
- ⇒ Η Ανώτατη Παιδεία, ως προϊόν της αγοράς, διαχωρίζεται οικονομικά, όπως και τα άλλα προϊόντα, σε δύο κατηγορίες με διαρκώς αυξανόμενη τη μεταξύ τους ποιοτική απόσταση, (έχουμε το πρόσφατο (Ιαν. 2003) παράδειγμα της κυβερνητικής απόφασης του Ην. Βασιλείου για την απελευθέρωση των φοιτητικών διδάκτρων, η οποία οδηγεί στον πολλαπλασιασμό τους για τα ελκυστικά Πανεπιστήμια). Στην πρώτη συγκροτούνται τα «κέντρα αριστείας», με αυστηρή επιλογή

φοιτητών από τους έχοντες και κατέχοντες της κυρίαρχης οικονομικοπολιτικής τάξης, η οποία και μόνο θα έχει πρόσβαση στα καλά και ακριβά προπαρασκευαστικά ιδιωτικά σχολεία και φροντιστήρια της μέσης εκπαίδευσης. Θα προστίθενται βέβαια, μέσω ανταποδοτικών υποτροφιών και ορισμένοι μη προνομιούχοι, αλλά εμπορεύσιμοι-ταλαντούχοι απόφοιτοι της μέσης εκπαίδευσης. Στη δεύτερη κατηγορία συσσωρεύεται μια χαμηλής ποιότητας μαζική εκπαίδευση χωρίς πόρους και υποδομές, αποκομμένη αναγκαστικά από το οξυγόνο της βασικής έρευνας και λειτουργικά προσαρμοσμένη στις φθηνότερες και προφανώς αναποτελεσματικότερες μορφές διδασκαλίας. Θεμελιώνεται έτσι σε βάθος, συνεχώς διευρυνόμενη, η ανισότητα της πρόσβασης στην επιστημονική γνώση και στην απλή επαγγελματική εκπαίδευση.

2.2. Οι στόχοι της διακήρυξης της Μπολόνια και του ανακοινωθέντος της Πράγας

α. Οι γενικές αρχές

- i. Οι γενικές αρχές της διακήρυξης της Μπολόνια ως προς τη βελτίωση των διαδικασιών σύγκρισης και αναγνώρισης των ευρωπαϊκών τίτλων σπουδών, την προώθηση της κινητικότητας των φοιτητών και των διδασκόντων και την ευρωπαϊκή συνεργασία στη διασφάλιση της ποιότητας είναι εύλογες.
- ii. Είναι όμως αναγκαίος και ο σχολιασμός των Ευρωπαϊκών θεσμικών οικονομικών υπερβολών κατά την προώθηση της κινητικότητας και της αναγνώρισης των ακαδημαϊκών μονάδων, διπλωμάτων και άλλων εφοδίων για επαγγελματικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς. Ειδικότερα, ένας σοβαρός επιστήμονας γνωρίζει την δραματική υποβάθμιση της ουσιαστικής ποιότητας του τελικού πτυχίου το οποίο θα προκύψει από τους «ατάκτως ερριμμένους πλίνθους και κέραμους» ορισμένων τέτοιων σπουδών. Βλέποντας λοιπόν την ασθενή συνολική συγκρότηση και τις πραγματικές επαγγελματικές δυνατότητες πολλών τέτοιων υπερκινητικών πτυχιούχων (η Ελλάδα δέχεται υπέρογκους για το μέγεθός της αριθμούς κάθε χρόνο) μπορεί στην απελπισία του να σκεφθεί ότι η κινησιοθεραπεία είναι πλέον το φθηνό αγοραίο υποκατάστατο της δαπανηρής ποιοτικής Ανώτατης Εκπαίδευσης.

β. Ο κύριος στόχος και οι τρεις μείζονες συνιστώσες του

- i. Είναι όμως προφανές ότι κύριος στόχος της διακήρυξης της Μπολόνια είναι η ικανοποίηση των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας, η οποία επιβάλλει την γρήγορη και μαζική χορήγηση πρακτικών και άμεσα αναλώσιμων επαγγελματικών εφοδίων, με παράλληλη δραστική μείωση του κόστους των ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών σπουδών μέσω της υιοθέτησης των δύο κύκλων του Αγγλοσαξονικού συστήματος σπουδών: Οι Ευρωπαϊκές Πανεπιστημιακές σπουδές πρέπει να συρρικνωθούν για τη μεγάλη πλειοψηφία των φοιτητών μέσω του λειτουργικού και δομικού διαχωρισμού τους σε έναν πρώτο «προπτυχιακό» κύκλο, για την απόκτηση ενός πρώτου ρηχού επαγγελματικού πτυχίου και σε ένα δεύτερο και σοβαρό «μεταπτυχιακό» κύκλο, για ένα επιλεγμένο και περιορισμένο ποσοστό των φοιτητών.
- ii. Σύμφωνα με τον κύριο στόχο και δεδομένου ότι η Ε.Ε. δεν προωθεί πρόσθετες χρηματοδοτήσεις για την παιδεία, διάφοροι Ευρωπαϊκοί φορείς, υποστηριζόμενοι ισχυρά από τα αγοραία «οιονεί Πανεπιστήμια» επιδιώκουν μέσω μιας γενικότερης κινητοποίησης γύρω από τη διακήρυξη της Μπολόνια και την ανακοίνωση της Πράγας, την ταυτόχρονη επίτευξη τριών μείζονος πολιτικής και οικονομικής σημασίας στόχων, οι οποίοι ικανοποιούν πολλαπλά τις βραχυπρόθεσμες επιδιώξεις της αγοράς, σύμφωνα και με τις επιταγές της Λευκής Βίβλου.
  - ⇒ Μεταλλάσσονται σε Πανεπιστήμια όλες οι Ανώτερες Επαγγελματικές Σχολές, κατά το πρότυπο των Polytechnics, χωρίς ουσιαστική αναβάθμιση και το κυριότερο χωρίς κανένα κόστος, με παράλληλη ικανοποίηση της απαίτησης του ευρωπαϊκού πολίτη για πανεπιστημιακούς, έστω και κατ'όνομα, τίτλους.
  - ⇒ Υποβαθμίζονται σε Ανώτερες Επαγγελματικές Σχολές οι κύριοι κορμοί των σπουδών των πολλών ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, με σημαντική οικονομική ανακούφιση των αντίστοιχων κρατικών προϋπολογισμών, λόγω της συνακόλουθης συρρίκνωσης των δαπανών τους για υποδομές και λειτουργικές δαπάνες, χωρίς όμως να χάσουν το εμπορικό αντίκρισμα της φήμης τους στον πελάτη-φοιτητή, δηλαδή τον πανεπιστημιακό τους τίτλο. Εξαιρούνται από την υποβάθμιση αυτή ορισμένα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ειδικών απαιτήσεων (Σχολές Μηχανικών, Ιατρικής, κλπ), τα οποία έχουν ήδη δικαίως εξασφαλίσει και νομοθετικά την αντιστοίχιση του ενιαίου κύκλου των σπουδών τους με το επίπεδο του Master.
  - ⇒ Μειώνεται θεαματικά η πρόσβαση, άρα και το κόστος, στην πολυδάπανη πραγματική πανεπιστημιακή εκπαίδευση, η οποία «ουσία» περιορίζεται στον μεταπτυχιακό κύκλο. Άνετα θα μπορεί πλέον να καλύπτεται η χρηματοδότησή της είτε από τους κρατικούς προϋπολογισμούς, είτε σε μία τελική φάση, μέσω της εύλογης κατάργησης για τη βαθμίδα αυτή της δωρεάν παιδείας (το κράτος θα θεωρήσει ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του με την χορήγηση δωρεάν παιδείας για το κύριο πρώτο πτυχίο), σύμφωνα και με το γενικότερο στόχο της παγκοσμιοποίησης της αγοράς και στην παιδεία.

γ. Η αντίφαση μεταξύ αναβάθμισης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και συρρίκνωσης του πρώτου κύκλου των Πανεπιστημιακών Σπουδών

i. Επισημαίνεται, εξάλλου, ότι σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων και στην Ελλάδα, οι αλλαγές που προτείνονται από τη διακήρυξη της Μπολόνια για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με τα προγράμματα σπουδών των λυκείων τους. Ειδικότερα, η μεταρρύθμιση που επιχειρείται να εφαρμοσθεί από το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση έρχεται σε ευθεία δομική σύγκρουση με το πρότυπο των αλλαγών που προτάθηκαν στη Μπολόνια.

ii. Η υπόψη Διακήρυξη βασίζεται στο αγγλοσαξονικό σύστημα, κατά το οποίο, για να είναι καλά προετοιμασμένοι οι φοιτητές και να μπορούν να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις ενός τριετούς κύκλου σπουδών, αφιερώνουν κατά μέσο όρο τα δύο τελευταία έτη της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων (GCE A-level) σχετικών με το αντικείμενο που επιθυμούν να σπουδάσουν. Αυτό βέβαια γίνεται σε βάρος των μαθημάτων γενικής παιδείας τα οποία παραδοσιακά διατηρούν μια πολύ σημαντική θέση στα προγράμματα πολλών ευρωπαϊκών χωρών, περιλαμβανομένης και της Ελλάδας.

δ. Η μελέτη της περίπτωσης των Εφαρμοσμένων Επιστημών

i. Εξειδικεύοντας τις παραπάνω θέσεις στις εφαρμοσμένες επιστήμες, σύμφωνα και με την δομή των αντίστοιχων πανεπιστημιακών ευρωπαϊκών σπουδών, οδηγούμαστε στο ακόλουθο συμπέρασμα: Οποιαδήποτε διάρρηξη της υπάρχουσας δομής σε δύο κύκλους, τον προπτυχιακό και τον μεταπτυχιακό, υποβαθμίζει de facto τον προπτυχιακό κύκλο στην κατηγορία των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατή η χορήγηση και ουσιαστικών επαγγελματικών εφοδίων στο σύντομο διάστημα του κύκλου αυτού, χωρίς τη συρρίκνωση των γνώσεων επιστημονικού υποβάθρου, δηλαδή χωρίς απεμπόληση της επιστημονικής ουσίας του πανεπιστημιακού πτυχίου.

ii. Είναι, άλλωστε, τουλάχιστον παράλογο, σε εποχή πιεστικών αιτημάτων διδασκόντων και διδασκομένων για αύξηση της διάρκειας των πανεπιστημιακών σπουδών, λόγω εκρηκτικής αύξησης των γνώσεων στις θετικές επιστήμες και την τεχνολογία, αλλά και αναγνώρισης από τους καθ' ύλη αρμοδίους επαγγελματικούς φορείς, της ανεπάρκειας του «Bachelor» ως πανεπιστημιακού διπλώματος στην αγορά εργασίας, να επιχειρείται η συρρίκνωση των σπουδών, χωρίς την ειλικρινή απεμπόληση της πανεπιστημιακής τους βαρύτητας.

iii. Το προκύπτον λοιπόν τελικό ερώτημα-δίλημμα στο οποίο κωφεύουν η E.U.A. (ενωση ευρωπαϊκών πανεπιστημίων) και οι Υπουργοί Παιδείας τίθεται ως εξής: Ο Ευρωπαϊκός χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης έχει ουσιαστικά δύο επιλογές. Ποια εκ των δύο θα επιλέξει τελικά; Θα στηρίξει την καλή παραδοσιακή ποιότητα των σπουδών του ή θα μετασχηματισθεί, με την εξαίρεση μερικών διαπνηρών κέντρων αριστείας για την κυρίαρχη οικονομική και πολιτική τάξη, σε ένα πολυκατάστημα (supermarket) – προμηθευτή μαζικών και φτηνών επιφανειακών και βραχυπρόθεσμων προσεγγίσεων στις Επιστήμες, την Τεχνολογία και τις εφαρμογές τους;; Είμαστε επομένως υποχρεωμένοι, για την πραγματική προάσπιση του μέλλοντος των νέων της Ευρώπης, να γίνουμε δυσάρεστοι προς τους υποστηρικτές της διακήρυξης της Μπολόνια, απαντώντας στο τελικό ερώτημα-δίλημμα ως εξής:

- ♦ Υποστηρίζουμε σθεναρά την διαχρονικής αξίας αρχή των Humboldt και άλλων, σύμφωνα με την οποία η Ανώτατη Εκπαίδευση είναι η καλύτερη κρατική επένδυση και αδιαμφισβήτητα συνιστά κρατική υποχρέωση, περιέχοντας εξ ορισμού την έρευνα στην καρδιά των πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων. Οι πραγματικοί δάσκαλοι δεν μπορούν να επιβιώσουν χωρίς την παραγωγή και την εφαρμογή νέας γνώσης από τους δικούς τους επιστημονικούς τομείς. Αυτή η γνώση σε όλους αλήθεια αποδεικνύει την αδιάσπαστη ενότητα διδασκαλίας και έρευνας.
- ♦ Δεν υφίσταται ευρωπαϊκή ιδιαιτερότητα αντιθέμενη στις διεθνείς εξελίξεις στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Υπάρχει μόνον η ευρωπαϊκή αδυναμία ηθικής και οικονομικής υποστήριξης του κυρίαρχου ηπειρωτικού της μοντέλου, το οποίο είχε στηρίξει την παγκόσμια κυριαρχία του δυτικού πολιτισμού κατά τους πρόσφατους αιώνες: Του συστήματος ενός ορθολογικά δομημένου, ενιαίου κύκλου σπουδών, ο οποίος οδηγεί απευθείας σε πτυχίο επιπέδου Master μεγαλύτερης και διαρκέστερης εμβέλειας. Γιατί το μοντέλο αυτό εφαρμόζεται τελευταίως με επιτυχία σε μερικά από τα καλύτερα Αγγλοσαξονικά Πανεπιστήμια;
- ♦ Για τους απλούς και σαφείς αυτούς λόγους απορρίπτουμε κατηγορηματικά τον κύριο στόχο της διακήρυξης της Μπολόνια, δηλαδή την αναγκαστική και καθολική διάσπαση των πανεπιστημιακών σπουδών σε δύο κύκλους. Η καταστροφή της παραδοσιακής ποιότητας των ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών σπουδών και της έρευνας δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες της αγοράς εργασίας για άμεσης χρήσης πρακτικές επαγγελματικές δεξιότητες, προσφερόμενες σε χαμηλό κόστος από τις επιφανειακές προσεγγίσεις στις επιστήμες και την τεχνολογία των «οιονεί» πανεπιστημίων.
- ♦ Δηλώνουμε ότι στο πλαίσιο μιας χρήσιμης ως ένα βαθμό κινητικότητας πρέπει να διαφυλάσσεται η ποιότητα και η συνοχή του τελικού αποτελέσματος των σπουδών. Η «θεοποίηση» της κινητικότητας από την πολιτική ηγεσία της E.E. τείνει να οδηγήσει στο φαινόμενο των φοιτητών οι οποίοι αθροίζουν εύκολες εκπαιδευτικές μονάδες ανά την Ευρώπη για να επιτύχουν επαγγελματική αναγνώριση σε επιστημονικές περιοχές που απαιτούν συγκροτημένες σπουδές. Το δυσάρεστο

αποτέλεσμα είναι ότι οι φοιτητές αυτοί θα αποκτήσουν ένα πτυχίο χωρίς «ταυτότητα», δηλαδή χωρίς καθαρό «πρόσωπο» στην αγορά εργασίας. Για το λόγο αυτό ζητάμε στο πλαίσιο της αξιολόγησης όλων των συνιστωσών των σπουδών στην Ανώτατη Εκπαίδευση, να αξιολογηθεί και το μέχρι σήμερα γενικό και ειδικό όφελος της Ευρώπης, από τα μέχρι σήμερα πολυδάπανα προγράμματα κινητικότητας. Π.χ. ποιες είναι οι βελτιώσεις του επιπέδου των σπουδών και της εν συνεχεία επαγγελματικής απασχόλησης των αντίστοιχων αποφοίτων; Πως και σε ποιους τομείς ενισχύθηκε η ανάπτυξη της έρευνας μέσω νέων τεχνολογιών ή και στις παραδοσιακές θετικές και θεωρητικές επιστήμες; Επί τη βάση αυτής της αξιολόγησης πρέπει να γίνει και ο επαναπροσανατολισμός των γενικών αρχών περί «θεοποίησης της κινητικότητας και ασύστολης μεταφοράς των διδακτικών μονάδων».

- ♦ Ως προς την Έρευνα, επισημαίνουμε την πρόσφατη διαπίστωση του Επιτρόπου της Ε.Ε. σχετικά με την επείγουσα ανάγκη για 500.000 πρόσθετους Ερευνητές στην Ευρώπη και για την υπεράνω όλων αναγκαιότητα επίτευξης του στόχου του 3% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος για επενδύσεις στην ευρωπαϊκή έρευνα έως το 2010. Είναι πράγματι η μόνη σοβαρή στήριξη της αρχής ότι «το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι η Ευρωπαϊκή μας δύναμη» και ο μόνος τρόπος για να οδηγηθεί κάθε Α.Ε.Ι. στην κορυφή των δυνατοτήτων του. Στην πράξη όμως προωθούνται μεγαλο-διαχειριστικές πολιτικές αντί ουσιαστικής στήριξης των πραγματικών ερευνητών αλλά και ευχές για κάλυψη του 50% των ελάχιστων απαιτούμενων πόρων από τον απρόθυμο ιδιωτικό τομέα.
- ♦ Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων το Ε.Μ.Π. υποστηρίζει την άποψη ότι η ουσιαστική αναβάθμιση των σπουδών και της έρευνας και η συνακόλουθη εξάλειψη της συνεχιζόμενης διαρροής εγκεφάλων προς τις Η.Π.Α., επιβάλλει τη διάθεση σημαντικών νέων πόρων αλλά και τμημάτων των πόρων που διατίθενται αφειδώς για την κινητικότητα, για τη χρηματοδότηση υποτροφιών, για πλήρεις σπουδές αρκετών δεκάδων χιλιάδων αριστούχων μαθητών της Ευρώπης αλλά και τρίτων χωρών, στα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια. Με προφανή στόχο, την θεαματική ενίσχυση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών μας κέντρων και βέβαιο αποτέλεσμα την πολλαπλή προστιθέμενη αξία.
- ♦ Όλα τα πραγματικά Πανεπιστήμια οφείλουν να αποστασιοποιηθούν από την αγοραία διαφήμιση προς τους πελάτες – φοιτητές, «ελάτε σε εμάς, μην ανησυχείτε, ευτυχείτε!!!» (διότι καλή εκπαίδευση σημαίνει κόπο και βάσανα) και συνακόλουθα,
  - ⇒ να προσφέρουν στους φοιτητές τους την παραδοσιακή «Ηπειρωτική» δομή των καλά οργανωμένων, συνεκτικών και συνεχών σπουδών, οι οποίες οδηγούν κατευθείαν σε σοβαρά διπλώματα, ισότιμα με το Αγγλοσαξονικό επίπεδο του Master,
  - ⇒ να απομυθοποιήσουν και συνακόλουθα να περιορίσουν την κινησιοθεραπεία και την συλλογή πιστωτικών μονάδων από τους φοιτητές και το προσωπικό τους, αξιολογώντας παράλληλα με αντικειμενικά κριτήρια τα πραγματικά οφέλη και τις ζημιές από τα προγράμματα της κινητικότητας,
  - ⇒ να ενισχύσουν το ανθρώπινο εκπαιδευτικό και ερευνητικό δυναμικό τους με μαζικές υποτροφίες για πλήρεις σπουδές και μακρόχρονα προγράμματα διαπανεπιστημιακής συνεργασίας.
- ♦ Αυτός είναι ο δρόμος προς τον τελικό στόχο για την συνεχή ποιοτική αναβάθμιση των σπουδών και της έρευνας στην Ευρώπη. Με αυτή τη σοβαρή προσέγγιση και μια στενότερη συνεργασία σε κρίσιμα επιστημονικά πεδία (νέες τεχνολογίες, καινοτομίες στις μεθόδους διδασκαλίας) η Ευρωπαϊκή Πανεπιστημιακή παράδοση θα στηρίξει την Ευρώπη των κοινωνιών και θα ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα, θα κυριαρχήσει και θα εξαπλωθεί συνολικά εντός και εκτός της Ευρώπης. Μόνον έτσι εξοπλίζονται οι απόφοιτοι της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης με τα εφόδια που πραγματικά χρειάζονται στη δύσκολη αποστολή τους: Τον επιτυχή ανταγωνισμό σε ανάπτυξη και νέες τεχνολογίες με το αντίστοιχο επιστημονικό δυναμικό των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ιαπωνίας και των αναδυόμενων νέων δυνάμεων στην Κίνα, τις Ινδίες και όχι μόνο.
- ♦ Μία σοβαρή πολιτική αναβάθμισης του χώρου της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης, επιβάλλει συνακόλουθα, την επικέντρωση των προσπαθειών όλων των εμπλεκόμενων οργανισμών και ειδικότερα της Ε.Υ.Α., στην ανόρθωση των προδιαγραφών των «οιονεί Πανεπιστημίων» αντί του χαϊδέματος των αυτιών τους με θολές γενικότητες. Αυτά τα «οιονεί Πανεπιστήμια» έχουν επίσης το δικαίωμα να φθάσουν το επίπεδο των πραγματικών πανεπιστημίων και χρηματοδοτούμενα από επαρκείς κρατικούς πόρους να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη των επιστημών και της τεχνολογίας.

Θεμιστοκλής Σ. Ξανθόπουλος Ιούνιος 2003

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Προκειμένου να διαμορφωθούν οι πλέον κατάλληλες θέσεις – και του Τ.Ε.Ε. – για την «υπόθεση Παιδεία» οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε από την αρχή ότι για το θέμα «παιδεία» οφείλουμε να:

- Υιοθετήσουμε την αρχή του χαρακτηρισμού της παιδείας σαν βασικό δημόσιο αγαθό.
- Το εξετάσουμε σε συνάρτηση με το παγκόσμιο αντίστοιχο γίνεσθαι
- Το συναρτήσουμε με τις απαιτήσεις της εποχής μας
- Το συνδυάσουμε με τους υφιστάμενους προβληματισμούς για την ανάπτυξη, και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού
- Μην το αποκόψουμε τις απαιτήσεις της νέας γενιάς οι οποίες είναι αλήθεια, μεταβάλλονται πολύ γρήγορα σε σχέση με την ωρίμανση του μέσου όρου της κοινωνίας.

Η παιδεία είναι **δημόσιο αγαθό**, που στόχο έχει την προαγωγή του ατόμου σε συνειδητοποιημένο πολίτη, καταρτισμένο επιστήμονα και ολοκληρωμένο επαγγελματία προς όφελος της ατομικής ευτυχίας και της κοινωνικής ευημερίας. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι άλλο **παιδεία** και άλλο **μόρφωση**. Πρόκειται για τη μεγάλη πολιτική παρεξήγηση που καμιά πολιτική πτέρυγα δεν έχει πάρει το θάρρος να εξηγήσει στο λαό.

Η εποχή που ζούμε χαρακτηρίζεται ως **αιώνας της πληροφορίας**. Η συνεχής άνοδος των τεχνολογιών επικοινωνίας, η ευρυζωνικότητα, η παροχή πληθώρας πληροφοριών, η ανοικτή δικτύωση ομάδων και φορέων, το internet πρέπει να αποτελέσουν βασικές συνιστώσες μιας μεταρρύθμισης στο χώρο των γνώσεων και της εκπαίδευσης.

Η πληθώρα σχολών και τμημάτων, η συνεχής αύξηση του αριθμού των εισακτέων, το έλλειμμα συνεχούς αξιολόγησης των μαθητών αλλά και το γενικότερο κλίμα απαξίωσης των επιστημών και των τεχνών έχουν οδηγήσει στον πληθωρισμό επιστημόνων, που κάθε χρόνο τρέχει με γοργότερους ρυθμούς. Επίσης, η κάθε λογής εμπορευματοποίηση της γνώσης είτε με την επικράτηση της παραπαιδείας (ουσιαστικά θεσμοθέτησή της), είτε με τις μικροπολι-τικές απαιτήσεις των τοπικών αρχόντων, έχουν οδηγήσει στη συνεχή ίδρυση νέων σχολών χωρίς μελέτη, χωρίς σύνδεσή τους με τις απαιτήσεις της αγοράς και της κοινωνίας παρά με γνώμονα μόνον τα τοπικά οικονομικά οφέλη, από την παρουσία φοιτητών και μόνον.

Τέλος, είναι απαραίτητο να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι η ειδίκευση κάθε ενδιαφερόμενου σε κάποια επιστήμη ή τέχνη θα πρέπει να είναι συνάρτηση της προσωπικότητάς του, των επιθυμιών του και των ονείρων του.

Η ΠΑΣΚ-Σ Μηχανικών Ανατολικής Κρήτης προτείνει να ληφθούν υπόψη όλα τα παραπάνω προκειμένου να επιτευχθεί μια ριζική αλλαγή σε κάθε επίπεδο εκπαίδευσης, με γνώμονα τα εξής :

- Η **πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια** εκπαίδευση πρέπει να αποτελούν ενιαίο σύστημα εκπαίδευσης που αποδίδει στην κοινωνία ολοκληρωμένους πολίτες, σφαιρικά μορφωμένους αποφοίτους ικανούς να στελεχώσουν στο μέλλον εργατικές θέσεις.
- Το λύκειο σε καμία περίπτωση **δεν πρέπει** να αποτελεί το «πρελούδιο» για την εισαγωγή σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

- Η δημιουργία του **καλύτερου σχολείου** απαιτεί μελέτη επιτυχημένων αντίστοιχων του εξωτερικού και εξομοίωσή τους στην ελληνική πραγματικότητα.
- Ο αριθμός, το είδος, η δυναμικότητα ανά σχολή/τμήμα, τα χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ανώτερων και Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων **πρέπει να επανεξεταστούν** σε επιστημονικά τεκμηριωμένη βάση. Επιδίωξη να είναι η επικράτηση βιώσιμου αριθμού και απαραίτητων πανεπιστημιακών σχολών. **Επανάδρυση** ουσιαστικά Πανεπιστημίων και σχολών.
- Κάθε Ανώτατο- Ανώτερο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα πρέπει να είναι **Αυτοτελές και Αυτοδιοίκητο**. Καθορίζει το ίδιο τον τρόπο και τις απαιτήσεις εισαγωγής των εισακτέων του και ανάλογα χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Το Πανεπιστήμιο συνδέεται με τα ερευνητικά κέντρα και φορείς δημιουργίας καινοτομίας. Δέχεται αλλοδαπούς φοιτητές με τα ίδια κριτήρια και έχει τη δυνατότητα προγραμματικών συμφωνιών με την Πολιτεία ή την αγορά.
- Το Πανεπιστήμιο οφείλει **να απέχει** από διαδικασίες της αγοράς πλην της έρευνας. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει γίνεται ανταγωνιστής των αποφοίτων του.
- Η εποχή του ενός και μοναδικού συγγράμματος πρέπει να παρέλθει. **Πλουραλιστικές ψηφιακές βιβλιοθήκες σε πανεπιστήμια**, με χρήση νέων τεχνολογιών οφείλει να είναι το μέλλον στην κοινωνία της γνώσης. Δημιουργία μίας και μόνης **Εθνικής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης**, με ελεύθερη πρόσβαση **σε όλους** έναντι λογικού τιμήματος, που θα είναι **δωρεάν** σε φοιτητές και μαθητές στη διάρκεια των σπουδών τους.
- Τα προγράμματα σπουδών σχεδιάζονται από τα Πανεπιστήμια και τροποποιούνται ανάλογα. Ο μετασχηματισμός των προγραμμάτων σπουδών οφείλει να είναι **ευέλικτος και ν' ακολουθεί τις απαιτήσεις των καιρών**.
- Ο εισακτέος πρέπει να γνωρίζει τα εφόδια που θα του παρέχει η συγκεκριμένη σχολή και όχι να αποτελεί μέρος πολιτικών παιχνιδιών. Τα **επαγγελματικά δικαιώματα** των αποφοίτων κάθε Τμήματος ή Σχολής ορίζονται στο ίδιο Φ.Ε.Κ. της ίδρυσής του.
- Η πανεπιστημιακή κοινότητα οφείλει να είναι **ανοικτή σε κάθε πρόκληση** και σύγκριση με άλλες αντίστοιχες. Για το λόγο αυτό κάθε θα πρέπει να ευνοείται η κινητικότητα μεταξύ των ημεδαπών πανεπιστημίων αλλά και πανεπιστημίων της αλλοδαπής. Το άνοιγμα στη σύγκριση αποτελεί τη βάση για την **κοινωνική και επιστημονική αξιολόγηση** κάθε πανεπιστημίου προς όφελος του κύρους του και του κοινωνικού συνόλου.
- Οι συνεχώς βελτιούμενης τεχνολογίας **επικοινωνίες** σε συνδυασμό με το **διαδίκτυο** οφείλουν να αποτελέσουν τη βασική συνιστώσα του επανασχεδιασμού της παιδείας και τη μόρφωσης των Ελλήνων στη σύγχρονη εποχή.